

פרימיום אקספרס בע"מ

דוח שנתי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

תוכן העניינים

עמוד	מס' סעיף	כותרת
4		מידע הצופה פני עתיד
5		דוח הדירקטוריון והנהלה
7	1	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
7	1.1	תיאור תמציתי של החברה ותחומי פעילות עיקריים
8	1.2	שיתופי פעולה אסטרטגים והסכמים מהותיים
13	2	מדיניות חשבונאית ואומדנים קריטיים, בקרות ונהלים
13	2.1	מדיניות חשבונאית ואומדנים קריטיים
14	2.2	גילוי לגבי בקרות ונהלים
15	3	הדירקטוריון והנהלה
15	3.1	שינויים בהנהלה ודירקטוריון החברה
17	3.2	חברי דירקטוריון החברה למועד חתימת הדוח
19	3.3	נושאי משרה בכירים למועד חתימת הדוח
22		הצהרות הנהלה
27		דוחות כספיים

מידע הצופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאיננו מתייחס לעובדות היסטוריות (אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים), מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968 ("חוק ניירות ערך"). התוצאות בפועל עשויות להיות שונות, לרבות באופן מהותי מהערכות ואומדנים שנכללו במסגרת מידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה: משינויים בשוק התשלומים והאשראי בישראל ו/או מחוץ לישראל, משינויים בתכנית העבודה של הקבוצה¹, מקיומם או היעדרם של משאבים שונים בידי הקבוצה, מפעילותם של גורמים ושחקנים בשווקי התשלומים והאשראי בישראל ו/או מחוץ לישראל, מהחלטות גופים וארגונים בינלאומיים שונים אשר מולם מתנהלת הקבוצה או כאלו שהקבוצה מושפעת מהחלטותיהם, משינויים בהיקפי הפעילות ומספר מחזיקי הכרטיסים של הקבוצה, מפיתוחם ויישומם של האמצעים הטכנולוגיים בחברה, ("דוח הדירקטוריון לשנת 2019" או "דוח דירקטוריון זה") ובדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2019" המצורף לדוח ("הדוח על הסיכונים לשנת 2019"), מצב המשק ושוקי ההון, משינויים מאקרו כלכליים ולרבות שינויים בשיעורי האינפלציה ושיעורי הריבית בישראל ו/או מחוץ לישראל, משינויים במצב הגיאופוליטי, מהפרדת ישראל מלבנט, הפועלים בע"מ ("בנק הפועלים") והשלכותיה השונות, משינויים רגולטוריים בעלי השלכות אפשריות על הקבוצה, משינויים חשבונאיים ושינויים בכללי המיסוי, וכן משינויים בתחומים אחרים אשר עשויה להיות להם השפעה על פעילות הקבוצה והסביבה העסקית בה היא פועלת שאינם בשליטת החברה, ואשר עשויים להביא לאי התממשות (מלאה או חלקית) של ההערכות ו/או לשינויים בתכניות העסקיות של החברה ו/או להתממשותן באופן שונה, ואף מהותית, מכפי שנחזה (יחד: "גורמי אי וודאות"). מידע צופה פני עתיד עשוי להיות מאופיין במילים או בביטויים כגון: "בכוונת הקבוצה", "להערכת החברה", "הקבוצה שואפת", "החברה שוקלת", "אין ביכולתה של החברה להעריך", "על בסיס הערכות ראשוניות", "בשים לב לחוסר הוודאות", "עשוי/עלול", "צפוי", וביטויים דומים להם. מידע וביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות, והם מבוססים על הערכות ואומדני ההנהלה למועד החתימה על הדוחות הכספיים לשנת 2019 או מועד סמוך לו (לפני העניין) ("מועד חתימת הדוח") לגבי אירועים עתידיים, המושפעים או עלולים להיות מושפעים, מגורמי אי וודאות, ואשר לא ניתן לצפותם ו/או את מלוא השפעתם, מראש. כמו-כן, חלק מהמידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המבוסס על דיווחים ופרסומים של גורמים חיצוניים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, רשויות מקומיות ובינלאומיות, גורמים הפעילים בשוק התשלומים (לרבות חברות כרטיסי אשראי וסולקים אחרים) וגורמים אחרים, אשר החברה נסמכת עליהם מבלי שיש בידיה יכולת לאמתם.

¹ החברה הינה חלק מקבוצת ישראלכרט (להלן: "הקבוצה" או "קבוצת ישראלכרט") אשר מונה, בין היתר, את החברות ישראלכרט וירופיי (ירוקרד) ישראל בע"מ.

פרימיום אקספרס בע"מ

דוח הדירקטוריון וההנהלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

1 - סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

1.1 - תיאור תמציתי של החברה ותחומי פעילות עיקריים

פרימיום אקספרס בע"מ (לשעבר "פועלים אקספרס בע"מ") (להלן: "החברה") הינה תאגיד שהתאגד בישראל בשנת 1995. החברה הינה תאגיד עזר על-פי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ("חוק הבנקאות רישוי"). בחודש מרץ 2019 רכשה ישראלכרט בע"מ (להלן: "ישראלכרט") את מלוא השליטה בחברה מבנק הפועלים בע"מ (להלן: "בנק הפועלים"). נכון ליום 31 בדצמבר 2019 ("מועד הדוח") ולמועד חתימת הדוח, מוחזקת ישראלכרט על ידי בנק הפועלים בשיעור של 33% (המהווה גרעין שליטה).

ביום 2 בפברואר 2020, פרסם בנק הפועלים דיווח מיידי ("דיווח הבנק"), לפיו במסגרת השלמת ההיפרדות של בנק הפועלים מהקבוצה, כנדרש בחוק שטרם, אישר דירקטוריון בנק הפועלים, ביום 2 בפברואר 2020, חלוקה של כל יתרת מניות ישראלכרט המוחזקות על ידי בנק הפועלים (66,009,318 מניות), המהוות כ-33% מהון המניות המונפק והנפרע שלה, כדיבידנד בעין לבעלי מניות בנק הפועלים ("החלוקה"). על פי דיווח בנק הפועלים תאריך חלוקת הדיבידנד בעין יהיה ביום 9 במרץ 2020. במועד בו בנק הפועלים יחדל לשלוט בישראלכרט (כאמור לעיל) ישראלכרט והחברה תחדלנה להיות "תאגיד עזר" ולהבנת ישראלכרט והחברה לא יחולו עליהן עוד הוראות כאמור החלות על תאגיד עזר, אך הן ימשיכו להיות כפופות לפיקוחו של המפקח על הבנקים בקשר בין היתר עם פעילותן כ'חברות כרטיסי אשראי' ו'סולק'. כחלק משינוי מעמדן של החברות, כאמור, יוכלו החברות לעסוק בתחומי פעילות המותרים להם על-פי רישיון הסולק שהוענק להן, כולל כאלה אשר גופים שהינם תאגידי עזר מנועים מלעסוק בהם, וכן להחזיק או לשלוט בשיעור העולה על 20% מאמצעי השליטה בתאגיד שעיסוקיו אינם מפורטים ברישיון הקבוע. ראה בהקשר זה גם ביאור 1 לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2019.

החברה עוסקת בהנפקה וסליקה של עסקאות כרטיסי אשראי של המותג "אמריקן אקספרס", המונפקים לשימוש בישראל ובחו"ל מכה רישיון שניתן לחברה על-ידי American Express Ltd (להלן: "ארגון אמריקן אקספרס"). ישראלכרט, חברת אם, מתפעלת עבור החברה את מערך כרטיסי האשראי של החברה. לצורך כך, קיים בין החברה לבין ישראלכרט הסכם המסדיר את דרך ההתחשבות ביניהן, ראה סעיף 1.2.1 להלן. בחודש יוני 2019 חודש ההסכם עם ארגון אמריקן אקספרס העולמית בקשר להארכת הרישיון הבלעדי להנפקה וסליקה של כרטיסי אמריקן אקספרס. וזאת עד ליום 31 בדצמבר 2026. לפרטים ראה סעיף 1.2.2 להלן.

מערכת התשלומים בכרטיסי חיוב בישראל

'כרטיס חיוב' הוא שם כולל לאמצעי תשלום המאפשרים רכישת מוצרים או שירותים מאת ספק. ככלל, כרטיסי החיוב שמנפיקה החברה כוללים גם אפשרות לקבלת שירותי משיכת מזומנים באמצעות מכשירים ממוכנים למשיכת מזומן (ATM).

כרטיסי החיוב של החברה מחולקים ככלל לשני (2) מקורות הפצה עיקריים – "כרטיסי חיוב בנקאיים" או "כרטיסים בנקאיים", המונפקים מכוח הסדר בו קשורה החברה עם בנקים שונים להנפקה ותפעול כרטיסים, ואשר ככלל החיובים בקשר עימם הינם באחריות הבנק הרלוונטי. "כרטיסי חיוב חוץ בנקאיים" או "כרטיסים חוץ בנקאיים", המונפקים שלא מכוח הסדר בין החברה לבנקים אלא בעיקר מכוח התקשרות החברה עם גופים וארגונים שונים להנפקת כרטיסים, ואשר ככלל החיובים בקשר עימם הינם באחריות החברה. מערכת התשלומים בכרטיסי חיוב בישראל מורכבת, על-פי רוב, ממנפיק, סולק, בעל מותג/ארגון בינלאומי (שהינו בעל מותג הכרטיס הרלוונטי), בית עסק ולקוח (מחזיק הכרטיס), כאשר הפעולות הנלוות להנפקת הכרטיס עשויות להתבצע על-ידי מתפעל הנפקה שלעיתים משמש גם כמנפיק².

בתמצית, קשרי הגומלין בין הגורמים כאמור הינם כדלקמן: (1) המנפיק מנפיק ללקוחות (מחזיק הכרטיס) כרטיס חיוב, וזאת מכוח רישיון או מעמד של המנפיק בארגון הבינלאומי; (2) מחזיק הכרטיס משתמש בכרטיס כאמצעי תשלום (לרבות בדרך של קבלת אשראי בכרטיס) בבית העסק לרכישת מוצרים או שירותים; (3) בית העסק מעביר לסולק את פרטי העסקה, ככלל באמצעות חברת שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן: "שב"א"), או באמצעות הארגון הבינלאומי הרלוונטי (ביחס לעסקאות המבוצעות מול סולק

2 אלא אם צוין או משמע אחרת מתוכן הדברים או הקשרם, תיאור פעילות ההנפקה בדוח זה הינה לרבות 'תפעול הנפקה'.

דוח שנתי ליום 31 בדצמבר 2019

בח"ל); (4) הסולק מעביר לבית העסק את התמורה עבור העסקה, בניכוי עמלת בית עסק³, וגובה את תמורתה של העסקה מהמנפיק; (5) המנפיק פועל לגבות את התמורה ממחזיק הכרטיס וכן מזכה המנפיק את הסולק בתמורה בניכוי "עמלה צולבת" (או בכינויה האחר: "עמלת מנפיק"; קרי, עמלה בגין עסקה שנעשתה בכרטיס חיוב שהנפיק המנפיק ואשר נסלקה על-ידי הסולק). בהקשרה של החברה, יצוין בהקשר האמור, כי הואיל ופרימיום אקספרס מנפיקה וסולקת בבלעדיות בישראל כרטיסי אשראי מסוג "American Express", בעסקאות מקומיות מהווה 'מערכת סגורה' שבה פרימיום אקספרס הינה גם המנפיק וגם הסולק, תשלום עמלה צולבת לצדדים שלישיים אינו רלוונטי בהקשר לפעילותה.

למועד הדוח, פועלת החברה בתחומי ההנפקה והסליקה של "American Express". נוסף על החברה, למועד חתימת הדוח פועלות בתחומי ההנפקה והסליקה גם חברות כרטיסי האשראי הבאות: ישראלכרט בע"מ (להלן: "ישראלכרט"), חברה אם, אשר מנפיקה וסולקת כרטיסים אשראי מסוג ישראלכרט, במשותף עם יורופיי מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג מסטרקארד וכן מנפיקה וסולקת כרטיסי אראשראי מסוג ויזה, מקס איט פיננסים בע"מ (להלן: "מקס") (לשעבר לאומי קארד) וכרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כ.א.ל"), אשר למיטב ידיעת החברה, מנפיקות וסולקות כרטיסי חיוב מהמותגים "Visa" ו-"MasterCard" וכן סולקות כרטיסי חיוב מהמותג "ישראלכרט"; וכן דיינרס קלוב ישראל בע"מ (להלן: "דיינרס"), אשר למיטב ידיעת החברה, הינה חברה בת של כ.א.ל, המנפיקה וסולקת בבלעדיות כרטיסי אשראי מהמותג הפרטי "Diners Club".

למיטב ידיעת החברה, מעניק בנק ישראל מעת לעת רישיונות סליקה לגורמים נוספים. כך למשל, בחודשים אפריל 2017 ומרץ 2018, העניק בנק ישראל רישיון סולק לשתי (2) חברות נוספות - טרנזילה בע"מ (להלן: "טרנזילה") וקארדקום סליקה בע"מ (להלן: "קארדקום"), בהתאמה.

אשר למיטב ידיעת החברה נערכות, בין היתר, להצטרפות לממשק המשותף בין סולקים למנפיקים ואף משתתפות בשיבות הממשק המשותף, לפרטים אודות הממשק המשותף בין חברות כרטיסי האשראי.

פעילות החברה מנוהלת בשני מגזרי פעילות: מגזר ההנפקה, ומגזר סליקה.

בתחום ההנפקה, כחלק מיישומן של הוראותיו של חוק שטרומ החברה מהווה 'מנפיקה' ו-'מתפעלת הנפקה' בקשר עם כרטיסים בנקאיים וחוזר בנקאיים. תפעול מערך כרטיסי האשראי של החברה נעשה על-ידי ישראלכרט. שיווק והפצת הכרטיסים כאמור, מתבצע בעיקר באמצעות התקשרויות החברה עם בנקים בהסדר, באמצעות התקשרויות החברה עם מועדוני לקוחות וכן באמצעות שיתופי פעולה נוספים.

פעילות החברה כאמור במותג "American Express" מתבצעת מכח רישיון שהוענק לה על ידי הארגון הבינלאומי כאמור וההסכם מולו.

רואי החשבון המבקרים של החברה:

סומך חייקין, רואי חשבון (KPMG) - רחוב הארבעה 17, תל אביב, אשר מונו לרואי החשבון המבקרים של החברה בחודש ינואר 1999.

זיו האפט, רואי חשבון (BDO) - דרך מנחם בגין 48, תל-אביב, אשר מונו לרואי החשבון המבקרים של החברה בחודש ינואר 2000.

החברה הינה חלק מקבוצת ישראלכרט (להלן: "הקבוצה" או "קבוצת ישראלכרט") אשר מונה, בין היתר, את החברות ישראלכרט ויורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ (להלן: "יורופיי").

1.2 שיתופי פעולה אסטרטגיים והסכמים מהותיים

1.2.1 - הסכם עם ישראלכרט

לחברה הסכם עם ישראלכרט לצורך תפעול פעילות ההנפקה של כרטיסי האשראי של החברה וכל תפעול סליקת עסקות הנעשות בישראל בגין כרטיסים מקומיים וכרטיסי אמריקן אקספרס שהונפקו בחו"ל, אצל בתי עסק באמצעות כרטיסי אמריקן אקספרס. החברה משתתפת בכל העלויות המשותפות לישראלכרט ולחברה, על-פי חלקה היחסי בפעילות. תמורת ביצוע פעילות ישראלכרט בתפעול ההסדר, משלמת החברה לישראלכרט עמלה ותשלומים אחרים כמוסכם ביניהן. ביום 3 במרץ 2019 חתמה ישראלכרט על

³ "עמלת בית עסק" הינה עמלה הנבנית על-ידי חברה סולקת מבית עסק עימו היא קשורה בהסכם שירותי סליקה, וזאת בתמורה לשירותי הסליקה שהיא מספקת לו. במסגרת הסכם שירותי הסליקה מתחייבת החברה הסולקת כלפי בית העסק, כי בכפוף לקיום תנאי ההסכם ביניהם, החיובים בהם התחייבו מחזיקי הכרטיסים (הנסלקים על-ידי אותה חברה) כלפי בית העסק, בעת שרכשו טובין או שירות בבית העסק, ישולמו על-ידה.

דוח שנתי ליום 31 בדצמבר 2019

ערבות להתחייבויותיה של פרימיום אקספרס כלפי ארגון אמריקן אקספרס העולמי. עד אותו מועד בנק הפועלים היה ערב לכל התחייבויותיה של פרימיום אקספרס כלפי ארגון אמריקן אקספרס.

1.2.2 התקשרות עם ארגון בינלאומי

הסדרים עם American Express (להלן: "ארגון אמריקן אקספרס" או "Amex")

למיטב ידיעת החברה, ארגון אמריקן אקספרס עוסק בתחום פתרונות ואמצעי תשלום ומספק שירותים במספר רב של מדינות ברחבי העולם. רישיון מותג "American Express" הינו בלעדי בישראל והינו בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2026. בחודש יוני 2019 נחתם הסכם בין פרימיום אקספרס לבין Amex, אשר עידכן את ההסכם וההסכמות שהיו קיימים בין הצדדים עד אותו מועד (בסעיף זה: "הסכם הבסיס"), ובמסגרת זו הוסכם, בדומה להסכם הבסיס, כי בתמורה לזכויות המוענקות לפרימיום אקספרס במסגרת הרישיון ולשירותים הנוספים המוענקים על-ידי Amex לצורך תפעולו, תהיה זכאית לתשלומים ממחזור העסקאות של פרימיום אקספרס, שהיקפם בפועל יושפע, בין היתר, מסך מחזורי הפעילות, סוגי העסקאות וסוגי הכרטיסים. עוד הוסדרו במסגרת ההסכם היבטים הנוגעים לאופן ומועדי התשלומים על-ידי פרימיום אקספרס; יעדים עסקיים בשיעורים ובמועדים שפורטו בהסכם; שיתופי פעולה בין פרימיום אקספרס לבין Amex על מנת לקדם את המותג וכן חובות דיווח שונות. כמו כן, כחלק מההסכם הוסדר נושא הבטחת התחייבויות פרימיום אקספרס כלפי Amex, לרבות ערבות ישראלית להתחייבויותיה של פרימיום אקספרס כאמור. למיטב ידיעת החברה, על-פי ההוראות והכללים שנקבעו על-ידי הארגון הבינלאומי (כללים המשתנים מעת לעת לפי שיקול דעתו הבלעדי של הארגון) ("כללי Amex"), הנפקה, סליקה ו/או תפעול (לפי העניין) של כרטיסי חיוב ממותג הארגון הבינלאומי מותרים (על-פי רוב) רק לגופים עסקיים אשר הינם חברים באותו ארגון או לגופים עסקיים אשר קיבלו רישיון לכך (כגון הרישיון שנתי לפרימיום אקספרס מ-Amex כאמור).

במסגרת ההתחשבות של החברה עם Amex נדרשת החברה לתשלום עמלות שונות (כפי שנקבעים בכללי Amex ובהסכמות עסקיות נוספות עם הארגון). חלקן קבועות וחלקן בשיעורים/סכומים משתנים, הנגזרות בין היתר ממחזורי סליקה, מחזורי הנפקה וכמות כרטיסים, ואף נקבעות בהתאם למהלכים עסקיים שונים המבוצעים על-ידי החברה להרחבת היקף הפעילות במוטג (לעיתים כזיכויים/החזרים).

במסגרת רישיון אמקס ובכללי Amex נקבעו בנוסף עילות שונות אשר בהתקיימן תהא Amex רשאית (בכפוף להסדרים ותנאים שנקבעו, לרבות בקשר עם מתן הודעה מראש, זכות ריפוי וכיוצ"ב, לפי העניין) לשלול את רישיונה של החברה ו/או להשעותו ו/או לשלול את בלעדיותו וכן להטיל קנסות (אשר עלולים בנסיבות מסוימות להסתכם בסכומים מהותיים), לפי העניין, וביניהן: (1) אי עמידה בתשלום עמלות ל-Amex; (2) אם נתקיים ביחס לחברה הליך כגון פירוק, פשיטת רגל, חדלות פירעון, או התקבלה החלטת רשות מרשויות המדינה על הפסקת פעילותה, וכדומה; (3) אם החברה אינה עומדת בהיקפי תוכנית פעילות עסקית ו/או יעדים שנקבעו; (4) אם אירע שינוי בעלות/שליטה בחברה (בהיקף של עשרים וחמישה אחוזים (25%) או יותר), אשר התרחש כתוצאה ממכירת מניות ו/או מיזוג ו/או כל אירוע בעל משמעות דומה; (5) במידה ויתרחש שינוי מהותי בתנאים הפיננסיים או בתוצאות הפעילות של החברה שיביאו את Amex למסקנה כי החברה עשויה שלא לעמוד בהתחייבויותיה כלפיה; (6) אם פעילות החברה מסכנת את ערך המוטג; (7) אם החברה פועלת בניגוד לכללי Amex או אם בוצעה הפרה מהותית של תנאי רישיון אמקס; וכדומה.

במסגרת פעילותה השוטפת של החברה מכוח הרישיון, מעורבת Amex באופן פעיל בהליכי קבלת ההחלטות ביחס לנושאי תפעול שונים (לרבות שיווק, פרסום במדיה חיצונית, מתן הטבות ללקוחות, יחסי ציבור, גיוס כרטיסים, גיוס בתי עסק וכדומה). למיטב ידיעת החברה, למועד חתימת הדוח, פרימיום אקספרס עומדת בתנאים המהותיים של רישיון Amex. למועד חתימת הדוח קיבלה פרימיום אקספרס את אישור Amex כי העברת מניות פועלים אקספרס לישראלית לא תהווה עילה לשלול את בלעדיות הרישיון של פרימיום אקספרס, וכן כי הפצת מניות החברה בבורסה או חלוקתן כדיבידנד בעין לבעלי מניות בנק הפועלים מאושרת על-ידם.

במסגרת כפיפותה של הקבוצה להוראות הארגונים הבינלאומיים, נדרשת הקבוצה גם לעמידה בתקני אבטחה טכנולוגיים שונים. בהקשר זה יצוין, כי למועד חתימת הדוח מתקיימים מגעים ו/או הסכמות עקרוניות (לפי העניין) בין הקבוצה לבין הארגונים הבינלאומיים לגבי יישומו של תקן PCI, העוסק באבטחת מידע הקשור בכרטיסי אשראי בנוגע למתווה קידום ויישומו של התקן בקבוצה. במהלך שנת 2019 גיבשו החברה והארגונים הבינלאומיים תכנית מוסכמת לקידום ויישום הוראות התקן כאמור וליישומה של תכנית כאמור.

1.2.3 ערוצי הנפקה והפצה

למועד הדוח לחברה שני (2) ערוצי הנפקה והפצה עיקריים של כרטיסים:

- ערוץ הנפקה והפצה **בנקאי ("הערוץ הבנקאי")**, במסגרתו מונפקים ללקוחות הבנקים עימם קשורה החברה בהסדר כרטיסים בנקאיים; ו-
- ערוץ הנפקה והפצה **באמצעות מועדונים ("ערוץ המועדונים")**, במסגרתו החברה מנפיקה ללקוחות המבקשים להימנות על קבוצת המועדון הרלוונטי (ללא קשר לשייך הבנקאי שלהם) כרטיסים חוץ בנקאיים. כמו-כן, כחלק מפעילות ההנפקה והפצה בערוץ זה, מונפקים ללקוחות הבנקים עימם קשורה החברה בהסדר הנפקה והפצה בערוץ הבנקאי, ואשר סוכמו עימם תנאי ההצטרפות להסדר המועדון הרלוונטי, כרטיסי מועדון שהינם כרטיסים בנקאיים.

1.2.3.1 - הערוץ הבנקאי

א. התקשרויות עם בנקים שונים בהסדר הנפקת כרטיסי חיוב בנקאיים

למועד חתימת הדוח, קיימות התקשרויות והסכמות שונות (בין מכוח הסכמות בכתב ובין מכוח הסכמות מכוון פועלים הצדדים בפועל) בין החברה לבין בנק הפועלים, בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "בנק מזרחי טפחות"), בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן: "בנק יהב"), הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבנק הבינלאומי"), בנק מסד בע"מ (להלן: "בנק מסד"), בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "בנק אוצר החייל") ובנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "בנק אגוד") (יחד: להלן: "הבנקים בהסדר" ו-"ההסדרים עם הבנקים בהסדר", בהתאמה), אשר מהותן הסדרת מערכות היחסים בין הצדדים בקשר עם הנפקת ותפעול הנפקת כרטיסי חיוב ללקוחות הבנקים בהסדר, ובכלל זאת בקשר להתחשבות הכספית בין הצדדים בקשר עם ההנפקה, התפעול, ההפצה והשימוש בכרטיסי החיוב ואחריות הצדדים לכיבוד חיובים ושימושים בכרטיסי החיוב כאמור.

להלן, בתמצית, תיאור כללי של העקרונות שבבסיס ההסכמות עם הבנקים בהסדר כפי שהינם למועד חתימת הדוח (יצוין כי ההסדרים האמורים יכולים להשתנות מעת לעת בהסכמת הצדדים ו/או בהתאם לדרישות הדין):

(א) לכל אחד מהבנקים בהסדר הוקנתה הסמכות לקבוע מי מבין לקוחותיו יימצא ראוי להצטרף להסדר הכרטיסים של החברה ולהמליץ לחברה על צירופו. כמו-כן ככלל, לבנק הוקנתה סמכות לקבוע את מסגרת האשראי בכרטיסי האשראי ואת תנאיה.

(ב) כל בנק בהסדר אחראי לכיבוד מלוא החיובים ולתשלום הסכומים בהם יחויבו לקוחותיו בקשר לפעילותם בכרטיסי החיוב הבנקאיים שהונפקו להם על-ידי החברה (בקשר עם אותו בנק), למעט ביחס לסיטואציות ונסיבות מסוימות שנקבעו בהסדר עם כל בנק;⁴

(ג) במסגרת ההסכמות הספציפיות בין החברה לבין כל אחד מהבנקים האמורים בהסדר, הוסדרו התחשבויות כספיות שונות בקשר עם ההנפקה, התפעול, ההפצה והשימוש בכרטיסי החיוב הבנקאיים ביחס לכל בנק, באופן שכל אחד מהצדדים זכאי לתשלומים מסוימים או להשתתפות בהוצאותיו/הכנסותיו של האחר בקשר עם ההסדר, הנבדלים ביניהם הן בסוג התשלומים המשולמים לכל בנק והן בסכומים/שיעורים המשולמים בגין כל סוג תשלום כאמור ו/או סוג/מותג הכרטיס ו/או השיוך המועדוני של הכרטיס וכדומה.

(ד) במקרים מסוימים, ההסכמות עם הבנקים בהסדר אינן כוללות הוראות לעניין משך תקופת ההתקשרות בין הצדדים (בכפוף לאפשרות ביטול ההתקשרות לאלתר או בהודעה מראש על-ידי כל אחד מהצדדים, במקרים שנקבעו בין הצדדים), ובמקרים אחרים נקבעת תקופת הסכם קצובה, לרבות הוראות בדבר הארכתה לתקופות נוספות, למעט אם הודיע צד למשנהו מראש כי אינו מעוניין להאריך את תוקף ההתקשרות.

(ה) יצוין, כי החברה מנהלת מעת לעת משאים ומתנים עם בנקים בהסדר לשינויים והתאמות בהסכמים הנוהגים עימם בקשר להנפקה ו/או תפעול הנפקה של כרטיסים.

4 ככלל, סיטואציות ונסיבות בקשר עם השימוש בכרטיסי החיוב האמורים (לרבות שימוש לרעה), כגון אחריות לשימוש בכרטיס לאחר ביטולו (בתלות בתקופת הזמן שחלפה בין מועד הביטול לשימוש); אחריות למשיכת מזומנים (בתלות האם בוצעה בישראל או בחו"ל); אחריות לשימוש בכרטיס לאחר שנעשה פג תוקף; אחריות לשימושים שנעשו לאחר אבדן או גניבה של הכרטיס; וכדומה.

ב. הסדרים והסכמים עם בנק הפועלים

בחודש מרץ 2019 התקשרה החברה עם בנק הפועלים בהסכם (אשר קיבל את אישור המפקח על הבנקים) בקשר להנפקתם ותפעולם של כרטיסי חיוב מותג American Express ובכך הוסדרה מערכת היחסים בין הצדדים במסגרת הסכם מחודש פברואר 1996. ככלל תוקפו של ההסכם הינו החל מיום 1 בפברואר 2019.

ג. הסדרים והסכמים עם בנק לאומי

בחודש אוגוסט 2019 התקשרה החברה בהסכם עם בנק לאומי, להפצת כרטיסים חוץ בנקאיים של מותג "American Express" מסוגים ובתנאים שסוכמו בין הצדדים.

פרטים נוספים אודות הערוץ הבנקאי

תוצאותיה הכספיות של החברה בתחום ההנפקה בכל אחת מהשנים 2019 ו-2018 הושפעו באופן מהותי, עד כדי תלות, מפעילותה של החברה עם בנק הפועלים והיקפה של אותה פעילות. לאור הוראותיו של חוק שטרומ ובשים לב להתקשרותו של בנק הפועלים עם חברות כרטיסי אשראי נוספות בהסכמי תפעול הנפקה, הרי שהיקף פעילותה של החברה עם בנק הפועלים צפוי לקטון מהותית. היקף השינוי אינו ידוע ו/או וודאי וזאת בשים לב בין היתר לכך כי מחד על הבנק נאסר להנפיק עם חברה מתפעלת אחת יותר מ-52% מכרטיסי האשראי החדשים ומנגד התחייבויות הבנק לתפעול 40% מכרטיסי האשראי החדשים, באמצעות הקבוצה לתקופה של 30 חודשים ממועד רישום של מניות ישראלכרט למסחר בבורסה (אפריל 2019) ולתפעול מלאי קיים של כרטיסים על ידי הקבוצה. להפחתה משמעותית בהיקף פעילות החברה עם בנק הפועלים כתוצאה מיישום הוראות חוק שטרומ ו/או לשינוי עתידי בתנאי ההתקשרות עם בנק הפועלים (אם וככל שיוסכם בשים לב בין היתר לתחרות בשוק), עשויה להיות השפעה מהותית לרעה על היקף ותוצאות פעילותה של החברה. מעצם היותו של בנק הפועלים מהבנקים המובילים בארץ בהיקף לקוחותיו, וכן לאור המגבלות החלות על בנקים נוספים לאור חוק שטרומ, לתחרות השוררת בשוק ואי הוודאות לגבי תנאי התקשרות עתידיים, יכולתה של החברה לפצות באופן מלא על ירידה בהיקפי הפעילות מול בנק הפועלים כאמור, באמצעות חיזוק והעמקת ערוצי הפצה בנקאיים אחרים, מוגבלת. כמו-כן, להערכת החברה, הפחתה משמעותית בהיקף פעילות החברה עם הבנקים בהסדר האחרים ו/או שינוי בתנאי ההתקשרות עימם, עלולים להשפיע על תנאי התקשרותה של החברה עם מי מהבנקים בהסדר ובהתאם, להשפיע (ואף בנסיבות מסוימות מהותית) לרעה על הכנסותיה של החברה, תוצאותיה העסקיות ו/או על המוניטין שלה (לפי המקרה). יצוין, כי התקשרויות החברה עם כל אחד מהבנקים בהסדר, עשויות להתאפיין בשונות (ולעיתים אף גבוהה) של תנאי ההתקשרות הפרטניים כפי שסוכמו עם כל בנק/קבוצה בנקאית, וזאת, בין היתר, לאור מועד ההתקשרות ותנאי התחרות בשוק באותו מועד וכן שיקולים נוספים שנלקחו בחשבון על-ידי החברה, כגון נתח שוק אסטרטגי, מספר לקוחות, תרומה למוניטין וכיוצ"ב. בהתאם, השפעתה של כל התקשרות עם בנק בהסדר על פעילותה של החברה ותוצאותיה עשויה להיות שונה.

1.2.3.2 - ערוץ המועדונים

במסגרת פעילות מועדוני הלקוחות של החברה, על-פי רוב מתקשרת החברה מעת לעת עם גופים שונים המייצגים קבוצות שונות של לקוחות, להנפקה ותפעול כרטיסים לאלו הנמנים על אותן קבוצות לקוחות (להלן: "עמיתי המועדון"). התקשרויות מועדוני הלקוחות הינן לרוב לתקופה של כחמש עד עשר (5-10) שנים ועל-פי רוב הן מתחדשות (או ניתנות לחידוש) לתקופות נוספות אשר במהלכן מוקנות לצדדים, ככלל, זכויות לסיום ההסכם בהודעה מראש כפי שנקבע בכל הסכם. יצוין, כי בתקופה האחרונה ניכרת מגמה של תחרות גוברת בתחום המועדונים המתבטאת בין היתר בפניות מתחרים למועדונים קיימים ולעיתים בתיחור הצעות על-ידי מועדונים המוצאת ביטויה בין היתר ולפי העניין בהתייקרות עלויות (שוטפות, חד פעמיות, ו/או אחרות) בגין חידוש/שימור מועדונים קיימים ו/או הרכשתם של מועדונים חדשים. יכולתה של הקבוצה להתמודד עם הצעות כאמור, בין במהלך התקופה ההסכמית של המועדון ובין לקראת מועד פקיעתה של התקופה כאמור, מותנית, בין היתר, בזמינות משאבים העומדים לרשותה במועד הרלוונטי, ובהערכתה את פוטנציאל הרווחיות העתידי של המועדון, ואין וודאות בדבר יכולתה לשמר את מלוא התקשרויותיה הקיימות עם מועדונים.

הכרטיסים המונפקים לעמיתי המועדון יכול שיקנו להם, בדרך כלל ולפי העניין, הנחות (לרבות הנחות/פטור מדמי כרטיס לתקופות מסוימות), אשראי בתנאים מיטבים, מתנות הצטרפות, הטבות ושירותים מיוחדים במגוון בתי עסק המכבדים את כרטיסי המועדון, והכל בהתאם לתנאי כל אחד מהמועדונים. ניתן לסווג את מועדוני הלקוחות של החברה לשני (2) סוגים עיקריים: (1) מועדוני

דוח שנתי ליום 31 בדצמבר 2019

ארגונים ומקצועות חופשיים כגון מועדון "חבר" (למשרתי הקבע והגמלאים, כוחות הביטחון, חברי ארגון נכי צה"ל ובני/ות זוגם), מועדון "הוט" (להנדסאים, טכנאים, אקדמאים במדעי החברה והרוח, עובדים סוציאליים ובני/ות זוגם), וכן מועדוני ארגוני עובדים כגון "תעשייה אווירית"; ו-(2) מועדוני לקוחות לקמעונאים ורשתות כגון "לייף סטייל". בנוסף, מועדוני הלקוחות של פרימיום אקספרס כוללים גם קטגוריית פרימיום כגון "FLY CARD".

יצוין, כי ההתקשרות להקמתו של מועדון, כמו גם הקמתו בפועל ופעולות השיווק להחזרתו (ובהתאם לנסיבות העניין, אף חידוש התקשרות עם מועדון קיים), כרוכות בהשקעות כספיות מצידה של החברה, חד פעמיות ו/או על פני תקופות משתנות, אשר עלולות להסתכם לעיתים בסכומים מהותיים (לרוב במהלך השנים הראשונות לתקופת ההתקשרות). עלויות כאמור כאשר נזקפות לדוח רווח והפסד, מיוחסות בדוחות הכספיים לסעיף הוצאות מכירה ושיווק.

במסגרת התקשרויות החברה עם מועדונים כאמור, נוהגת החברה, מעת לעת ולפי מהותו של המועדון ונסיבות העניין, להתקשר עם הבנקים בהסדר (כולם או חלקם, לפי שיקול דעת החברה) בהסכמים להנפקת כרטיסים גם ללקוחותיהם כחלק מהסדר המועדון הרלוונטי, תוך קביעת הסדרים שונים בין החברה לכל בנק מהבנקים בהסדר בקשר עם חלוקת ההכנסות שינבעו מכרטיסי המועדון הבנקאיים שיופקו על-ידי הבנק בהסדר ללקוחותיו (בנוסף לעמלות המשולמות על-ידי החברה למועדון) וכן בקשר להשתתפות הבנק בהוצאות המועדון בהן מחויבת החברה. יצוין, כי תמהיל כרטיסי המועדונים (בחלוקה לכרטיסי מועדון בנקאיים וחוג-בנקאיים) משתנה בין המועדונים השונים. כך למשל ישנם מועדונים שמרבית הכרטיסים בהם הינם בנקאיים וישנם מועדונים שמרבית הכרטיסים בהם הינם חוג-בנקאיים.

השפעתו של כל מועדון על פעילותה של החברה ותוצאותיה עשויה להיות שונה. שיקולי ההתקשרות של החברה עם כל מועדון (או חידוש ההתקשרות) מושפעים בין היתר ממצב התחרות בשוק ומהתנהגות והצעות מצד שחקנים אחרים, וההתקשרות נעשית בין היתר, תוך שקלול הערכותיה של החברה בקשר עם פוטנציאל הפעילות הצפויה מכל מועדון על פני זמן, היקפי ההשקעה הנדרשים על פני זמן לחידוש ו/או הרכשת המועדון, נפחי המחזורים, כמות הכרטיסים, התרומה למוניטין וכדומה, אשר אין וודאות שיתממשו. יצוין, כי התקשרויות החברה בערוץ המועדונים מאופיינות בשונות (ולעיתים אף גבוהה) של תנאי ההתקשרות הפרטניים כפי שסוכמו בקשר עם כל מועדון, וזאת בין היתר לאור מועד ההתקשרות ותנאי התחרות בשוק באותו מועד וכן שיקולים נוספים שנלקחו בחשבון על-ידי החברה אגב כל התקשרות כגון נתח שוק אסטרטגי, מספר לקוחות, תרומה למוניטין וכיוצ"ב.

נכון למועד חתימת הדוח, החברה רואה בהתקשרויותיה עם המועדונים "חבר", "לייף סטייל", הוט, "FLY CARD" כהתקשרויות בעלות חשיבות במסגרת פעילות המועדונים של החברה, וזאת ביחס לאחד או יותר מההיבטים הבאים: היקף הוצאות/הכנסות הנגזר מההתקשרות, נתח שוק אסטרטגי, מספר לקוחות, תרומה למוניטין וכיוצ"ב. הפסקת התקשרות עם מי מהמועדונים העיקריים או אי חידושה עלולים להוביל לפגיעה, ואף מהותית בנסיבות מסוימות, בחברה בקשר עם מי מאותם היבטים רלוונטיים.

בשנים האחרונות חודשו על-ידי הקבוצה ההתקשרויות עם המועדונים העיקריים כאמור. בהקשר, יצוין כי בחודש ינואר 2019, חודש הסכם מועדון FLY CARD למשך שבע (7) שנים שסיומו בסוף חודש אוגוסט 2026 תוך שבין הצדדים נקבעו בין היתר יעדי גיוס כרטיסים לתקופות שנקבעו בהסכם וכן, עודכן והוארך הסכם מועדון "חבר" באופן שבין היתר הוארך תוקפו עד ליום 15 במרץ 2027, בתוספת חידוש אוטומטי לחמש (5) שנים נוספות, אלא אם מי מהצדדים הודיע אחרת בהתאם לתקופות המצוינות בהסכם. לתנאי חידוש ההתקשרויות האמורות השפעה על התייקרות ההוצאות השוטפות לאותם מועדונים, מעבר לשינוי בגין גידול בהיקפי הפעילות, וזאת בעיקר לאור הסביבה התחרותית המתגברת בתחום המועדונים, וכפועל יוצא ממנה, גידול בהיקף ההוצאות למועדונים בעת חידוש/הארכת ההסכמים.

1.2.4 מענק היפרדות

במסגרת הסכמות בין ישראלכרט, בנק הפועלים וועד העובדים של הקבוצה מחודש מרץ 2019, אשר עוגנו בהסכם קיבוצי, ובסיכום נוסף בין ישראלכרט לבין ועד העובדים, נקבע, כי עובדי הקבוצה (שאינם נושאי משרה) יהיו זכאים למענק בגין היפרדות ישראלכרט מבנק הפועלים (בגין הצעת מכר מניות ישראלכרט או מכירת ישראלכרט לצד שלישי) אשר הותנה בהשלמת הצעת המכר הראשונית של ישראלכרט על-ידי בנק הפועלים ואשר נקבע בכפוף לתנאים ובהתאם לשווי ישראלכרט כפי שנקבע במכירת המניות כאמור על-ידי הבנק ובהתאם לנוסחה שנקבעה. בהתאם להסכמות בין הצדדים נקבע, כי המענק האמור ישולם בשתי פעימות – הראשונה בסמוך להשלמת הצעת המכר הראשונית, והשנייה בסמוך לאחר ובכפוף להשלמת מכירת כלל החזקות בנק הפועלים בישראלכרט בהתאם לחוק שטרומ.

כמו כן, בחודש מרץ 2019 אישרו האורגנים המוסמכים של ישראלכרט מתן מענק בגין הליך ההיפרדות מבנק הפועלים לנושאי משרה בכירה ועובדים בכירים נוספים אך הותנה במכירת 20% מהון המניות המונפק של ישראלכרט על-ידי בנק הפועלים במועד המכירה הראשונה של מניות ישראלכרט לציבור (בסעיף זה: "תנאי הסף"), אשר מחציתו תשולם בסמוך להתקיימות "תנאי הסף" והיתרה תשולם בשלושה (3) תשלומים שווים על פני שלוש (3) שנים (תשלומים נדחים), כאשר התשלום הראשון ישולם כשנה לאחר מועד הרישום של מניות ישראלכרט למסחר; התשלום השני ישולם כשנה לאחר התשלום הראשון ובלבד שעד לאותו מועד לא יחזיק הבנק כלל בהון המניות המונפק של ישראלכרט; והתשלום השלישי ישולם שנה לאחר התשלום השני (ובלבד שקמה זכאות לקבלת התשלום השני).

במהלך חודש אפריל 2019 השלים בנק הפועלים הצעת מכר ראשונה לציבור של מניות ישראלכרט, באופן בו התקיים 'תנאי הסף' והתקיימו התנאים למתן המענק לעובדים כאמור לעיל. בהתאם לתוצאות הצעת המכר ולהסכמות בדבר חישוב גובה המענקים, המענק לכלל העובדים ונושאי המשרה הבכירה כאמור לעיל (לרבות מענק היפרדות לעובדים בחוזים אישיים שאינם נושאי משרה בכירים). במסגרת השתתפות החברה בעלויות המשותפות לישראלכרט ולחברה נושאת החברה גם בעלות יחסית בגין שכר עבודה. תשלום השכר מבוצע על ידי ישראלכרט, שכאמור מתפעלת את פעילות החברה.

סך עלות מענק ההיפרדות הכלול בהוצאות השכר ברבעון השני לשנת 2019 הסתכם בסך של כ-7 מיליון ש"ח. בנק הפועלים יישא בעלות המענק כאמור. במהלך חודש מאי 2019 שולם התשלום הראשון לעובדים כאמור ובחודש יוני 2019 העביר בנק הפועלים את חלקו בעלות המענק בגין התשלום ששולם כאמור. סך עלות מענק ההיפרדות כלולה בהוצאות השכר ברבעון השני לשנת 2019 ואילו השתתפותו של הבנק בעלות מוצגת בהון בסעיף קרן הון מבעל שליטה.

2. מדיניות חשבונאית ואומדנים קריטיים, בקרות ונהלים

2.1 - מדיניות חשבונאית ואומדנים קריטיים

הדוחות הכספיים לשנת 2019 של החברה ערוכים על-פי כללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, שעיקרם מפורט בביאור 2 "כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית". בעת עריכת הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת החברה בהנחות, הערכות ואומדנים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של החברה.

חלק מההערכות והאומדנים כרוכים באי וודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד.

הנהלת החברה סבורה כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים לשנת 2019 הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי נכון למועד עריכת הדוחות הכספיים לשנת 2019.

להלן נושאים עיקריים בהם נעשה שימוש בהערכות ואומדנים ולפיכך, נחשבים על-ידי החברה כנושאים חשבונאיים קריטיים:

הפרשה למבצעי מתנות (תוכנית הנקודות) למחזיקי כרטיסי אשראי

לחברה שתי תכניות הטבות בנקודות, תכנית בגין כרטיסי פרימיום ותכנית בגין יתר סוגי הכרטיסים. בחודש נובמבר 2016 הודיעה החברה על שינוי תקנון תכנית הנקודות לכרטיסים שאינם כרטיסי פרימיום. השינוי הינו מתן תוקף לנקודות של שלוש שנים. נקודות שלא יעשה בהן שימוש עד תאריך תום התוקף האמור, יימחקו באופן סופי ומוחלט ולא ניתן יהיה לעשות בהן שימוש עוד. כך, נקודות שנצברו על-ידי הלקוחות האמורים וטרם נוצלו עד ליום 31 בדצמבר 2016, היו ניתנות למימוש עד ליום 31 בדצמבר 2019 בלבד.

דוח שנתי ליום 31 בדצמבר 2019

(ולאחר מועד זה נקודות כאמור שלא מומשו נמחקו באופן סופי ומוחלט); נקודות שנצברו ולא מומשו בשנת 2017 תהיינה ניתנות למימוש עד ליום 31 בדצמבר 2020 (ולאחר מועד זה נקודות כאמור שלא ימומשו ימחקו באופן סופי ומוחלט); וכן הלאה. החברה כוללת בספריה הפרשה בגין תוכנית הנקודות כאמור.

הפרשה להפסדי אשראי

על-פי הוראות המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישמת החברה, את תקני החשבונאות האמריקאים בנושא (ASC310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות הברית ושל רשות לניירות ערך בארצות הברית, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני (2) מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו-"הפרשה קבוצתית". כמו-כן, נבחנת נאותות סך ההפרשה להפסדי אשראי. לפרטים נוספים ראה ביאור 3.ד.2 וביאור 9 לדוחות הכספיים לשנת 2019.

- ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי נעשית בהתאם להערכת הנהלת החברה לגבי הפסדים גלומים בתיק האשראי, בתהליך הערכת ההפרשה להפסדי אשראי נסמכת הנהלת החברה על מספר רב של שיקולים ואומדנים. מידי רבעון מבוצע תהליך בחינת יתרות אשראי של כל הלווים שיתרת האשראי שלהם הינה מעל סכום שנקבע בנהלי החברה. תוצאות הבחינה קובעות את הסיווג המתאים של החוב והיקף ההפרשה הפרטנית, במידת הצורך, בגינו.

- ההפרשה הקבוצתית בחברה נעשית כדי לשקף ירידת ערך בגין הפסדי אשראי שאינם מזוהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפיינים דומים וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי מאזני מחושבת בהתבסס על שיעורי הפסד היסטוריים בחלוקה בעיקר לאשראי לאנשים פרטיים ואשראי מסחרי ובחלוקה לאשראי תקין ובעייתי. השיעורים מחושבים החל מהתקופה המתחילה ב-1 בינואר 2011 עד מועד הדיווח. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

החברה משתמשת בשיעור הממוצע לתקופות כשיעור מינימלי לחישוב ההפרשה הקבוצתית בתוספת התאמות בגין גורמים סביבתיים, בהתאם למתודולוגיה שנקבעה בחברה. בנוגע לאשראי לאנשים פרטיים, שיעור ההתאמות בגין הגורמים הסביבתיים לא יפחת מ-0.75% מיתרת האשראי שאינו בעייתי בכל מועד דיווח בהתייחס לממוצע שיעורי הפסד בטווח השנים.

התחייבויות תלויות

הנהלת החברה כוללת בדוחות הכספיים לשנת 2019 הפרשות נאותות, במידת הצורך, לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התביעות כולל, שלטונות מע"מ ומס הכנסה, וזאת בהתבסס על חוות דעת משפטיות של המחלקה המשפטית בחברה וכן, לעיתים, גם מיועצים משפטיים חיצוניים. הערכות אלה של יועצים משפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם, בהתחשב בשלב שבו מצויים הליכים. יש להביא בחשבון, כי בתחום המשפטי אין אפשרות לקיים הערכה "ודאית" או "קרובה לודאית", וזאת לא רק בשלבים הראשונים של חיי התובענה, אלא עד וסמוך לקבלת פסק הדין, ולפיכך, תוצאות ההליך עלולות להיות שונות מההערכה שנקבעה לגביו. לאור האמור לעיל, יתכן שתוצאות התביעות בפועל תהיינה שונות מההפרשות שנעשו.

זכויות עובדים

החברה מציגה את ההתחייבות לסיום יחסי עובד מעביד בהתאם לחוות דעת אקטוארית.

2.2 - גילוי לגבי בקרות ונהלים

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל, סמנכ"ל בכיר, CFO, והחשבונאית הראשית של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה, סמנכ"ל בכיר - CFO והחשבונאית הראשית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

3. הדירקטוריון והנהלה

במהלך שנת 2019 המשיך דירקטוריון החברה את פעילותו בהתוויית האסטרטגיה, המדיניות והקווים העקרוניים לפעילותה של הקבוצה, תוך שהוא קובע הנחיות בנושאים השונים בהתאמה לדרישות עדכוני החקיקה ובהתאם להוראה 301 של בנק ישראל. במסגרת זו קבע הדירקטוריון את מסגרות החשיפה לסיכונים השונים.

הדירקטוריון עסק באישור הדוחות הכספיים הרבעוניים והשנתיים (בהמשך לדיון בנושא בועדת הביקורת והמלצותיה), המבנה הארגוני של החברה, קביעת מדיניות כוח אדם, שכר, תנאי פרישה ומערכת תגמולים לעובדים ולמנהלים בכירים, ובקיום פיקוח ובקרה על הפעילות העסקית השוטפת שמבצעת הנהלה ועקביותה עם מדיניות החברה.

הדירקטוריון וועדת הביקורת של הדירקטוריון מקיימים דיונים מפורטים בהיבטים השונים של פעילות החברה, לפי הצורך. במהלך שנת 2019 התקיימו 17 ישיבות של מליאת הדירקטוריון ו-13 ישיבות של ועדת הביקורת.

3.1 שינויים בהנהלה ודירקטוריון החברה בשנת 2019 ועד למועד חתימת הדוח:

1. ביום 16 בינואר 2019 מונתה הגב' דליה נרקיס כדירקטורית חיצונית בחברה (בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 ("נב"ת 301").
2. ביום 21 בינואר 2019 סיים מר ברוך (בוריס) גסול את כהונתו כדירקטור בחברה.
3. ביום 30 בינואר 2019 סיים מר אבי אידלסון את כהונתו כדירקטור חיצוני בחברה.
4. במהלך חודש מרץ 2019 אישר דירקטוריון החברה את מינויו של מר אורי אלון כמשנה למנכ"ל שיווק, אסטרטגיה ודאטה. מר אלון התחיל עבודתו בחברה במהלך חודש יוני 2019.
5. הגב' טניה טלמון, אשר כיהנה בתפקיד מנהלת פעילות דאטה ופיתוח עסקי סיימה את עבודתה בחברה ביום 30 בספטמבר 2019.
6. בהתאם להחלטת דירקטוריון החברה, בחודש יוני 2019 מונה מר רם גב כמשנה למנכ"ל, CFO. במהלך חודש אוקטובר 2019 הודיע מר רם גב על סיום תפקידו כמשנה למנכ"ל, CFO. מר רם גב סיים את תפקידו בחברה ביום 31 בדצמבר 2019.
7. בהתאם להחלטת דירקטוריון החברה, בחודש יוני 2019 הוגדרה הגב' הגר בן עזרא כסמנכ"לית בכירה הנפקה, מכירות ושירות.
8. הגב' מאורה שלגי סיימה את תפקידה כסמנכ"ל משאבי אנוש בחברה ביום 31 בדצמבר 2019.
9. בחודש אוקטובר 2019 החלה הגב' לימור שאקו לכהן כסמנכ"ל משאבי אנוש.
10. במהלך חודש אוקטובר 2019 אישר דירקטוריון החברה את מינויו של מר אורי שוקר כסמנכ"ל בכיר לאשראי. מר אורי שוקר החל עבודתו בחברה ביום 15 בדצמבר 2019 לאחר קבלת אישור המפקח על הבנקים. עם כניסתו של מר שוקר לתפקידו, הפכה הגב' דלית גפן לחברת הנהלה, ממונה על אשראי מסחרי.
11. בחודש נובמבר 2019 אישר דירקטוריון החברה את מינויו של מר ערן וקנין כסמנכ"ל בכיר, CFO. מר ערן וקנין החל את עבודתו בחברה ביום 1 בינואר 2020 לאחר אישור קבלת המפקח על הבנקים.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בהוראות הדיווח לציבור, על החברה לפרט את המספר המזערי של דירקטורים "בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית" אשר נקבע על-ידיה שראוי שיהיו בדירקטוריון ובוועדת הביקורת. על מנת להתאים את מספר הדירקטורים המזערי הנדרש להרכב הדירקטוריון הנוכחי, דירקטוריון החברה קבע כי המספר המזערי הראוי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית בדירקטוריון, יהיה שלושה (3). דירקטוריון החברה קבע כי המספר המזערי הראוי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית בוועדת הביקורת, יהיה שני (2) דירקטורים.

ביום 31 בדצמבר 2019 מספר הדירקטורים שהינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית לפי השכלתם, כישוריהם וניסיונם, הינו 5 דירקטורים. מספר הדירקטורים בוועדת הביקורת שהינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית לפי השכלתם, כישוריהם וניסיונם, הינו 3 דירקטורים.

שם הדירקטור	איל דשא	אלדד כהנא	גיא כליף*	ניצנה עדי	יצחק עמרם	דליה נרקיס
מספר ת.ז.	051220309	000818989	028761088	056383193	076487149	051928695
תאריך לידה	25.4.1952	23.4.1944	23.9.1971	12.3.1960	1939	2.5.1953
מען להמצאת כתבי בידן	וורמיזה 15/181, תל אביב	מסקין 44, פתח תקווה	יצחק רבין 22, קריית אונו	פרץ 24, רעננה	אלחריזי 3, תל אביב	יד המעיבר 29, תל אביב
נתינות	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית
תפקיד בחברה	דירקטור ויו"ר הדירקטוריון	דירקטור	דירקטור	דירקטור חיצוני על-פי נוהל בנקאי תקן 301	דירקטור חיצוני על-פי נוהל בנקאי תקן 301	דירקטורית חיצונית על-פי נוהל בנקאי תקן 301
תאריך תחילת כהונה	2.7.2017	8.8.1979	2.9.2013	29.5.2012	25.9.2011	16.1.2019
חברות דירקטוריון של החברה	חבר בוועדת הביקורת	חבר בוועדת הביקורת	חבר בוועדת הביקורת	חבר בוועדת הביקורת	חבר בוועדת הביקורת	חבר בוועדת הביקורת
האם הינו דירקטור בלתי תלוי או דירקטור חיצוני	--	--	--	--	--	--
האם בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעל כשירות מקצועית	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעל כשירות מקצועית	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעל כשירות מקצועית	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעל כשירות מקצועית	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעל כשירות מקצועית	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעל כשירות מקצועית	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעל כשירות מקצועית
האם הדירקטור הינו עובד של החברה, של חברת בת או של קשורה שלה או של בעל עניין בה והתפקיד שממלא	עובד החברה	לא	בנק הפועלים - מנהל אגף פיננסי ומידע ניהולי בחטיבה הפיננסית	לא	לא	לא
השכלה	B.A בכלכלה - האוניברסיטה העברית בירושלים; M.B.A במנהל עסקים (מימון) - האוניברסיטה העברית בירושלים	בעל תואר במשפטים - האוניברסיטה העברית בירושלים; עורך דין ומגשר מוסמך; חבר בלשכת עורכי הדין	M.B.A במנהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב; B.A חשבונאות וכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב; רואה חשבון	B.A בכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב; M.B.A במנהל עסקים - התמחות במחשבים ומערכות מידע - אוניברסיטת תל-אביב	LL.B במשפטים - האוניברסיטה העברית בירושלים (השלוחה בתל-אביב); עורך דין; חבר בלשכת עורכי הדין	B.A במנהל עסקים - המכללה למנהל; קורס ניהול עסקי בכיר - אוניברסיטת תל-אביב; קורס ניהול למנהלים בכירים - Insead; קורס דירקטורים - המרכז הבינתחומי הרצליה; קורס דירקטורים מתקדם - המרכז הבינתחומי הרצליה
פירוט נוספים בהם משמש כדירקטור וכן עיסוק בחמש (5) השנים האחרונות	דירקטור ויו"ר דירקטוריון בישראלכרט ובירופיי; יו"ר הדירקטוריון בחברת תבל חבר בחבר הנאמנים של האוניברסיטה העברית; חבר בוועדה המייעצת לתכנית MA בכלכלה במרכז הבינתחומי בהרצליה; יו"ר ועדת הביקורת באור שלום (חל"צ); דירקטור ב-C-Stacks Inc.	דירקטור וחבר בוועדת הביקורת בישראלכרט ובירופיי	דירקטור בישראלכרט ובירופיי; בכיר בלשכת עורכי הדין; Dirsun Ltd (Switzerland); מנהל אגף פיננסי ומידע ניהולי בבנק הפועלים	דירקטורית חיצונית על-פי נוהל בנקאי תקן 301 וחברה בוועדת הביקורת בישראלכרט ובירופיי	דירקטור חיצוני על-פי נוהל בנקאי תקן 301 ויו"ר ועדת הביקורת בישראלכרט ובירופיי	דירקטורית חיצונית על-פי נוהל בנקאי תקן 301 וחברה בוועדת הביקורת בישראלכרט ובירופיי

דוח שנתי ליום 31 בדצמבר 2019

שם הדירקטור	איל דשא	אלדד כהנא	גיא כליף*	ניצנה עדוי	יצחק עמרם	דליה נרקיס
			דירקטור בפועלים אופקים בע"מ; בין השנים 2010-2016 - דירקטור בפועלים הנפקות; בין השנים 2010-2015 - דירקטור בפועלים בשירות עצמי בע"מ (פורקה)			
האם הדירקטור הינו בן משפחה של בעל עניין אחר בחברה	לא	לא	לא	לא	לא	לא
האם דירקטור שהחברה רואה אותו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92(א)(12) לחוק החברות, תשנ"ט- 1999	כן	לא	כן	כן	כן	כן

* בחודש פברואר 2020 הודיע מר גיא כליף על התפטרותו מדירקטוריון החברה וזאת החל מיום 9 במרץ 2020.

דוח שנתי ליום 31 בדצמבר 2019

3.3 נושאי משרה בכירה למועד חתימת הדוח (שאינם דירקטורים)

ניסיון עסקי בחמש (5) השנים האחרונות	השכלה		האם בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה	התפקיד שממלא בחברה, בחברת בת, בחברה קשורה או בבעל העניין	תאריך תחילת כהונה	תאריך לידה	שם נושא המשרה הבכירה ומס' תעודת זהות
	המקצועות/התחומים בהם נרכשה ההשכלה; תואר אקדמי/תעודה מקצועית	מוסד לימודים					
דירקטור במנהיגות עסקית צעירה (חל"צ); חבר הוועד המנהל בעיגול לטובה (ע"ר); חבר באגודת ידידי אוניברסיטת תל אביב (ע.ר.) בין השנים 2016-2019 - יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל בישראל נכסים בין השנים 2016-2019 - מנכ"ל ישראל כרטיס מימון בין השנים 2016-2019 - דירקטור בגלובל פקטורינג בין השנים 2016-2018 - דירקטור בצמרת מימונים דירקטור בגלובל פקטורינג ובצמרת מימונים בין השנים 2013-2016 - משנה למנכ"ל ממונה על חטיבת האסטרטגיה בבנק הפועלים	B.A בחשבונאות; LL.B במשפטים; M.B.A במנהל עסקים; ד"ר לפילוסופיה	אוניברסיטת תל אביב; אוניברסיטת תל אביב; אוניברסיטת בר אילן; אוניברסיטת בר אילן	לא	מנכ"ל; מנכ"ל בישראל כרטיס ובירופיי; יו"ר הדירקטוריון בישראל כרטיס מימון	1.2.2016	5.7.1969	רון וקסלר 024218422
	תואר שני במנהל עסקים; תואר ראשון בהנדסת אווירונאוטיקה וחלל	אוניברסיטת בן גוריון; הטכניון	לא	חבר הנהלה, סמנכ"ל ניהול סיכונים ומנהל סיכונים ראשי; חבר הנהלה, מנהל סיכונים ראשי בישראל כרטיס ובירופיי	31.1.2011	5.2.1972	אמיר קושילביץ - אילן 028987048
בין השנים 2014-2016 - סמנכ"לית שירות ותפעול ב- Hertz Corporation	תואר ראשון במדעי החברה	מכללת רמת גן	לא	חברת הנהלה, סמנכ"לית בכירה הנפקה, מכירות ושירות; חברת הנהלה, סמנכ"לית בכירה הנפקה, מכירות ושירות בישראל כרטיס ובירופיי	1.8.2016	19.2.1977	הגר בן עזרא 033462185
בין השנים 2015-2018 - עוזר מנכ"ל בישראל כרטיס בין השנים 2012-2015 - סגן הממונה על התקציבים באגף התקציבים במשרד האוצר בין השנים 2010-2015 - דירקטור, חבר בוועדת הביקורת, הכספים, כ"א ובוועדה ייעודית לנושא SOX בנתיבי ישראל - החברה הלאומית לתשתיות תחבורה בע"מ (מע"צ) בין השנים 2012-2015 - דירקטור בקרנות דו לאומיות למחקר ופיתוח תעשייתיים מטעם משרד האוצר - KORIL-RDF, CIIRDF, SIIRD	תואר ראשון בכלכלה; תואר שני במינהל עסקים - התמחות במימון ובחשבונאות	אוניברסיטת תל אביב; האוניברסיטה העברית	לא	חבר הנהלה, סמנכ"ל מניעת הונאות ורגולציה; דירקטור בחברת גלובל פקטורינג וצמרת מימונים; חבר הנהלה, סמנכ"ל מניעת הונאות ורגולציה בישראל כרטיס ובירופיי	1.4.2018	8.2.1978	יונתן רגב 034541847

דוח שנתי ליום 31 בדצמבר 2019

ניסיון עסקי בחמש (5) השנים האחרונות	השכלה		האם בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה	התפקיד שממלא בחברה, בחברת בת, בחברה קשורה או בבעל העניין	תאריך תחילת כהונה	תאריך לידה	שם נושא המשרה הבכירה ומס' תעודת זהות
	המקצועות/התחומים בהם נרכשה ההשכלה; תואר אקדמי/תעודה מקצועית	מוסד לימודים					
דירקטורית ב'מעלה' פעילה בעמותת משאבי אנוש מרצה אורחת בלימודי משאבי אנוש בין השנים 2017-2019 – סמנכ"ל משאבי אנוש ותפעול – רשת ערוץ 13 בין השנים 2008-2017 – סמנכ"ל משאבי אנוש ותפעול – קבוצת שיוך ובינוי	תואר ראשון (BA) כללי ומזרחנות לימודי משאבי אנוש קורס דירקטורים קורס חשבי שכל לימודי דו"חות כספיים	אוניברסיטת חיפה; הטכניון בית הספר לניהול להב אוניברסיטת תל אביב מישלב בית הספר ע"ש רקאנטי אוניברסיטת תל אביב	לא	חברת הנהלה, סמנכ"לית משאבי אנוש; חברת הנהלה, סמנכ"לית משאבי אנוש בישראל וביורופי	1.10.2019	19.11.1972	לימור שאקו 025002023
מעורבות במספר יוזמות לפיתוח מוצרים בתחום הפינטק בין השנים 2011-2017 - מנהל מערך הביקורת הטכנולוגי בבנק הפועלים	תואר ראשון במדעי המחשב עם התמחות במתמטיקה	האוניברסיטה הפתוחה	לא	מבקר פנים; מבקר פנים בישראל וביורופי	1.5.2018	22.7.1973	מנשה (מוני) אברהם 025528530
בין השנים 2008 ואילך - יועצת משפטית ראשית לקבוצת ישראל ביבנק הפועלים	תואר ראשון משפטים; עו"ד - רישיון עריכת דין	אוניברסיטת בר אילן; לשכת עורכי הדין	לא	חברת הנהלה, סמנכ"לית מיום 19 ביולי 2017; יועצת משפטית ראשית החל מיום 30 באוקטובר 2008; חברת הנהלה ויועצת משפטית ראשית בישראל וביורופי יועצת משפטית ראשית בצמרת מימונים	19.7.2017	14.5.1972	נועה נוח 29319589
	תואר ראשון בכלכלה ובחשבונאות	אוניברסיטת תל אביב	לא	חשבונאית ראשית בישראל וביורופי וחברות בנות של ישראל, דירקטורית בגלובל פקטורינג	1.8.2009	26.3.1969	סיגל ברמק 024328064
בין השנים 2013-2016 - מנהל מחלקת מוצרי דיגיטל ופיתוח עסקי בבנק דיסקונט	מהנדס תעשייה וניהול, התמחות בכלכלה ומימון	הטכניון, מכון טכנולוגי לישראל	לא	מנהל פעילות מותג American Express בישראל	1.4.2018	12.08.1980	עידו עלמני 040161846
בין השנים 2013-2019 – מנכ"ל חברת הדלק טן-חברה לדלק בע"מ משנת 2019 - יו"ר דירקטוריון טן-חברה לדלק בע"מ, דירקטור ומנהל מטעם קרן APAX (חברות בתחום הבניה מתועשות, הייזום והביצוע והאשראי החוץ בנקאי) משנת 2018 – דירקטור חיצוני בחברת גי.פי. גלובל פאוואר בע"מ	תואר ראשון (BA) בחשבונאות וכלכלה; תואר שני (MBA) מנהל עסקים, התמחות בייזום עסקים; רואה חשבון	האוניברסיטה העברית בירושלים	לא	חבר הנהלה, סמנכ"ל כספים; סמנכ"ל כספים בישראל וביורופי; יו"ר דירקטוריון ומנכ"ל ישראל נכסים ודירקטור בישראל וביורופי מימון וגלובל פקטורינג	1.1.2020	20.7.1973	ערן קנין 025066010
בין השנים 2011-2016 - דירקטור ויו"ר ועדת המחשוב בכ.א.ל-כרטיסי אשראי לישראל בע"מ בין השנים 2014-2016 – סגן נשיא, מנהל חטיבת מערכות תשלומים בסופרקום בע"מ	מהנדס תעשייה וניהול; M.B.A מוסמך במנהל עסקים	אוניברסיטת תל אביב	לא	חבר הנהלה, סמנכ"ל טכנולוגיות; חבר הנהלה וסמנכ"ל טכנולוגיות בישראל וביורופי	5.6.2016	9.4.1965	שי ורדי 059181347

דוח שנתי ליום 31 בדצמבר 2019

ניסיון עסקי בחמש (5) השנים האחרונות	השכלה		האם בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה	התפקיד שמלא בחברה, בחברת בת, בחברה קשורה או בבעל העניין	תאריך תחילת כהונה	תאריך לידה	שם נושא המשרה הבכירה ומס' תעודת זהות
	המקצועות/התחומים בהם נרכשה השכלה; תואר אקדמי/תעודה מקצועית	מוסד לימודים					
בין השנים 2015-2018 – ראש ענף במערך הציות בבנק לאומי בין השנים 2007-2018 – עבדה במערך הציות בבנק לאומי	תואר ראשון במשפטים LL.B תואר שני במשפטים LL.M	אוניברסיטת תל אביב מכללת נתניה	לא	קצינת ציות ראשית; קצינת ציות ראשית בישראלכרט ובירופיי	15.7.2018	14.12.1979	אורית אדלר 037346681
בין השנים 2017-2018 - מנהל מחלקה פיתוח עסקי ומוצרים – אגף עסקים בין השנים 2015-2017 - COO - קבוצת גולף אנד קו בע"מ	מהנדס תעשייה וניהול	שנקר	לא	חבר הנהלה, סמנכ"ל אגף עסקים; סמנכ"ל אגף עסקים בישראלכרט ובירופיי; דירקטור בחברת גלובל פקטורינג, צמרת מימונים, סטרוקסט ואיזימץ	1.11.2018	16.1.1970	שמעון חדד 024867640
בין השנים 2013-2019 – מנכ"ל Gulliver Group, מנכ"ל (שותף), חבר דירקטוריון בכל החברות ניהול ובקרה של המנכ"לים ומנהלי המטה בקבוצה משנת 2016 דירקטור בלתי תלוי בחברת מהדרין בע"מ	תואר ראשון (BA) במדעי המדינה תואר שני (MBA) בהצטיינות במנהל עסקים התמחות בשיווק קורס דירקטורים	אוניברסיטת תל אביב אוניברסיטת בן גוריון המכללה הבין תחומית הרצליה	לא	חבר הנהלה, משנה למנכ"ל, מנהל תחום השיווק, דיגיטל ודאטה, אסטרטגיה ופיתוח עסקי; משנה למנכ"ל, מנהל תחום השיווק, דיגיטל ודאטה, אסטרטגיה ופיתוח עסקי בישראלכרט ובירופיי	10.6.2019	24.11.1970	אורי אלון 027904994
בין השנים 2011-2015 – מנכ"ל מועדון 365 בע"מ ומועדון 365 פיננסים בע"מ בין השנים 2016-2018 – סמנכ"ל וראש אגף לקוחות פרטיים כ.א.ל-כרטיסי אשראי לישראל בע"מ בין השנים 2018-2019 – סמנכ"ל וראש חטיבת אשראי ושותפים כ.א.ל-כרטיסי אשראי לישראל בע"מ	תואר ראשון בכלכלה ומנהל עסקים תואר שני במנהל עסקים התמחות במימון תואר שני במשפטים LL.M	אוניברסיטת בר אילן	לא	חבר הנהלה, סמנכ"ל בכיר לאשראי, סמנכ"ל בישראלכרט ובירופיי; יו"ר דירקטוריון גלובל פקטורינג ומנכ"ל ישראלכרט מימון	15.12.2019	1.2.1969	אורי שוקר 024163610

יצוין, כי מינויים של נושאי משרה מסוימים בחברה כפוף לאישור המפקח על הבנקים.

3.4 חברי הנהלה בכירה נוספים למועד חתימת הדוח (שאינם נושאי משרה בכירה)

דלית גפן, חברת הנהלה, הממונה על אשראי מסחרי, מנכ"לית גלובל פקטורינג ויו"ר דירקטוריון צמרת.

ערן וקנין
סמנכ"ל בכיר, CFO

ד"ר רון וקסלר
מנהל כללי

איל דשא
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 3 במרץ 2020.

הצהרת המנהל הכללי

אני, ד"ר רון וקסלר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של פרימיום אקספרס בע"מ (להלן: "החברה") לשנת 2019 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לשנה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים לשנת 2019 ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי (1) ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי (1). וכן:
 - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים לשנת 2019 למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

ד"ר רון וקסלר
מנהל כללי

תל אביב, 3 במרץ 2020.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה" (פרק 620).

הצהרת סמנכ"ל הכספים

אני, ערן וקנין, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של פרימיום אקספרס בע"מ (להלן: "החברה") לשנת 2019 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לשנה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים לשנת 2019 ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי (1) ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי (1). וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים לשנת 2019 למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

ערן וקנין

סמנכ"ל בכיר, CFO

תל אביב, 3 במרץ 2020.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה" (פרק 620).

הצהרת החשבונאית הראשית

אני, סיגל ברמק, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של פרימיום אקספרס בע"מ (להלן: "החברה") לשנת 2019 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לשנה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים לשנת 2019 ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי (1) ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי (1). וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים לשנת 2019 למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

סיגל ברמק

מנהלת המחלקה לחשבות וכספים
חשבונאית ראשית

תל אביב, 3 במרץ 2020.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה" (פרק 620).

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

הדירקטוריון וההנהלה של חברת פרימיום אקספרס בע"מ (להלן: "החברה") אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי (כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה"). מערכת הבקרה הפנימית של החברה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של בטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להוראות ההנהלה, הנכסים מוגנים והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2019, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של ה- (COSO) Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission. בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2019, הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2019 בוקרה על ידי רואי החשבון המבקרים של החברה סומך חייקין רואי חשבון וזיו האפט רואי חשבון, כפי שצוין בדוח שלהם בעמוד 31 אשר בו נכללה חוות דעת בלתי מסוייגת בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2019.

סיגל ברמק
מנהלת המחלקה לחשבונות וכספים
חשבונאית ראשית

ערן וקנין
סמנכ"ל בכיר, CFO

ד"ר רון וקסלר
מנהל כללי

איל דשא
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 3 במרץ 2020.

פרימיום אקספרס בע"מ

דוחות כספיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

תוכן העניינים

עמוד	
31	דוח רואי החשבון המבקרים – בקרה פנימית על דיווח כספי
33	דוח רואי החשבון המבקרים – דוחות כספיים שנתיים
35	דוחות רווח והפסד
36	דוחות על הרווח הכולל
37	מאזנים
38	דוחות על השינויים בהון
39	דוחות על תזרימי המזומנים
40	ביאורים לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של פרימיום אקספרס בע"מ בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של פרימיום אקספרס בע"מ (להלן: "החברה") ליום 31 בדצמבר 2019, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן: "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברת כרטיסי אשראי הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברת כרטיסי אשראי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2019, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של חברות כרטיסי אשראי נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר 2019 ו-2018 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 והדוח שלנו, מיום 3 במרץ 2020, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים וכן הפניית תשומת לב לאמור בביאור 17.ב.2. בדבר הליכי רגולציה.

זיו האפט
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון
תל אביב, 3 במרץ 2020.

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של פרימיום אקספרס בע"מ - דוחות כספיים שנתיים

ביקרנו את המאזנים המצורפים של פרימיום אקספרס בע"מ (להלן: "החברה") לימים 31 בדצמבר 2019 ו-2018 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים - של החברה - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973 ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של חברות כרטיסי אשראי נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי - של החברה לימים 31 בדצמבר 2019 ו-2018 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים - של החברה - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב בהפניית תשומת לב לאמור בביאור 17.ב.2. בדבר הליכי רגולציה.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2019, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), והדוח שלנו מיום 3 במרץ 2020, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של החברה.

זיו האפט
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב, 3 במרץ 2020

דוחות רווח והפסד

במליון ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2017	2018	2019	ביאור	
הכנסות				
428	456	474	3	מעסקאות בכרטיסי אשראי
2	2	3	4	הכנסות ריבית, נטו
(5)	(4)	(7)		הוצאות אחרות
425	454	470		סך כל ההכנסות
הוצאות				
12	15	17	9.ב.	בגין הפסדי אשראי
119	122	128	5	תפעול *
104	109	125	6	מכירה ושיווק *
38	41	44	7	הנהלה וכלליות *
90	96	95	17.ט'	תשלומים לבנקים
363	383	409		סך כל ההוצאות
רווח לפני מיסים				
62	71	61		
15	17	14	8	הפרשה למיסים על הרווח
47	54	47		רווח נקי
338	384	335		רווח נקי בסיסי למניה רגילה (בש"ח)
139,326	139,326	139,326		מספר המניות הרגילות ששימש לחישוב

* מזה: בגין שכר ונלוות בשנים 2019, 2018 ו-2017 סך של כ-42 מיליון ש"ח, 36 מיליון ש"ח ו-43 מיליון ש"ח בהתאמה.

בסעיפים אלו כלולים בין היתר רכיבי עלות הטבה מוגדרת שאינם עלות שרות בשנים 2019, 2018 ו-2017 בסך של כ-סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח, 2 מיליון ש"ח וכ-1 מיליון ש"ח בהתאמה.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סיגל ברמק
מנהלת המחלקה לחשבות וכספים
חשבונאית ראשית

ערן וקנין
סמנכ"ל בכיר, CFO

ד"ר רון וקסלר
מנהל כללי

איל דשא
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 3 במרץ 2020.

דוחות על הרווח הכולל

במיליון ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2017	2018	2019	
47	54	47	רווח נקי
			רווח כולל אחר לפני מיסים:
*-	*-	-	התאמות של התחייבויות בשל הטבות עובדים ⁽¹⁾
*-	*-	-	רווח כולל אחר לפני מיסים
*-	*-	-	השפעת המס המתייחס
*-	*-	-	רווח כולל אחר לאחר מיסים
47	54	47	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות החברה

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף השנה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזנים

במיליון ש"ח

ליום 31 בדצמבר		ביאור	
2018	2019		
			נכסים
17	63		מזומנים
2,648	3,007	9	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
(22)	(27)	9	הפרשה להפסדי אשראי
2,626	2,980		חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
5	8	10	מחשוב וציוד
572	447	11	נכסים אחרים
3,220	3,498		סך כל הנכסים
			התחייבויות
*-	*-	12	אשראי מתאגידים בנקאיים
2,737	2,947	13	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
13	27	14	התחייבויות אחרות
2,750	2,974		סך כל ההתחייבויות
		17	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
470	524	16	הון
3,220	3,498		סך כל ההתחייבויות וההון

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון

במיליון ש"ח

סך הכל	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך הון המניות הנפרע וקרנות הון			הון המניות הנפרע	יתרה ליום 31 בדצמבר
			קרנות הון	מבעל שליטה	פרמיה על מניות		
379	344	*-	35	*-	35	*-	2016
47	47	-	-	-	-	-	רווח נקי בשנה
(10)	(10)	-	-	-	-	-	דיבידנד
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
*-	-	-	*-	*-	-	-	הטבות שנתקבלו מבעל שליטה
*-	-	*-	-	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
416	381	*-	35	*-	35	*-	2017
54	54	-	-	-	-	-	רווח נקי בשנה
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
-	-	-	-	-	-	-	הטבות שנתקבלו מבעל שליטה
*-	-	*-	-	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
470	435	-	35	*-	35	*-	2018
47	47	-	-	-	-	-	רווח נקי בשנה
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
7	-	-	7	7	-	-	הטבות שנתקבלו מבעל שליטה ⁽¹⁾
*-	-	-	-	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
524	482	-	42	7	35	*-	2019

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) ראה ביאור 15.ד.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים

במיליון ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2017	2018	2019	
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
47	54	47	רווח נקי לשנה
			התאמות:
1	1	1	פחת על מחשוב וציוד
12	15	17	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(2)	(2)	(4)	מיסים נדחים, נטו
2	(4)	-	שינוי בהפרשות והתחייבויות לעובדים
*-	-	7	הטבה בשל עסקה עם בעל שליטה ⁽¹⁾
3	(1)	4	התאמות בגין הפרשי שער
			שינויים בנכסים שוטפים
(190)	(37)	(402)	שינוי בחייבים אחרים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
41	(58)	129	שינוי בנכסים אחרים, נטו
			שינויים בהתחייבויות שוטפות
91	45	210	שינוי בזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
*-	(6)	14	שינוי בהתחייבויות אחרות, נטו
5	7	23	מזומנים נטו מפעילות שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(1)	(4)	(4)	רכישת מחשוב וציוד
2	*-	31	שינוי באשראי לבתי עסק, נטו
1	(4)	27	מזומנים נטו (לפעילות) מפעילות השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(10)	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
1	(3)	*-	שינוי באשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים, נטו
(9)	(3)	*-	מזומנים נטו לפעילות מימון
(3)	-	50	עליה (ירידה) במזומנים
22	16	17	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
(3)	1	(4)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
16	17	63	יתרת מזומנים לסוף התקופה
			ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו
2	2	4	ריבית שהתקבלה
*-	1	1	ריבית ששולמה
1	*-	1	מיסים על ההכנסה שהתקבלו
18	19	19	מיסים על ההכנסה ששולמו

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח
(1) ראה ביאור 7.15

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

פרימיום אקספרס בע"מ

ביאור 1 - כללי

פרימיום אקספרס בע"מ (לשעבר "פועלים אקספרס בע"מ") (להלן: "החברה") הינה תאגיד שהתאגד בישראל בשנת 1995. החברה הינה תאגיד עזר על-פי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ("חוק הבנקאות רישוי"). בחודש מרץ 2019 רכשה ישראלכרט בע"מ (להלן: "ישראלכרט") את מלוא השליטה בחברה מבנק הפועלים בע"מ (להלן: "בנק הפועלים"). נכון למועד חתימת הדוח מוחזקת ישראלכרט על ידי בנק הפועלים בשיעור של 33% (המהווה גרעין שליטה). ביום 2 בפברואר 2020, פרסם בנק הפועלים דיווח מיידי ("דיווח הבנק"), לפיו במסגרת השלמת ההיפרדות של בנק הפועלים מהקבוצה, כנדרש בחוק שטרם, אישר דירקטוריון בנק הפועלים, ביום 2 בפברואר 2020, חלוקה של כל יתרת מניות ישראלכרט המוחזקות על ידי בנק הפועלים (66,009,318 מניות), המהוות כ-33% מהון המניות המונפק והנפרע שלה, כדיבידנד בעין לבעלי מניות בנק הפועלים ("החלוקה"). על פי דיווח בנק הפועלים תאריך חלוקת הדיבידנד בעין יהיה ביום 9 במרץ 2020. במועד בו בנק הפועלים יחדל לשלוט בישראלכרט (כאמור לעיל) ישראלכרט והחברה תחדלנה להיות "תאגיד עזר" ולהבנת ישראלכרט והחברה לא יחולו עליהן עוד הוראות כאמור החלות על תאגיד עזר, אך הן ימשיכו להיות כפופות לפיקוחו של המפקח על הבנקים בקשר בין היתר עם פעילותן כ'חברות כרטיסי אשראי' וכ'סולק'.

כחלק משינוי מעמדה של החברות, כאמור, יוכלו החברות לעסוק בתחומי פעילות המותרים להם על-פי רישיון הסולק שהוענק להן, כולל כאלה אשר גופים שהינם תאגידי עזר מנועים מלעסוק בהם, וכן להחזיק או לשלוט בשיעור העולה על 20% מאמצעי השליטה בתאגיד שעיסוקיו אינם מפורטים ברישיון הקבוע. ראה בהקשר זה ביאור 1 להלן.

החברה עוסקת בהנפקה וסליקה של עסקאות כרטיסי אשראי של המותג "אמריקן אקספרס", המונפקים לשימוש בישראל ובחו"ל מכח רישיון שניתן לחברה על-ידי American Express Ltd (להלן: "ארגון אמריקן אקספרס"). ישראלכרט, חברת אם, מתפעלת עבור החברה את מערך כרטיסי האשראי של החברה. לצורך כך, קיים בין החברה לבין ישראלכרט הסכם המסדיר את דרך ההתחשבות ביניהן, ראה ביאור 17.ז. להלן.

בחודש יוני 2019 חודש ההסכם עם ארגון אמריקן אקספרס העולמית בקשר להארכת הרישיון הבלעדי להנפקה וסליקה של כרטיסי אמריקן אקספרס. וזאת עד ליום 31 בדצמבר 2026. לפרטים ראה ביאור 17.ח. להלן.

רישיון סולק

ביום 28 בינואר 2020, העניק המפקח על הבנקים לחברה רישיון סולק על-פי סעיף 36יא לחוק הבנקאות רישוי ("הרישיון הקבוע").

בהתאם לרישיון הקבוע, החברה תהא רשאית לעסוק, בין היתר, בתחומי הפעילות הבאים: הנפקה, סליקה ותפעול של כרטיסי חיוב או אמצעי תשלום; מתן אשראי (למעט אשראי לדיר); ניהול ותפעול מועדוני לקוחות ותכניות נאמנות של לקוחות החברה; ניטור וניתוח דאטה פיננסית וניהול סיכונים; מתן שירותים ללקוחות החברה אגב רכישת מוצרים; ניהול חשבון תשלום; שיווק ומכירת ביטוח וכן שיווק פוליסות חיסכון קופות גמל להשקעה (ללא סיכוני חיתום), בכפוף לקבלת רישיון על-פי כל דין, אשר נכון למועד זה, אין ודאות בנוגע למועד בו יינתן, ככל שיינתן; וכל פעילות אחרת הנלווית לתחומי הפעילות האמורים או הנדרשת לשם ביצועם.

תחילת פעילותה של החברה בעיסוקים שאינם מותרים לתאגיד עזר (כהגדרתו בחוק הבנקאות רישוי) תותר החל מהמועד בו תחדל להיות תאגיד עזר. בנוסף, תחילת פעילותה בחלק מתחומי העיסוק כפופה למתן הודעה למפקח על הבנקים על השלמת ההיערכות ליישומם ופירוט האמצעים שנקטו לזיהוי הסיכונים בפעילות, ניהולם ובקרתם ולאיי התנגדות המפקח בתוך פרק זמן שנקבע.

הדוחות הכספיים השנתיים אושרו על ידי דירקטוריון החברה ביום 3 במרץ 2020.

א. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב - כללי החשבונאות שבנקים אמריקאיים שנסחרים בארה"ב נדרשים ליישם. כללים אלה נקבעים על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב, רשות ניירות ערך בארה"ב, המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וגופים נוספים בארה"ב, ומיושמים בהתאם להיררכיה שנקבעה בתקן חשבונאות אמריקאי מס' 168 (תת-נושא 10-105 בקודיפיקציה). הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים. בנוסף לכך, בהתאם להנחיות קביעת המפקח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה בתקן אמריקאי מס' 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארה"ב.

תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הוועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.

1. החברה - פרימיום אקספרס בע"מ.
2. החברה האם - ישראלכרט בע"מ
3. צדדים קשורים ובעלי עניין - כמשמעותם בסעיף 80 להוראות הדיווח לציבור.
4. בעלי שליטה - כמשמעותם בתקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו - 1996.
5. מדד - מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בישראל.
6. דולר - דולר של ארצות הברית.
7. סכום מותאם - סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד בגין חודש דצמבר 2003, בהתאם להוראות גילויי דעת של לשכת רואי חשבון בישראל.
8. סכום מדווח - סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.
9. עלות - עלות בסכום מדווח.
10. דיווח כספי נומינלי - דיווח כספי המבוסס על סכומים מדווחים.
11. מטבע הפעילות - המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית שבה פועלת החברה.
12. מטבע הצגה - המטבע לפיו מוצגים הדוחות הכספיים.
13. יתרת חוב רשומה - מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב.
14. שווי הוגן - המחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או היה משולם לצורך סילוק התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית (US-GAAP). בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.

2. מטבע פעילות ומטבע הצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה, ומעוגלים למיליון הקרוב, למעט אם צוין אחרת. השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת החברה.

3. בסיס המדידה

הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות המפורטים להלן:

- התחייבויות בגין תשלום מבוסס מניות אשר יסולקו במזומן;
- נכסי והתחייבויות מיסים נדחים;
- הפרשות;
- נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים;

ערכם של נכסים לא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003, היות ועד למועד זה נחשבה כלכלת ישראל ככלכלה היפר-אינפלציונית. החל מיום 1 בינואר 2004 עורכת החברה את דוחותיה הכספיים בסכומים מדווחים.

4. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות המפקח על הבנקים

הוראה בנושא דוחות לציבור של סולקים

בחודש אוגוסט 2019 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בנושא "דוחות לציבור של סולקים". על פי ההוראה, לאור התפתחות הפעילות של סולקים, עלה הצורך להגדיר את אופן הדיווח שלהם לציבור בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. על פי ההוראה, בין היתר, הוחלו על סולק כללים שחלו לגבי עריכת ופרסום דוחות כספיים של חברת כרטיסי אשראי, וכן ניתנו הקלות לסולק לא מהותי (כהגדרתו בהוראה). החברה עומדת בהגדרות לסולק לא מהותי, הוראות אלו חלות על החברה החל מדוחות הרבעון השלישי לשנת 2019.

ד. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים

1. מטבע חוץ והצמדה

במועד ההכרה בעסקה במטבע חוץ, כל נכס, התחייבות, הכנסה, הוצאה, רווח, או הפסד הנובעים מהעסקה מתורגמים במועד ההכרה לראשונה למטבע הפעילות של החברה לפי שער החליפין שבתוקף במועד העסקה. בכל מועד דיווח, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבעות חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום שבו נקבע השווי ההוגן.

פריטים לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה. רווחים או הפסדים מתרגום עסקאות במטבע חוץ והנובעים מהתנדויות של המטבעות בין מועדי העסקאות לבין מועד הסילוק/מועד המאזן מוכרים בדוח רווח או הפסד כרווחים או הפסדים מהפרשי תרגום (הוצאות אחרות). נכסים והתחייבויות הצמודים למדד נכללים לפי תנאי ההצמדה שנקבעו לגבי כל יתרה.

להלן פרטים על שערי החליפין היציגים, מדד המחירים לצרכן (בסיס 2018 = 100) ושיעורי השינוי בהם:

ליום 31 בדצמבר			
2017	2018	2019	
99.4	100.2	100.8	מדד המחירים לצרכן (בנקודות) - בגין
3.467	3.748	3.456	שער הדולר של ארה"ב (בש"ח ל-1 דולר)
4.153	4.292	3.878	אירו (בש"ח ל-1 אירו)

שיעור השינוי באחוזים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2019	
0.4	0.8	0.6	מדד המחירים לצרכן - בגין
(9.8)	8.1	(7.8)	שער הדולר של ארה"ב
2.7	3.4	(9.6)	שער אירו

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)
ד. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

2. בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

1. הכנסות מעמלות סליקה, בניכוי החזרי עמלה, מוכרות בדוח רווח והפסד במועד קליטת העסקה בחברה על בסיס מצטבר עם השלמת השירות. בעסקאות תשלומים הממומנות על ידי בית העסק, נזקפות ההכנסות לגבי כל תשלום כעסקה נפרדת.
2. הכנסות מעמלות שרות ועמלות מעסקאות מט"ח, הנגבות ממחזיקי כרטיס מוצגות על בסיס ברוטו כאשר החברה היא ספק השירות העיקרי ומחיר העסקה נשלט על ידי החברה ומוכרות בדוח רווח והפסד על בסיס מצטבר.
3. הכנסות והוצאות ריבית נכללות על בסיס צבירה למעט ריבית בגין חובות בעייתיים שסווגו כחובות פגומים המוכרות כהכנסות ריבית על בסיס גבייה בפועל.
4. תשלומים המשולמים על ידי החברה בעת חתימה על חידוש/הארכת הסכמי מועדונים, מוכרים לאורך תקופת ההסכם כאשר נזקפים לדוח רווח והפסד, מיוחסים בדוחות הכספיים לסעיף הוצאות מכירה ושיווק. הוצאות והכנסות שטרם נרשמו בדוח רווח והפסד נכללו בסעיף הוצאות / הכנסות מראש.
5. הכנסות והוצאות אחרות – מוכרות על בסיס צבירה.

3. חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

בהתאם להוראה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישמת החברה, את תקן חשבונאות אמריקאי ASC 310 ועמדות של רשויות המפקח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור, בעמדות ובהנחיות המפקח על הבנקים. בנוסף מיישמת החברה את הנחיות המפקח על הבנקים בנושא טיפול בחובות בעייתיים. כמו כן מיישמת החברה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי.

בנוסף, מעת לעת מעדכן המפקח על הבנקים את הוראות הדיווח לציבור ואת קובץ השאלות והתשובות המנחות לגבי אופן היישום של ההוראות בנושא חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי, זאת במטרה לשלב בהם את ההוראות שחלות בנושא זה על הבנקים בארה"ב, לרבות הנחיות של רשויות הפיקוח בארה"ב.

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ויתרות חוב אחרות

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כגון: פיקדונות בבנקים, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (לרבות אשראי לבתי עסק ואשראי למחזיקי כרטיס) ויתרות חוב אחרות המדווחות בספרי החברה לפי יתרת חוב רשומה. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב.

זיהוי וסיווג חובות פגומים

החברה מסווגת את כל החובות הבעייתיים שלה ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום. חוב בהשגחה מיוחדת הינו חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות בגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של הנהלה. אם לא יטופלו, התוצאה של חולשות פוטנציאליות אלו עלולה להיות התדרדרות בסיכויים לפירעון של האשראי או במעמד של החברה כנושה בתאריך עתידי מסוים. חוב מסווג כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהחברה לא תוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לה לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב.

ככלל, חוב מסווג כחוב פגום כאשר הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר. לצורך כך החברה עוקבת אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. חובות נמצאים בפיגור כאשר הקרן או הריבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפירעונם. החל ממועד הסיווג כפגום החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית (חוב כאמור ייקרא "חוב שאינו מבצע"). כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי סווג כחוב פגום.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**ד. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)****הפרשה להפסדי אשראי**

החברה קבעה נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלה. בנוסף, החברה קבעה נהלים הנדרשים לקיום הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים כחשבון התחייבותי נפרד (כגון: מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות). ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" או "הפרשה קבוצתית". כמו כן, החברה בוחנת את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים הגלומים בתיק האשראי ובשיטות ההערכה שמיושמות על ידי החברה לקביעת ההפרשה.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי - החברה בוחנת לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרתם החוזית (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות בויתור חשבונאי והפרשות להפסדי אשראי) הינה 500 אלפי ש"ח או יותר. הפרשה פרטנית להפסדי אשראי מוכרת לגבי כל חוב שנבחן על בסיס פרטני ואשר סווג כפגום. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום וייבחן פרטנית. הפרשה פרטנית בגין אשראי מסחרי מוערכת על בסיס פרמטרים שונים וביניהם יתרת השוברים הקיימת לבית עסק ושטרם שולמו לו.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי - משקפת הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן הפרשה בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב-ASC 450 (FAS 5) טיפול חשבונאי בתלויות, ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים, בהתבסס על הנוסחה לחישוב ההפרשה הקבוצתית המפורטת בהוראות המפקח על הבנקים בדבר הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בטווח של שנים לאורך התקופה המתחילה מיום 1 בינואר 2011 ומסתיימת במועד הדיווח. הנוסחה מבוססת על שיעורי הפסד היסטוריים. וזאת תוך הבחנה בין אשראי בעייתי לאשראי שאינם בעייתי ובין אנשים פרטיים לבין מסחרי, ארגונים בינלאומיים וחברות כרטיסי אשראי. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, החברה גיבשה שיטת מדידה של ההפרשה הקבוצתית אשר מביאה בחשבון הן את שיעור הפסדי העבר והן את ההתאמות בגין הגורמים הסביבתיים הרלוונטיים. בנוגע לאשראי לאנשים פרטיים שיעור ההתאמה בגין הגורמים הסביבתיים לא יפחת מ-0.75% מיתרת האשראי שאינם בעייתי בכל מועד הדיווח בהתייחס לממוצע שיעורי הפסד בטווח השנים. מהאמור מוצג אשראי הנובע מחייבים בכרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב ריבית.

אשראי חוץ מאזני

ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו בנושא בקודיפיקציה. ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי החברה בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון - סיכון אשראי - הגישה הסטנדרטית.

בנוסף, החברה בוחנת את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים הגלומים בתיק האשראי ובשיטות הערכה שמיושמות על ידי החברה לקביעת ההפרשה.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ארגון מחדש של חוב בעייתי

חוב אשר עבר ארגון מחדש מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, החברה שינתה את תנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של מספר תשלומים שנדרשים מהחייב).

לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים החברה בוחנת האם למועד הסדר החוב הלווה נמצא בכשל, לרבות כאשר חוב אחר כלשהו של הלווה הינו בכשל;

חובות שתנאיהם שונו בארגון מחדש של חוב בעייתי, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנו על בסיס קבוצתי, מסווגים כחוב פגום ומוערכים על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי או מחיקה חשבונאית. לאור העובדה שהחוב שלגביו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי לא ייפרע בהתאם לתנאים החוזיים המקוריים שלו, החוב ממשיך להיות מסווג כחוב פגום גם לאחר שהחייב חוזר למסלול פירעון בהתאם לתנאים החדשים.

מחיקה חשבונאית

החברה מוחקת חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב כאינו בר גבייה ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהלת החברה מאמצי גבייה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (ברוב המקרים מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים אחרים של בעייתיות. יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות ביותר משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי החברה. למרות האמור לעיל, לגבי חובות אשר נבחנו באופן קבוצתי וסווגו כפגומים בשל ארגון מחדש של חוב בעייתי, נבחן הצורך במחיקה המיידית. בכל אופן, חובות כאמור נמחקים חשבונאית לא יאוחר מהמועד שבו החוב הפך להיות בפיגור של 60 ימים או יותר, ביחס לתנאי הארגון מחדש.

הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כפגום החברה מגדירה את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית ומפסיקה לצבור בגינו הכנסות ריבית.

4. קביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן מוגדר כמחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או היה משולם לצורך העברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מירבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של החברה.

תת נושא 820-1010 בקודיפיקציה מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת השווי ההוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים, אשר לחברה יש יכולת לגשת אליהם במועד המדידה.
- נתוני רמה 2: נתונים הנצפים עבור הנכס או התחייבות, במישרין או בעקיפין, שאינם מחירים מצוטטים הנכללים ברמה 1.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או התחייבות.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

7. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

5. חייבים וזכאים בגין עסקאות בכרטיסי אשראי

במועד קליטת עסקה בכרטיסי אשראי, כוללת החברה במאזן חוב של מחזיק הכרטיס, במידה והיא החברה המנפיקה או חוב של חברה מנפיקה אחרת וזאת כנגד התחייבות לתשלום לבית העסק. אם בית העסק אינו מקבל שירותי סליקה מהחברה, רושמת החברה התחייבות לתשלום לחברה סולקת אחרת.

6. קיזוז נכסים והתחייבויות

החברה מקזזת נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ומציגה במאזן את יתרתם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

- בגין אותן התחייבויות, קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה (legally enforceable right) לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים;
- קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית;
- גם החברה וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה (determinable amounts).

החברה מקזזת נכסים והתחייבויות עם שני צדדים נגדיים שונים ומציגה במאזן סכום נטו בהתקיים כל התנאים המצטברים לעיל, ובתנאי שישנו הסכם בין שלושת הצדדים המעגן באופן ברור את זכות החברה בגין אותן ההתחייבויות לקיזוז.

7. העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות

החברה מיישמת את כללי המדידה והגילוי שנקבעו בתת נושא 10-860 בקודיפיקציה בדבר העברות ושירות של נכסים פיננסיים לסילוק של התחייבויות.

בהתאם לכללים אלו העברת נכס פיננסי תטופל חשבונאית כמכירה, אם ורק אם, מתקיימים כל התנאים הבאים: (1) הנכס הפיננסי שהועבר בודד מהגורם המעביר, גם במצב של פשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר; (2) כל מקבל (או, אם המקבלת היא ישות שכל יעודה הינו לעסוק באיגוח או בפעילות מימון מגובה נכסים ואשר אותה ישות מנועה מלשעבד או להחליף את הנכסים הפיננסיים שקיבלה, כל צד שלישי שמחזיק בזכויות מוטב) יכול לשעבד או להחליף את הנכסים (או את זכויות המוטב) שקיבל, ולא קיים תנאי שגם מגביל את המקבל (או צד שלישי אשר מחזיק בזכויות המוטב) מלנצל את זכותו לשעבד או להחליף וגם מעניק למעביר הטבה גדולה יותר מאשר הטבה טריוויאלית; (3) המעביר אינו שומר שליטה אפקטיבית בנכסים הפיננסיים או בזכויות המוטב המתייחסים לנכסים המועברים האלה.

החברה גורעת התחייבויות לבתי עסק בעת הפירעון המוקדם של החובות כלפי בית העסק ושחרור המחויבות כלפי בית העסק.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)
7. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

8. רכוש קבוע (מחשוב וציוד)

הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מצטברים מירידת ערך. העלות כוללת יציאות הניתנות לייחוס במישרין לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר העבודה הישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד הקשור, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה. כמו כן, בהתאם להוראות הדיווח לציבור החברה מסווגת בסעיף בניינים וציוד את העלויות בגין נכסי תוכנה שנרכשו או עלויות שהונו כנכס בגין תוכנות שפותחו באופן פנימי לשימוש עצמי. למידע נוסף בדבר הטיפול החשבונאי בעלויות תוכנה לשימוש עצמי ראה סעיף (9) להלן. רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגריעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו בסעיף "הכנסות אחרות" בדוח רווח והפסד.

פחת

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישיר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר. נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה

אומדן אורך החיים השימושי לשנה השוטפת ולתקופות השוואה הינו כדלקמן:

מחשב וציוד היקפי	3-4 שנים
עלויות תוכנה	4-5 שנים
רהוט וציוד משרדי	5-16 שנים

החברה בוחנת את אומדני שיטת הפחת, אורך החיים השימושי וערך השירי כאשר אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שאורך החיים השימושיים הנותר עשוי להשתנות.

ירידת ערך

החברה בוחנת נכסים (או קבוצת נכסים) לא שוטפים לצורך ירידת ערך כאשר מתרחשים אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהעלות המופחתת עשויה לא להיות ברת-השבה. הפסדים מירידת ערך מוכרים רק אם הערך בספרים של נכס לא שוטף (או קבוצת נכסים) אינו בר-השבה ועולה על שווי ההוגן. הערך בספרים אינו בר-השבה אם הוא עולה על סך תזרימי המזומנים הלא מהוונים הצפויים לנבוע מהשימוש בנכס הלא שוטף (או קבוצת נכסים) וממימושו. ההפסדים מירידת הערך הינם בגובה ההפרש שבין הערך בספרים של הנכס הלא שוטף (או קבוצת נכסים) לבין שווי ההוגן ונזקפים לדוח רווח והפסד. כאשר מוכר הפסד מירידת ערך, הערך בספרים המתואם של הנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) מהווה בסיס עלות חדש. הפסדים אלו אינם מבוטלים בתקופות עוקבות גם אם מתרחשת עליית ערך.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

9. נכסים בלתי מוחשיים (נכלל כחלק מסעיף מחשוב וציוד)

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר מופחתים לרווח או הפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושי של הנכסים הבלתי מוחשיים, החל מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש. האומדנים בדבר אורך החיים השימושיים של נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר נבחנים מחדש מידי תקופה בכדי לקבוע אם אירועים ונסיבות מצדיקים שינוי ביתרת התקופה להפחתה ומותאמים במידת הצורך. החברה בוחנת נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר לצורך ירידת ערך כאשר מתרחשים אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהעלות המופחתת עשויה לא להיות בר-השבה. הפסדים מירידת ערך מוכרים רק אם הערך בספרים של הנכס הבלתי מוחשי אינו בר-השבה ועולה על שווי ההוגן. הערך בספרים אינו בר-השבה אם הוא עולה על סך תזרימי המזומנים בערכים לא מהוונים הצפויים לנבוע מהשימוש בנכס ומשימוש הסופי. ההפסדים מירידת הערך הינם בגובה ההפרש שבין הערך בספרים של הנכס הבלתי מוחשי לבין שווי ההוגן ונזקפים לדוח רווח והפסד. כאשר מוכר הפסד מירידת ערך, הערך בספרים המתואם של הנכס הבלתי מוחשי הינו בסיס עלות חדש. הפסדים אלו אינם מבוטלים בתקופות עוקבות גם אם מתרחשת עליית ערך.

עלויות תוכנה לשימוש עצמי

בהתאם לתת נושא 40-350 בקודיפיקציה, תוכנה אשר נרכשה על ידי החברה נמדדת לפי עלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו. בנוסף החברה מיישמת את ההנחיות של המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה. היוון עלויות הקשורות לפיתוח תוכנה לשימוש עצמי מתחיל רק כאשר: השלב הראשוני בפרויקט הושלם; וכן ההנהלה, בעלת הסמכות המתאימה, אישרה והתחייבה לממן, באופן ישיר או עקיף, פרויקט לפיתוח תוכנה וצפוי כי הפיתוח יושלם ויתהוו הטבות כלכליות עתידיות מהתוכנה. בעת פיתוח או השגת תוכנה לשימוש עצמי, מהוונות העלויות הבאות: עלויות של חומרים ושירותים שנצרכו, עלויות שכר עבודה לעובדים הקשורות באופן ישיר לפעילות פיתוח או השגת התוכנה. עלויות אחרות בגין פעילויות פיתוח ועלויות מחקר נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. בתקופות עוקבות עלויות פיתוח שהונו נמדדות לפי עלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו.

עלויות עוקבות

עלויות שדרוגים ושיפורים של תוכנה לשימוש עצמי מהוונים רק אם צפוי שההוצאות שהתהוו יובילו לפונקציונליות נוספת. עלויות עוקבות אחרות מוכרות כהוצאה בעת התהוותן.

הפחתות

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרו מפרויקט תוכנה מופחתים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושי של התוכנה, החל מהמועד שבו התוכנה מוכנה לשימושה המיועד. בהקשר זה, התוכנה מוכנה לשימושה המיועד כאשר כל הבדיקות המהותיות הושלמו.

החברה בוחנת את הצורך בהפרשה לירידת ערך, כאשר אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על ירידת ערך של עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב, לדוגמא:

- (1) לא צפוי כי התוכנה תספק שירותים פוטנציאליים משמעותיים;
- (2) חל שינוי מהותי באופן או בהיקף השימוש בתוכנה או בשימוש הצפוי בתוכנה;
- (3) בוצע או יבוצע בעתיד שינוי מהותי בתוכנה;
- (4) העלויות לפיתוח או הסבת התוכנה המיועדת לשימוש עצמי חורגות משמעותית מהסכומים שנצפו מראש.

כאשר לא צפוי יותר שפיתוח התוכנה יושלם החברה מעדכנת את הערך בספרים של התוכנה כך שגובהו יהיה לפי הנמוך מבין ערכו בספרים לשווי ההוגן בניכוי עלויות מכירה. בהקשר זה, קיימת הנחה ניתנת לסתירה כי שוויה ההוגן של התוכנה במקרה זה הינו אפס. ירידת ערך מוכרת בדוח רווח והפסד.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

7. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

10. הפרשה למבצעי מתנות (תוכנית הנקודות) למחזיקי כרטיסי אשראי

לחברה שתי תכניות הטבות בנקודות, תכנית בגין כרטיסי פרימיום ותכנית בגין יתר סוגי הכרטיסים. בחודש נובמבר 2016 הודיעה החברה על שינוי תקנון תכנית הנקודות לכרטיסים שאינם כרטיסי פרימיום. השינוי הינו מתן תוקף לנקודות של שלוש שנים. נקודות שלא יעשה בהן שימוש עד תאריך תום התוקף האמור, יימחקו באופן סופי ומוחלט ולא ניתן יהיה לעשות בהן שימוש עוד. כך, נקודות שנצברו על-ידי הלקוחות האמורים וטרם נוצלו עד ליום 31 בדצמבר 2016, היו ניתנות למימוש עד ליום 31 בדצמבר 2019 בלבד (ולאחר מועד זה נקודות כאמור שלא מומשו נמחקו באופן סופי ומוחלט); נקודות שנצברו ולא מומשו בשנת 2017 תהיינה ניתנות למימוש עד ליום 31 בדצמבר 2020 (ולאחר מועד זה נקודות כאמור שלא ימומשו ימחקו באופן סופי ומוחלט); וכן הלאה. החברה כוללת בספריה הפרשה בגין תוכנית הנקודות כאמור.

11. התחייבויות תלויות

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות, בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציה המשפטיים. מתכונת הגילוי הינה על פי הוראות המפקח על הבנקים, באופן שהתביעות שהוגשו כנגד החברה מסווגות לשלוש קבוצות:

1. סיכון צפוי (Probable) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מעל ל-70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זה נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.
 2. סיכון אפשרי (Reasonably possible) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה בין 20% ל-70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים, אך ניתן גילוי.
 3. סיכון קלוש (Remote) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מתחת ל-20%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים ולא ניתן גילוי.
- תביעה שלגביה יש קביעה של המפקח על הבנקים כי החברה נדרשת להשיב כספים, מסווגת כצפויה ונערכת בגינה הפרשה בגובה הסכום שהחברה נדרשת להשיב.
- במקרים בהם, הנהלת החברה קבעה, בהסתמך על יועציה המשפטים, כי לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין תביעה רגילה או בגין תביעה שאושרה כתביעה ייצוגית, לא בוצעה הפרשה.
- בהתאם להוראות בנק ישראל, החברה מחוייבת להעריך את סיכויי ההתממשות של חשיפה לסיכון בגין תביעה ייצוגית לאחר ארבעה דוחות כספיים שיפורסמו לאחר שהוגשה התביעה עם בקשה להכרתה כייצוגית.

לפרטים נוספים ראה ביאור 17.ג. בדבר "הליכים משפטיים ותלויות" להלן.

12. הוצאות מיסים על ההכנסה

הדוחות הכספיים של החברה כוללים מיסים שוטפים ומיסים נדחים. החברה מקצה את הוצאות המס או הטבות המס על ההכנסה בין פעילויות רגילות, רווח כולל אחר ופריטים הנזקפים ישירות להון עצמי.

מיסים שוטפים

מיסים שוטפים הינם סכום המיסים על ההכנסה ששולמו או שעתידיים להיות משולמים (או מוחזרים) עבור השנה השוטפת, כפי שנקבע על ידי יישום הוראות דיני המס שנחקקו על הכנסה חייבת במס. הוצאות המיסים השוטפים כוללים גם את השינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

12. הוצאות מיסים על ההכנסה (המשך)

מיסים נדחים

התחייבויות מיסים נדחים ונכסי מיסים נדחים מייצגים את ההשפעות העתידיות על מיסים על הכנסה הנובעות מהפרשים זמניים והפסדים מועברים הקיימים בסוף שנה.

החברה מכירה בהתחייבויות מיסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים החייבים במס.

החברה מכירה בנכסי מיסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים הניתנים לניכוי והפסדים מועברים ובמקביל מכיר בהפרשה נפרדת הנדחים בסכומן של הטבות מס כלשהן שאינן צפויות להתממש בהתבסס על הראיות הזמינות – הן הראיות החיוביות התומכות בהכרה בנכס מס נדחה והן הראיות השליליות התומכות ביצירת הפרשה בגין נכס מס נדחה, כדי לבחון האם ניתן להכיר בנכס מס נדחה נטו.

התחייבות מיסים נדחים או נכס מיסים נדחים נמדדים באמצעות שיעורי המס החוקיים שנחקקו הצפויים לחול על הכנסה מספקת חייבת במס בתקופות שבהן צפוי כי התחייבות המס הנדחה תסולק או נכס המס הנדחה ימומש.

הכנסות והוצאות בגין מיסים על ההכנסה

החברה מסווגת הכנסות והוצאות ריבית בגין מיסים על הכנסה בסעיף "מיסים על הכנסה". כמו כן, החברה מסווגת קנסות לרשויות המס בסעיף "מיסים על הכנסה".

קיצוז נכסי והתחייבויות מיסים נדחים

החברה מקזזת כל התחייבויות ונכסי המיסים הנדחים, כמו גם כל ה-valuation allowance (הפרשה לנכס מס נדחה) הקשורות, עבור רכיב משלם מס מסוים ובגבולותיו של תחום שיפוט מיסוי מסוים.

פוזיציות מס לא וודאיות

החברה מיישמת את כללי ההכרה המדידה והגילוי שנקבעו במסגרת FIN 48. בהתאם להוראות אלה, החברה מכירה בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על-ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשותו עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בשנה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

13. רווח למניה

החברה מציגה נתוני רווח למניה בסיסי ומדולל לגבי הון המניות הרגילות שלה. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של החברה במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך השנה.

14. דוח על תזרימי המזומנים

הדוח על תזרימי המזומנים מוצג כשהוא מסווג לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת, מפעילות השקעה ומפעילות מימון. תזרימי המזומנים הנובעים מפעילויות עיקריות של החברה מסווגים לפעילות שוטפת. סעיף המזומנים ושווי מזומנים כולל מזומנים ופיקדונות בבנקים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

15. דיווח על מגזרי פעילות

מגזר פעילות הוא מרכיב בחברה אשר עוסק בפעילויות שמהן היא עשויה להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות; תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו; וכן קיים לגביו מידע פיננסי נפרד. המתכונת לדיווח על מגזרי הפעילות של החברה נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. החברה מיישמת את דרישות הגילוי על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה, בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות הנכללים בנושא 280 בקודיפיקציה.

16. גילויים בהקשר לצד קשור

המידע על יתרות מאזניות וחובות מאזניות והמידע על תוצאות העסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים ניתן בהתאם להוראות הדיווח לציבור לגבי כל אדם המוגדר כבעל עניין או צד קשור לפי ההגדרות בסעיף 1 בהוראות הדיווח לציבור, או כאיש קשור, לפי ההגדרות בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 312 בדבר "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים". בנוסף לדרישות הגילוי הנדרשות מכוח הוראות הדיווח לציבור, החברה מיישמת גם את הוראות הגילוי המתחייבות מיישום נושא 850 בקודיפיקציה בדבר "גילויים בהקשר לצד קשור".

17. עסקאות עם בעלי שליטה

החברה מיישמת את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין החברה לבין בעל שליטה בו וחברות בשליטתו. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישמת החברה את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה. נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישור ההוני, זוקפת החברה את ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

הוצאות בגין מענק ההיפרדות כלולות בהוצאות השכר, השתתפותו של בנק הפועלים בעלות מוצגת בדוח על השינויים בהון בסעיף קרן הון מבעל שליטה לפרטים ראה ביאור 15.ד.

הלוואות, לרבות פיקדונות

במועד ההכרה לראשונה, ההלוואה שניתנה לבעל השליטה או פיקדון שהתקבל מבעל השליטה, מוצגים בדוחות הכספיים של החברה לפי שוויים ההוגן כנכס או כהתחייבות, לפי העניין. ההפרש בין סכום ההלוואה שניתנה או פיקדון שהתקבל לבין שוויים ההוגן במועד ההכרה לראשונה נזקף להון. בתקופת הדיווח שלאחר מועד ההכרה לראשונה ההלוואה או הפיקדון כאמור מוצגים בדוחות הכספיים של החברה בעלותם המופחתת.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

בחודש מרץ 2018 פרסם המפקח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב.

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL – Current Expected Credit Losses) אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של בנקים וחברות כרטיסי אשראי להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחזוק הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של חברות כרטיסי האשראי בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

בחודש יולי 2019 פרסם המפקח על הבנקים טיוטה בדבר "יישום כללי חשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים", אשר כוללת שילוב של הכללים החדשים בהוראות הדיווח לציבור, דחיית מועד היישום לראשונה של הכללים החדשים ליום 1 בינואר 2022 וריצה במקביל החל מיום 1 בינואר 2021. כמו כן, בחודש יולי 2019 פרסם המפקח על הבנקים טיוטת "קובץ שאלות ותשובות בנושא יישום הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים" אשר נועד לסייע לתאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בתהליך ההיערכות ליישום הכללים החדשים. ככלל, הכללים החדשים ייושמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה. החברה בוחנת את השלכות המכתב והטיוטות שפורסמו על דוחותיה הכספיים ובהיערכות ליישומם.

2. עדכון תקינה ASU 2018-15 בדבר הטיפול בעלויות הטמעה בהסדרים של שירותי מחשוב ענן

ביום 29 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2018-15 בדבר הטיפול החשבונאי בעלויות הטמעה (Implementation Costs) בהסדרים של שירותי מחשוב ענן (cloud computing - CCAs arrangement), המהווה תיקון לתת נושא 40-350 בקודיפיקציה בדבר תוכנות לשימוש עצמי. בהתאם לעדכון זה, עלויות שהתהוו לצורך הטמעה של הסדרים של שירותי מחשוב ענן (כגון: עלויות התאמת התוכנה לצרכי הלקוח) ידחו או ייזקפו לרווח או הפסד באותו האופן שבו הן היו מטופלות בהתאם להוראות בדבר תוכנות לשימוש עצמי. בנוסף, במסגרת העדכון נקבע, בין היתר, כדלקמן: עלויות הטמעה הנדחות יופחתו לרווח או הפסד בהתאם לתקופה החוזית של ההסדר הכוללת תקופת הארכה, אשר ודאי באופן סביר (reasonably certain) שימומשו על ידי הלקוח או שמימושו נשלט על ידי הספק; עלויות הטמעה הנדחות יהיו כפופות להוראות בדבר ירידת ערך באופן זהה לנכסי תוכנה לשימוש עצמי; העלויות הנדחות יוצגו במאזן, בדוח רווח או הפסד ובדוח על תזרימי המזומנים באותה שורה שבה נרשמות העמלות המשולמות הקשורות להסדרים של מחשוב הענן; וכן לקוחות של הסדרי מחשוב ענן והסדרי רישיון תוכנה יהיו כפופים לדרישות גילוי כמותיות ואיכותיות חדשות החלות בקשר לעלויות הטמעה כאמור.

הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מתקופות השנתיות והביניים המתחילות לאחר ה- 15 בדצמבר 2019. אימוץ מוקדם אפשרי, לרבות בתקופת ביניים. בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום באופן של מכאן ואילך או בחלופה של יישום למפרע.

ליישום ההוראה לא צפויה להיות השפעה מהותית על דוחותיה הכספיים של החברה.

ביאור 3 - הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

במיליון ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2017	2018	2019	
			הכנסות מבתי עסק
358	373	383	עמלות בתי עסק
*-	1	1	הכנסות אחרות
358	374	384	סך כל ההכנסות מבתי עסק, ברוטו
(28)	(32)	(34)	בניכוי עמלות למנפיקים אחרים
330	342	350	סך כל ההכנסות מבתי עסק, נטו
			הכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי
27	33	39	עמלת מנפיק
44	52	55	עמלות שרות
27	29	30	עמלות מעסקאות מט"ח
98	114	124	סך כל ההכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי
428	456	474	סך כל ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

ביאור 4 - הכנסות ריבית, נטו

במיליון ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2017	2018	2019	
			א. הכנסות ריבית:
*-	*-	*-	מאשראי לאנשים פרטיים
2	2	2	מאשראי מסחרי
*-	*-	1	מפיקדונות בבנקים
*-	*-	1	מנכסים אחרים
2	2	4	סך הכל הכנסות ריבית
			ב. הוצאות ריבית:
*-	*-	1	לתאגידים בנקאיים
*-	*-	1	סך הכל הוצאות ריבית
2	2	3	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - הוצאות תפעול

במיליון ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2017	2018	2019	
24	21	24	שכר ונלוות
12	13	13	עיבוד נתונים ואחזקת מחשב
3	3	3	שירותי בנקאות אוטומטיים (ש.ב.א.)
50	58	52	תשלומים לארגון הבינלאומי
1	1	1	פחת והפחתות
1	1	1	תקשורת
16	15	14	הפקה ומשלוח
1	1	1	נזקים משימושים לרעה בכרטיסי אשראי
7	5	6	שכר דירה ואחזקת מבנה
			הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים)
1	1	*-	הטבה מוגדרת (ללא עלות שרות)
3	3	13	אחרות
119	122	128	סך כל הוצאות התפעול

ביאור 6 - הוצאות מכירה ושיווק

במיליון ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2017	2018	2019	
15	11	13	שכר ונלוות
5	3	3	פרסום
10	11	12	שימור וגיוס לקוחות
55	61	71	מבצעי מתנות למחזיקי כרטיסי אשראי
16	19	22	דמי ניהול מועדונים
*-	1	*-	הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים)
			הטבה מוגדרת (ללא עלות שרות)
3	3	4	אחרות
104	109	125	סך כל הוצאות מכירה ושיווק

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 7 - הוצאות הנהלה וכלליות

במיליון ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2017	2018	2019	
4	4	5	שכר ונלוות
3	3	2	שירותים מקצועיים
*-	*-	1	ביטוח
29	32	34	תשלומים לישראלכרט (1)
*-	*-	*-	הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים) הטבה מוגדרת (ללא עלות שרות)
2	2	2	אחרות
38	41	44	סך כל הוצאות הנהלה וכלליות

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.
(1) ראה ביאור 7.17. להלן.

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח

במיליון ש"ח

1. הרכב הסעיף:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2017	2018	2019	
17	17	18	מיסים שוטפים
(2)	(2)	(4)	מיסים נדחים
*-	2	*-	מיסים שוטפים בגין שנים קודמות
15	17	14	הפרשה למיסים על ההכנסה

2. התאמה בין סכום המס התיאורטי שהיה חל אילו הרווח היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל בישראל על החברה לבין ההפרשה למיסים על הרווח כפי שנוקפה בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2017	2018	2019	
62	71	61	רווח לפני מס
24%	23%	23%	שיעור המס הסטטוטורי החל בישראל על החברה
15	16	14	סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי
-	2	*-	מיסים בגין שנים קודמות
-	(1)	*-	הטבה מהפרשים זמניים משנה קודמת ששימשה להגדלת מיסים נדחים
*-	-	-	שינוי יתרת מיסים נדחים עקב שינוי בשיעור המס
15	17	14	הפרשה למיסים על ההכנסה

3. לחברה שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2015. ראה גם ביאור 7.17. להלן.

4. תנועה במיסים נדחים – במיליון ש"ח

שיעור מס ממוצע 2018 באחוזים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	השפעת השינוי בשיעור המס שנזקפה לרווח והפסד	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	
						נכסי מיסים נדחים
23.0%	15	-	-	3	12	מהפרשה להפסדי אשראי
23.0%	*	-	-	*-	*-	מהפרשה לחופשה ומענקים מעודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תוכנית אחר
	-	-	-	-	-	
23.0%	2	-	-	1	1	
	17	-	-	4	13	יתרת נכסי מיסים נדחים

שיעור מס ממוצע 2017 באחוזים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	השפעת השינוי בשיעור המס שנזקפה לרווח והפסד	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	
						נכסי מיסים נדחים
23.0%	12	-	-	2	10	מהפרשה להפסדי אשראי
23.0%	*-	-	-	*-	*-	מהפרשה לחופשה ומענקים מעודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תוכנית אחר
	-	*-	-	(1)	1	
23.0%	1	-	-	1	-	
	13	*-	-	2	11	יתרת נכסי מיסים נדחים

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

5. שינויים בשערי המס

מס חברות

להלן שיעורי מס החברות הרלוונטיים לחברה בשנים 2017-2019:

2019 - 23%

2018 - 23%

2017 - 24%

המיסים השוטפים לתקופות המדווחות מחושבים בהתאם לשיעורי המס המוצגים לעיל.

ביאור 9 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי

במיליון ש"ח

א. חייבים ואשראי בגין פעילות בכרטיסי אשראי

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2019	שיעור ריבית ממוצעת שנתית 2019		ליתרה ביום 31 בדצמבר 2019 באחוזים	לעסקאות בחודש האחרון באחוזים
					סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים
					אנשים פרטיים (1)
392	444			-	מזה: חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)
392	444			-	מזה: אשראי
-	-				
					מסחרי
200	220			-	מזה: חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)
164	216			-	מזה: אשראי (3)(2)
36	4			3.2	
					סך הכל סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים
592	664				
					סיכון אשראי בערבות בנקים ואחרים
					חייבים בגין כרטיסי אשראי
2,033	2,316			-	ארגון בינלאומי לכרטיסי אשראי
16	18			-	הכנסות לקבל
3	3			-	אחרים
4	6			-	
					סך הכל חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
2,648	3,007				

(1) אנשים פרטיים כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בעמוד 5-621 בדבר "סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק על בסיס מאוחד".

(2) חייבים בגין כרטיסי אשראי - ללא חיוב ריבית. כולל יתרות בגין עסקאות רגילות, עסקאות בתשלומים על חשבון בית העסק ועסקאות אחרות.

(3) מזה: אשראי לבתי עסק 45 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2018 כ-36 מיליון ש"ח). סכום זה כולל, הקדמות תשלום (שלא עמדו בתנאי סילוק ההתחייבויות לבתי עסק לפי FAS166) בסכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2018, כ-33 מיליון ש"ח). החל מרבעון שלישי 2019 מוצגות הקדמות בסילוק מוקדם בסעיף זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, הקדמות בסילוק מוקדם מחליף את מוצר ההקדמות והמקדמות ראה גם הערה בביאור 13.

ביאור 9 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליון ש"ח

ב. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחר (2)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים				
		מסחרי		אנשים פרטיים		
		אשראי	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
25	2	1	5	-	17	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2018
17	*-	*-	*-	-	17	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(17)	-	(1)	1	-	(17)	מחיקות חשבונאיות
5	-	(3)	*-	-	5	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(12)	-	(1)	1	-	(12)	מחיקות חשבונאיות, נטו
30	2	*-	6	-	22	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2019**
						** מזה:
3	*-	*-	1	-	2	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
*-	*-	-	-	-	-	בגין פיקדונות בנקים
1	1	-	-	-	-	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחר (2)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים				
		מסחרי		אנשים פרטיים		
		אשראי	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
22	2	1	4	-	15	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2017
15	*-	1	3	-	11	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(16)	-	(1)	(2)	-	(13)	מחיקות חשבונאיות
4	-	(3)	*-	-	4	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(12)	-	(1)	(2)	-	(9)	מחיקות חשבונאיות, נטו
25	2	1	5	-	17	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2018**
						** מזה:
3	*-	*-	1	-	2	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
*-	*-	-	-	-	-	בגין פיקדונות בנקים
1	1	-	-	-	-	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ראה הערות בעמוד הבא.

ביאור 9 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליון ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחר (2)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים				
		מסחרי		אנשים פרטיים		
		אשראי	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
19	1	*-	4	-	14	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2016
12	1	1	2	-	8	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(12)	-	(* -)	(3)	-	(9)	מחיקות חשבונאיות
3	-	(3)	1	-	2	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(9)	-	(* -)	(2)	-	(7)	מחיקות חשבונאיות, נטו
22	2	1	4	-	15	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2017 **
						** מזה:
3	*-	*-	1	-	2	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
*-	*-	-	-	-	-	בגין פיקדונות בנקים
1	1	-	-	-	-	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים

* כסום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ראה הערות בעמוד הבא.

ביאור 9 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליון ש"ח

ב. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה

ליום 31 בדצמבר 2019

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחר (2)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים				
		מסחרי		אנשים פרטיים		
		אשראי	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
						יתרת חוב רשומה של חובות
107	-	*-	107	-	*-	שנבדקו על בסיס פרטני
3,359	2,802	4	109	-	444	שנבדקו על בסיס קבוצתי
3,466	2,802	4	216	-	444	סך הכל חובות
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות
2	-	*-	2	-	*-	שנבדקו על בסיס פרטני
25	2	*-	3	-	20	שנבדקו על בסיס קבוצתי
27	2	*-	5	-	20	סך הכל חובות

ליום 31 בדצמבר 2018

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחר (2)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים				
		מסחרי		אנשים פרטיים		
		אשראי	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
						יתרת חוב רשומה של חובות
92	-	12	80	-	*-	שנבדקו על בסיס פרטני
3,124	2,624	24	84	-	392	שנבדקו על בסיס קבוצתי
3,216	2,624	36	164	-	392	סך הכל חובות
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות
2	-	*-	2	-	*-	שנבדקו על בסיס פרטני
20	2	1	2	-	15	שנבדקו על בסיס קבוצתי
22	2	1	4	-	15	סך הכל חובות

* כסום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, ארגון בינלאומי לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל והיבטים אחרים.
- (3) גבייה מבתי עסק נעשית באמצעות קיוזן שוברים חדשים שנקלטו במערכת.

ביאור 9 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליון ש"ח

ג. חובות (1)

1. איכות אשראי ופיגורים

ליום 31 בדצמבר 2019

חובות לא פגומים - מידע נוסף	בפיגור של 90 יום או יותר	בפיגור של 30 ועד 89 יום (4)	סך הכל	בעייתיים (2)		לא בעייתיים	
				פגומים (3)	לא פגומים		
							חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
	-	5	444	4	13	427	חייבים בגין כרטיסי אשראי
	-	-	-	-	-	-	אשראי מסחרי
	-	1	216	2	2	212	חייבים בגין כרטיסי אשראי
	-	*-	4	*-	*-	4	אשראי
	-	-	2,802	-	-	2,802	חובות בערבות בנקים ואחר (5)
	-	6	3,466	6	15	3,445 (6)	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2018

חובות לא פגומים - מידע נוסף	בפיגור של 90 יום או יותר	בפיגור של 30 ועד 89 יום (4)	סך הכל	בעייתיים (2)		לא בעייתיים	
				פגומים (3)	לא פגומים		
							חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
	-	3	392	3	10	379	חייבים בגין כרטיסי אשראי
	-	-	-	-	-	-	אשראי מסחרי
	-	1	164	1	2	161	חייבים בגין כרטיסי אשראי
	-	*-	36	*-	*-	36	אשראי
	-	-	2,624	-	-	2,624	חובות בערבות בנקים ואחר (5)
	-	4	3,216	4	12	3,200 (6)	סך הכל

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) חובות פגומים, נחותים או בהשגחה מיוחדת.

(3) חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 9.2.ג.

(4) חובות בפיגור של 30 עד 89 יום סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים ואינם צוברים הכנסות ריבית.

(5) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות הבנקים, פיקדונות בבנקים, ארגון בינלאומי לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

(6) מזה: סיכון אשראי בסך כ-3,431 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2019, וכ-3,189 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוחות תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות החברה.

איכות האשראי

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. מצב הפיגור משפיע על סיווג חובות המוערכים על בסיס קבוצתי (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור). לאחר 150 ימי פיגור, החברה מבצעת מחיקה חשבונאית של החוב.

ביאור 9 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליון ש"ח

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

ליום 31 בדצמבר 2019

יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)	יתרת הפרשה פרטנית	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (2) (3)	
					חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
					חייבים בגין כרטיסי אשראי
5	4	4	*-	*-	אשראי
-	-	-	-	-	מסחרי
2	2	1	1	1	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	*-	*-	-	-	אשראי
-	-	-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחר (4)
7	6	5	1	1	סך הכל **
					מזה: **
					חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים
*-	*-	-	*-	*-	

ליום 31 בדצמבר 2018

יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)	יתרת הפרשה פרטנית	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (2) (3)	
					חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
					חייבים בגין כרטיסי אשראי
3	3	3	*-	*-	אשראי
-	-	-	-	-	מסחרי
1	1	*-	1	1	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	*-	*-	-	-	אשראי
-	-	-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחר (4)
4	4	3	1	1	סך הכל **
					מזה: **
					חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים
*-	*-	-	*-	*-	

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה של חובות פגומים שנבחנו פרטנית בתקופת הדיווח.

(3) אינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, ארגון בינלאומי לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבלת חייבים אחרים.

ביאור 9 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליון ש"ח

- ג. חובות (1) (המשך)
 2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
 ב. יתרה ממוצעת של חובות פגומים (2) (3)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2017	2018	2019	
			חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
*-	*-	*-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
			מסחרי
*-	1	1	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	-	-	אשראי
			חובות בערבות בנקים ואחר (4)
-	-	-	
*-	1	1	סך הכל

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (3)

יתרה ליום 31 בדצמבר

2018	2019	
		חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
*-	*-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	אשראי
		מסחרי
*-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	אשראי
		חובות בערבות בנקים ואחר (4)
-	-	
*-	*-	סך הכל

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים שנבחנו פרטנית בתקופת הדיווח.
 (3) אינם צוברים הכנסות ריבית.
 (4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, ארגון בינלאומי לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 9 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליון ש"ח

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו		ארגונים מחדש שבוצעו בשנת הדיווח (2)			
יתרת חוב רשומה **	מספר חוזים **	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
					חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
1	65	3	3	317	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	אשראי
					מסחרי
*-	13	1	1	38	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	אשראי
-	-	-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחר (3)
1	78	4	4	355	סך הכל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו		ארגונים מחדש שבוצעו בשנת הדיווח (2)			
יתרת חוב רשומה **	מספר חוזים **	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
					חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
1	55	2	2	250	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	אשראי
					מסחרי
*-	20	1	1	60	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	אשראי
-	-	-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחר (3)
1	75	3	3	310	סך הכל

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ראה הערות בעמוד הבא.

ביאור 9 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- במיליון ש"ח
 ג. חובות (1) (המשך)
 2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
 ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו		ארגונים מחדש שבוצעו בשנת הדיווח (2)			
יתרת חוב רשומה **	מספר חוזים **	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
					חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
*-	70	1	1	236	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	אשראי מסחרי
*-	10	1	1	46	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	אשראי
-	-	-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחר (3)
*-	80	2	2	282	סך הכל

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

** חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

(1) חובות - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת החוב הרשומה מייצגת את היתרה לתאריך ארגון החוב מחדש ואינה היתרה הרשומה נכון לתאריך הדוח.

(3) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, וארגון בינלאומי לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחובות אחרים.

ביאור 9 א' - חייבים (1) בגין פעילות בכרטיסי אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני (1)(3) לפי גודל החבות של הלווה במיליון ש"ח

31 בדצמבר 2019

סיכון אשראי חוץ מאזני (3)	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי		מספר לווים (2)	תקרת האשראי (באלפי ש"ח)
	מזה: באחריות הבנקים	סך הכל		
				יתרות לווה עד 5
100	337	356	299,883	יתרות לווה מעל 5 עד 10
468	398	453	137,199	יתרות לווה מעל 10 עד 15
573	267	372	77,163	יתרות לווה מעל 15 עד 20
213	179	244	26,353	יתרות לווה מעל 20 עד 30
328	221	311	25,991	יתרות לווה מעל 30 עד 40
254	131	193	12,782	יתרות לווה מעל 40 עד 80
225	260	338	10,761	יתרות לווה מעל 80 עד 150
77	175	201	2,657	יתרות לווה מעל 150 עד 300
46	143	161	1,022	יתרות לווה מעל 300 עד 600
49	97	118	411	יתרות לווה מעל 600 עד 1,200
37	41	63	121	יתרות לווה מעל 1,200 עד 2,000
12	16	32	27	יתרות לווה מעל 2,000 עד 4,000
37	16	32	27	יתרות לווה מעל 4,000 עד 8,000
31	15	53	16	יתרות לווה מעל 8,000 עד 20,000
36	20	71	9	יתרות לווה מעל 20,000 עד 40,000
-	-	-	-	
2,486	2,316	2,998	594,422	סך הכל
-	-	9	-	הכנסות לקבל ואחרים
2,486	2,316	3,007	594,422	סך הכל

(1) חייבים בגין הפעילות בכרטיסי אשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(2) מספר הלווים לפי סך הכל חייבים וסיכון אשראי חוץ מאזני.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של הלווה (לא כולל מסגרות אשראי באחריות בנקים).

ביאור 9 א' - חייבים (1) בגין פעילות בכרטיסי אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני (1)(3) לפי גודל החבות של הלווה (המשך)

במיליון ש"ח

31 בדצמבר 2018

סיכון אשראי חוץ מאזני (3)	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי		מספר לוויים (2)	תקרת האשראי (באלפי ש"ח)
	מזה: באחריות הבנקים	סך הכל		
				יתרות לווה עד 5
108	356	375	317,974	יתרות לווה מעל 5 עד 10
448	377	430	127,064	יתרות לווה מעל 10 עד 15
500	238	323	66,669	יתרות לווה מעל 15 עד 20
281	154	217	28,396	יתרות לווה מעל 20 עד 30
376	192	281	26,983	יתרות לווה מעל 30 עד 40
229	110	171	11,415	יתרות לווה מעל 40 עד 80
180	217	279	8,802	יתרות לווה מעל 80 עד 150
60	133	157	2,073	יתרות לווה מעל 150 עד 300
39	112	128	822	יתרות לווה מעל 300 עד 600
39	67	86	304	יתרות לווה מעל 600 עד 1,200
27	30	51	97	יתרות לווה מעל 1,200 עד 2,000
6	12	24	20	יתרות לווה מעל 2,000 עד 4,000
34	12	32	24	יתרות לווה מעל 4,000 עד 8,000
40	11	34	14	יתרות לווה מעל 8,000 עד 20,000
50	12	53	9	יתרות לווה מעל 20,000 עד 40,000
-	-	-	-	סך הכל
2,417	2,033	2,641	590,666	הכנסות לקבל ואחרים
-	-	7	-	סך הכל
2,417	2,033	2,648	590,666	

(1) חייבים בגין הפעילות בכרטיסי אשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לוויים.

(2) מספר הלוויים לפי סך הכל חייבים וסיכון אשראי חוץ מאזני.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של הלווה (לא כולל מסגרת אשראי באחריות בנקים).

ביאור 10 - מחשוב וציוד

במיליון ש"ח

סך הכל	אחר	עלויות תוכנה (1)	ריהוט וציוד משרדי	מחשב וציוד היקפי	
עלות:					
20	4	14	1	1	ליום 31 בדצמבר 2018
4		4			תוספות
24	4	18	1	1	ליום 31 בדצמבר 2019
פחת נצבר:					
15	4	9	1	1	ליום 31 בדצמבר 2018
1		1			תוספות
16	4	10	1	1	ליום 31 בדצמבר 2019
8	-	8	*-	-	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2019
5	-	5	*-	-	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2018
-	-	25.0	9.9	25.0	שיעור פחת ממוצע משוקלל ב-% בשנת 2019
-	-	25.0	9.9	25.0	שיעור פחת ממוצע משוקלל ב-% בשנת 2018

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) לרבות עלויות תוכנה שהווננו בקשר לפיתוח עלויות תוכנה לשימוש עצמי אשר עמדו ליום 31 בדצמבר 2019 בסך של כ 9 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2018 - 8 מיליון ש"ח).

ביאור 11 - נכסים אחרים

במיליון ש"ח

ליום 31 בדצמבר

2018	2019	
13	17	מיסים נדחים לקבל, נטו (ראה ביאור 8)
2	3	עודף מקדמות ששולמו למס הכנסה על העתודות השוטפות
חייבים אחרים ויתרות חובה:		
4	31	הוצאות מראש
551	396	חברות קשורות *
2	*-	אחרים
557	427	סך כל חייבים אחרים ויתרות חובה
572	447	סך כל הנכסים האחרים

* היתרה אינה צמודה ונושאת ריבית בשיעור עלות הניוס המשוקלל של חברת ישראלכרט.

ביאור 12 - אשראי מתאגידים בנקאיים

במיליון ש"ח

ליום 31 בדצמבר		שיעור ריבית ממוצעת שנתית		
2018	2019	לעסקאות בחודש האחרון דצמבר 2019 (באחוזים)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019 (באחוזים)	
*-	*-	-	-	אשראי בחשבונות חח"ד

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

במיליון ש"ח

ליום 31 בדצמבר

2018	2019	
2,604	2,796	בתי עסק ⁽¹⁾
2	22	הכנסות מראש
78	70	הפרשה עבור תוכנית נקודות
19	20	הוצאות לשלם
34	39	הוצאות לשלם בגין בנקים ומועדונים
2,737	2,947	סך כל הזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

(1) בניכוי יתרות שעמדו בתנאי סילוק התחייבות לפי FAS166 (נושא 860 בקודפיקציה) בגין ניכיון שוברים לבתי עסק והקדמות בסילוק מוקדם (שני המוצרים הינם סילוק מוקדם של התחייבות הסולק לבית העסק) בסך של 106 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019 (31 בדצמבר 2018 - 102 מיליון ש"ח).

ביאור 14 - התחייבויות אחרות

במיליון ש"ח

ליום 31 בדצמבר

2018	2019	
1	2	הוצאות לשלם בגין שכר והוצאות נלוות
3	8	ספקי שירותים וציוד
3	3	הוצאות לשלם
3	11	מוסדות
3	3	הפרשה להפסדי אשראי בגין התחייבויות חוץ מאזניות
13	27	סך כל ההתחייבויות האחרות

ביאור 15 - הטבות לעובדים

א. יו"ר הדירקטוריון

מר איל דשא מכהן כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון פעיל של חברות קבוצת ישראלכרט –החברה, ישראלכרט בע"מ, ויורופיי וזאת החל מיום 2 ביולי 2017. תנאי העסקתו החל ממועד ועד לחודש מרץ 2019 בהתאם להסכם עבודה אישי עם החברה: היקף משרה חלקי של 50%. הסכם עבודתו האישי הינו לתקופה קצובה החל מיום 1 ביולי 2017 ועד ליום 30 ביוני 2020 (עם אפשרות לכל אחד מהצדדים להביא לסיומו קודם לכן בהודעה מוקדמת בת 90 יום). במסגרת כהונתו זכאי מר דשא לתגמול קבוע בעלות שנתית שלא תעלה על כ-1.5 מיליון ש"ח בגין 50% משרה, צמוד למדד המחירים לצרכן בגין חודש מאי 2017, וכן לתנאים נלווים, לרבות חופשה שנתית, רכב, מחלה, דמי הבראה, ארוחות, הפרשות פנסיוניות וקרן השתלמות.

בחודש מרץ 2019, אישרו האורגנים המוסמכים של ישראלכרט, עדכון להסכם העסקתו של מר דשא באופן לפיו היקף משרתו יעלה מ-50% ל-75% החל מיום 1 באפריל 2019 ("יום העדכון") והעלות השנתית של התגמול הקבוע שלו בגין היקף משרה זה תעלה לסך של כ-15.2 מיליון ש"ח, צמוד למדד המחירים לצרכן הידוע בתחילת חודש מרץ 2019 (מדד ינואר 2019). התנאים הנלווים יותאמו (כולם או חלקם) לגידול בהיקף המשרה, לרבות חופשה שנתית, ימי מחלה ודמי הבראה.

תנאי כהונתו של יו"ר הדירקטוריון נקבעו בהתאם להוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג) התשע"ו-2016 ("חוק התגמול בתאגידים פיננסיים"). הגם כי חוק התגמול בתאגידים פיננסיים אינו חל על החברה, וזאת כחלק ממדיניות בנק הפועלים ליישום הוראותיו גם על תגמול נושאי המשרה הבכירה בחברות בנות של הבנק. בהתאם, התקרה על-פי חוק זה הוחלה גם על תגמול היו"ר ובמסגרת הסכם ההתקשרות עימו, הועמד שכרו החודשי של היו"ר על סכום אשר הביא את עלות התגמול לתקרת עלות שכר הבכירים הממודדת (בהתחשב בהיקף המשרה ובעלויות המובאות בחשבון בחישוב תקרת השכר בהתאם לחוק האמור) נכון לאותה עת או קרוב אליה (משכורת חודשית בסך של כ-101 אלפי ש"ח נכון לאותו מועד ומשכורת חודשית בסך של כ-150 אלפי ש"ח החל מיום העדכון). ראה גם סעיף ה' להלן.

ב. חוזה אישי מנכ"ל החברה

1. ד"ר רון וקסלר מכהן החל מחודש פברואר 2016, כמנכ"ל החברה, ישראלכרט בע"מ ויורופיי. עד ליום 30 ביוני 2017, כהונתו של ד"ר וקסלר ניתנה לחברות כעובד מושאל מבנק הפועלים בהתאם להסכם העסקה אישי בין הבנק לבין ד"ר וקסלר (כפי שעודכן בחודש ינואר 2017). מיום 12 באוקטובר 2016 הותאמו תנאי כהונתו של מר וקסלר להוראות חוק התגמול בתאגידים פיננסיים, הגם כי חוק התגמול בתאגידים פיננסיים אינו חל על החברה, וזאת כחלק ממדיניות בנק הפועלים ליישום הוראותיו גם על תגמול נושאי המשרה הבכירה בחברות בנות של הבנק ראה גם סעיף ה' להלן.

2. ביום 30 ביוני 2017 כהכנה למהלך הפרדת ישראלכרט מקבוצת בנק הפועלים, הסתיימו יחסי העבודה בין המנכ"ל לבין בנק הפועלים. במסגרת סיום העסקתו בבנק, שולמו למנכ"ל על-ידי הבנק התשלומים המגיעים לו במועד סיום יחסי העבודה עם הבנק, לרבות פיצויים מוגדלים על-פי הסכם העסקתו בבנק. ישראלכרט נשאה בעלויות היחסיות הקשורות בסיום העסקת המנכ"ל בבנק בגין תקופת ההשאלה (בסכום כולל של כ-506 אלפי ש"ח). כמו-כן, נחתם הסכם העסקה בין המנכ"ל לחברה בדבר כהונתו כמנכ"ל החברה, ישראלכרט ויורופיי. כמפורט בסעיף זה ובסעיף ז' להלן.

3. הסכם העסקה הנוכחי של המנכ"ל הינו לתקופה קצובה, החל מיום 1 ביולי 2017 ועד ליום 31 במרץ 2021. ברם, כל אחד מהצדדים רשאי להפסיק את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה שהיא, בהודעה מוקדמת בת 90 יום. בהתאם לתנאי העסקתו זכאי המנכ"ל לתגמול שנתי משתנה ולתגמול קבוע אשר משולם על-ידי החברה.

4. החל משנת 2018 ואילך התגמול הקבוע של המנכ"ל הינו על בסיס שכר חודשי (כ-130 אלף ש"ח נכון לאותו מועד, צמוד למדד המחירים לצרכן בגין חודש דצמבר 2016 בתנאים כקבוע בהסכם). בנוסף לשכר החודשי, המנכ"ל יהיה זכאי לתגמול קבוע שנתי בגינו לא תבוצענה הפרשות סוציאליות בהיקף שנתי כולל של עד כ-332 אלפי ש"ח צמוד למדד חודש דצמבר 2016, אשר ישולם במזומן בשלושה תשלומים שנתיים שווים, אף אם המנכ"ל לא יהיה מועסק על-ידי החברה במועדי התשלום. אם בעתיד החברה תשנה את מדיניותה בנושא תגמול הונו, יהיו האורגנים של החברה רשאים, לפי שיקול דעתם הבלעדי, להחליף את רכיב מזומן זה ברכיב של תגמול הונו.

כמו-כן, המנכ"ל יהיה זכאי לתנאים נלווים, לרבות, הפרשות פנסיוניות, קרן השתלמות, רכב, ימי חופשה, ימי מחלה, דמי הבראה, ותנאים נלווים בתחומי רווחה ובריאות.

ג. תכנית המענקים למנכ"ל החברה

במסגרת הסכם ההעסקה של מנכ"ל החברה, המנכ"ל זכאי בנוסף לתגמול הקבוע גם לתגמול שנתי משתנה לפי הוראות מדיניות התגמול ותכנית התגמול אשר אומצו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי, לרבות לעניין הסדרי התשלום ופריסתם.

החל משנת 2018 ואילך, המענק השנתי למנכ"ל מחושב על בסיס רכיב שיקול דעת בהיקף של עד שתי משכורות חודשיות של המנכ"ל, לפי הערכת הדירקטוריון ("רכיב ההערכה האיכותנית"), ועל בסיס רכיב תלוי ביצועים – שמורכב מ"תקציב מייצג" בהיקף של עד 1.5 משכורות חודשיות, ומחושב בהתאם לשיעור העמידה ברווח היעד של החברה ומוכפל בציון אישי שמוענק למנכ"ל. 50% מהציון האישי יהיה רכיב קבוע, ועד 50% מהציון האישי יוענקו בהתאם לעמידת המנכ"ל ביעדי ביצוע אישיים ("KPIs"), כמפורט בתכנית התגמול. בהקשר לרכיב ההערכה האיכותנית יצוין, כי במסגרת יעדי הביצוע האישיים שנקבעו למנכ"ל בגין שנת 2018, נקבעו, בין היתר, מדדים הקשורים במכירה והיערכות להפרדת הקבוצה מבנק הפועלים (המהווים 30% מהרכיב האמור) ובהם גם הקשורים להכנת התשקיף ופרסומו. יצוין, כי בנוסף לאמור לעיל, זכאי המנכ"ל למענק ההיפרדות בגין הליך היפרדות קבוצת ישראלכרט מקבוצת הבנק, בסכום של 1,310 מיליון ש"ח, על-פי תנאי מענק ההיפרדות לנושאי משרה המפורטים בסעיף ו' להלן.

ד. מענקים

בפברואר 2019 אישר דירקטוריון החברה לאחר אישור על-ידי ועדת התגמול שלה מדיניות תגמול חדשה שתחול מינואר 2019 ("מדיניות התגמול") אשר החליפה את מדיניות התגמול שאושרה בשנת 2017, וזאת בד בבד עם הליך רישום מניותיה של החברה למסחר בבורסה. מדיניות התגמול גובשה לאור הוראה 301A להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים ("הוראה 301A"). דירקטוריון החברה אישר גם את תכנית התגמול של קבוצת ישראלכרט ("תכנית התגמול") החלה על "עובדים מרכזיים" בחברה בלבד והתואמת את מדיניות התגמול ונגזרת ממנה.

ד. מענקים (המשך)

להלן פירוט עיקרי מדיניות התגמול:

קביעת תקציב המענקים לנושאי משרה שאינם דירקטורים ולמעט המנכ"ל ("חברי הנהלה") נקבעו מנגנונים נפרדים לקביעת תקציב ומתכונת מענקים לפונקציות עסקיות ולפונקציות בקרה ופיקוח.

תקציב המענקים לחברי הנהלה שאינם פונקציית בקרה ופיקוח, מתבסס על חישוב תקציב מענק מייצג אשר יחושב לפי מכפלה של מספר חברי הנהלה (שאינם פונקציית בקרה ופיקוח) בכמות משכורות חודשיות שתקבע בהתאם לשיעור עמידה ברווח היעד של החברה בלבד, באופן בלתי תלוי בבנק. בהתאם למדיניות התגמול, רווח היעד יחושב על בסיס רווח החברה לפני מס בנטרול רווחים/הפסדים חד פעמיים.

המענק השנתי לכל מנהל בשנה מסוימת יחושב על-פי מכפלה של ציון אישי שיוענק לכל מנהל בכל שנה, בין היתר, בהתאם לעמידה ביעדי ביצוע אישיים, במקדם שקלול ובשווי נקודת מענק המחושב על בסיס תקציב המענק המייצג וסכום הציונים האישיים של כלל חברי הנהלה שאינם פונקציית בקרה ופיקוח. על אף האמור לעיל, חמישה אחוזים (5%) מתקציב המענקים למנהלים (למעט מנהלים בפונקציית בקרה ופיקוח), בגין שנת המענק יחולקו למנהלים בהתאם לשיקול דעתו של המנכ"ל וכפוף לאישור האורגנים הרלוונטיים של החברה.

המענק לחברי הנהלה בפונקציית בקרה ופיקוח יבוסס על תקציב מענק אישי שיחושב על-פי כמות משכורות חודשיות בהתאם לשיעור העמידה ברווח היעד של החברה ותוך התאמה לציון האישי, אך באופן שונה מהמענק של יתר נושאי המשרה בחברה וזאת לאור רגישות תפקידים אלה בהיבט של הסיכונים של החברה. הציון האישי של כל מנהל מורכב מרכיב קבוע, מרכיב המתבסס על עמידת המנהל ב-KPI שנקבעו לו מראש ומרכיב הערכה בשיקול דעת שיוענק על-פי המלצת הגורמים הממונים באישור האורגנים הרלוונטיים בחברה, כאשר קיים הבדל בין היחס בין הרכיבים השונים של הציון האישי ביחס לחברי הנהלה שהינם פונקציות עסקיות לבין חברי הנהלה שהינם פונקציית בקרה ופיקוח. ציון, כי גם לצורך חישוב המענק לחברי הנהלה בפונקציות בקרה ופיקוח, רווח היעד יחושב על בסיס רווח החברה לפני מס בנטרול רווחים/הפסדים חד פעמיים.

תקרות ומגבלות

המענק השנתי לא יעלה על תקרות שנקבעו במדיניות התגמול ובתכנית התגמול. מרכיב שיקול הדעת בקביעת המענק השנתי לא יעלה על היקף של 3 משכורות של העובד לגבי שנה כלשהי. במדיניות התגמול מגבלות נוספות, בין היתר, לגבי הוראות חדשות בהתאם להוראה 301A לעניין השבת סכומי מענק שנתי אשר שולמו לנושא המשרה במהלך 5-7 שנים לאחר תשלומם, וזאת בנסיבות חריגות במיוחד כגון בנסיבות שנושא המשרה היה שותף להתנהגות שגרמה נזק חריג לחברה, לרבות פעילות לא חוקית, הפרת חובת האמונים ועוד; סעיפי השבת סכומי מענקים במקרה של תיקון דוחות כספיים, סמכות הדירקטוריון להפחית עד 50% מהמענק השנתי לפי שיקול דעתו בנסיבות מסוימות ועוד, והכל בהתאם למדיניות התגמול של החברה.

מנגנון התשלום - פריסת המענק השנתי והתשלום השנתי

בהתאם להוראה 301A המענק השנתי ישולם כולו במזומן, אלא אם התגמול המשתנה של המנהל באותה שנה יעלה על 40% מהתגמול הקבוע ואז תחול החובה לפרוס את תשלום המענק השנתי. ככל שתחול החובה לפרוס את המענק השנתי, הוא ישולם כדלקמן: 50% מהמענק השנתי ישולם במזומן לאחר פרסום הדוחות הכספיים השנתיים של החברה, ו-50% הנותרים מהמענק השנתי ישולמו בשלוש מנות שנתיות נדחות במזומן, בהתאם להוראות שנקבעו במדיניות התגמול.

סיום העסקה

במקרה בו יעבוד נושא המשרה או עובד מרכזי שאינו נושא משרה, רק חלק משנת המענק הוא יהיה זכאי לחלק יחסי מהמענק השנתי בהתאם לתקופה בה עבד בפועל בשנת המענק ובלבד שעבד לפחות 90 ימים בשנת המענק (או תקופה קצרה יותר שלא תפחת מ-60 ימים, בהתאם להמלצת המנכ"ל). במקרה של סיום העסקה בנסיבות שאינן מזכות בפיצויי פיטורים או בנסיבות של הפרת הוראות צינון או אי תחרות, ככל שישנן, לא יהיה זכאי נושא המשרה למענק שנתי בגין השנה בה הסתיימה העסקתו בחברה, ותפקע זכאותו למנות המענק השנתי הנדחות, ככל שישנן ושטרם שולמו במועד זה.

החברה פועלת לעריכת עדכון למדיניות התגמול שלה לנושאי משרה, באופן בו, בין היתר, יחול עדכון בתקרת התגמול הקבוע ובשיעור ואופן מתן תגמול הוני המופיעים במדיניות התגמול הקיימת של החברה, לאור זאת שהחברה איננה יותר חלק ממדיניות התגמול של בנק הפועלים; וייקבעו מגבלות הנותנות מענה לצורכי החברה ובהתאם למקובל בשוק. יצוין, כי על החברה חלות בהקשר זה הוראות דין שונות, ובכללן הוראת ניהול בנקאי תקין 301A. שינוי המדיניות כפוף לקבלת אישורי האורגנים המוסמכים של החברה. למועד חתימת הדוח טרם התקבלו אישורי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של החברה לשינויים כאמור.

מענק היפרדות

במסגרת הסכמות בין ישראלכרט, בנק הפועלים וועד העובדים של החברה מחודש מרץ 2019, אשר עוגנו בהסכם קיבוצי, ובסיכום נוסף בין ישראלכרט לבין ועד העובדים, נקבע, כי עובדי הקבוצה (שאינם נושאי משרה) יהיו זכאים למענק בגין היפרדות ישראלכרט מבנק הפועלים (בגין הצעת מכר מניות ישראלכרט או מכירת ישראלכרט לצד שלישי) אשר הותנה בהשלמת הצעת המכר הראשונית של ישראלכרט על-ידי בנק הפועלים ואשר נקבע בהתאם לשווי ישראלכרט כפי שנקבע במכירת המניות כאמור על-ידי הבנק ובהתאם לנוסחה שנקבעה. בהתאם להסכמות בין הצדדים נקבע, כי המענק האמור ישולם בשתי פעימות – הראשונה בסמוך להשלמת הצעת המכר הראשונית, והשנייה בסמוך לאחר ובכפוף להשלמת מכירת כלל החזקות בנק הפועלים בישראלכרט בהתאם לחוק שטרם, אשר צפויה להתבצע ביום 9 במרץ 2020.

כמו כן, בחודש מרץ 2019 אישרו האורגנים המוסמכים של ישראלכרט מתן מענק בגין הליך ההיפרדות מבנק הפועלים לנושאי משרה בכירה ועובדים בכירים נוספים אשר הותנה במכירת 20% מהון המניות המונפק של ישראלכרט על-ידי בנק הפועלים במועד המכירה הראשונה של מניות ישראלכרט לציבור (בסעיף זה: "תנאי הסף"), מחציתו שולמה בסמוך להתקיימות "תנאי הסף" והיתרה תשולם בשלושה (3) תשלומים שווים על פני שלוש (3) שנים (תשלומים נדחים), כאשר התשלום הראשון ישולם כשנה לאחר מועד הרישום של מניות ישראלכרט למסחר; התשלום השני ישולם כשנה לאחר התשלום הראשון ובלבד שעד לאותו מועד לא יחזיק הבנק כלל בהון המניות המונפק של ישראלכרט; והתשלום השלישי ישולם שנה לאחר התשלום השני (ובלבד שקמה זכאות לקבלת התשלום השני).

במהלך חודש אפריל 2019 השלים בנק הפועלים הצעת מכר ראשונה לציבור של מניות ישראלכרט, באופן בו התקיים 'תנאי הסף' והתקיימו התנאים למתן המענק לעובדים כאמור לעיל. בהתאם לתוצאות הצעת המכר ולהסכמות בדבר חישוב גובה המענקים, המענק לכלל העובדים ונושאי המשרה הבכירה כאמור לעיל (לרבות מענק היפרדות לעובדים בחוזים אישיים שאינם נושאי משרה בכירה). במסגרת השתתפות החברה בעלויות המשותפות לישראלכרט ולחברה נושאת החברה גם בעלות יחסית בגין שכר עבודה. תשלום השכר מבוצע על ידי ישראלכרט, שכאמור מתפעלת את פעילות החברה.

סך עלות מענק ההיפרדות הכלול בהוצאות השכר לתקופה של תשעה חודשים ראשונים לשנת 2019 הסתכם בסך של כ- 7 מיליון ש"ח. בנק הפועלים יישא בעלות המענק כאמור. במהלך חודש מאי 2019 שולם התשלום הראשון לעובדים ונושאי משרה בכירה כאמור ובחודש יוני 2019 העביר בנק הפועלים את חלקו בעלות המענק בגין התשלום ששולם כאמור. סך עלות מענק ההיפרדות כלולה בהוצאות השכר ברבעון השני לשנת 2019 ואילו השתתפותו של הבנק בעלות מוצגת בהון בסעיף קרן הון מבעל שליטה.

ה. חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים

ביום 28 במרץ 2016 התקבל בכנסת חוק התגמול בתאגידים פיננסיים (בסעיף זה: "החוק"). החוק מציב מגבלות על היקף התגמול של עובדים בתאגידים פיננסיים וקובע, בין היתר, כי התקשרות של תאגיד פיננסי עם נושא משרה בכירה או עובד, הכוללת מתן תגמול, שההוצאה החזויה בגינו, כפי שחושבה למועד האישור בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, צפויה לעלות על 2.5 מיליון ש"ח בשנה, טעונה אישור של ועדת התגמול של התאגיד הפיננסי, דירקטוריון התאגיד הפיננסי (ברוב של הדירקטורים החיצוניים או הבלתי תלויים) ואישור האסיפה הכללית ואפשרית רק בהתקיים תנאים מסוימים.

החוק הביא להפחתה בתגמול נושאי המשרה בבנק הפועלים ובחברות הבנות של הבנק, לרבות בחברה. ראוי לציין, כי החוק אינו חל על החברה, אולם במסגרת מדיניות התגמול הקבוצתית של בנק הפועלים אשר הוחלה על החברה, הופחת היקף התגמול של חלק מנושאי המשרה בחברה, בדומה למהלך שבוצע בקרב אוכלוסיית המנהלים הבכירים בבנק וביתר חברות בת של הבנק.

ו. קליטת נושאי משרה מושאלים החברים בהנהלת ישראלכרט חלף השאלתם מהבנק

החל מיום 1 ביולי 2017 נקלטו נושאי המשרה החברים בהנהלת החברה, אשר קודם לכן היו עובדי הבנק המושאלים, כעובדי ישראלכרט בהסכמים אישיים עם ישראלכרט (ביחס לחברי הנהלה מסוימים בוצעה הקליטה במהלך 2018 ו-2019, לפי המקרה). קליטה זו נעשתה לאחר שחברי ההנהלה כאמור סיימו את העסקתם עם בנק הפועלים ונעשה עימם גמר חשבון על-ידי הבנק. החברה נשאה בעלויות גמר החשבון עם חברי הנהלת החברה המושאלים בקשר עם תקופת השאלתם לחברה על-ידי הבנק.

ז. עובדי הבנק המושאלים

כחלק מתהליך ההפרדה בין הקבוצה לבנק הפועלים הנגזר מכוח הוראות חוק שטרם נדרשו הצדדים להסדיר את נושא סיום העסקתם של עובדי הבנק המועסקים כמושאלים לישראלכרט מהבנק.

נכון ליום 31 בדצמבר 2018 הסתיימה השאלתם של עובדים מבנק הפועלים לחברה.

בחודש נובמבר 2018 שילמה החברה לבנק הפועלים את יתרת ההתחייבויות בגין סיום העסקתם של העובדים המושאלים.

ח. הסכם עם ארגון העובדים

ביום 20 בדצמבר 2017 נחתם הסכם קיבוצי של הקבוצה אשר נכנס לתוקפו בחודש ינואר 2018 ועד ליום 31 בדצמבר 2023. ההסכם כולל הסכמות בנושאים ארגוניים וכלכליים ובכללם גם הסכמות בנוגע לתוספות שכר ולתנאים נלווים שיהולו על עובדי החברה. כמו-כן, עודכן ספר התפקוד, הכולל הגדרות תפקידים ושכר רלוונטי. ההסכם כולל התחייבות של נציגות העובדים ל"שקט תעשייתי" (הימנעות מצעדים ארגוניים) בכל הנושאים המוסדרים בהסכם. לפרטים אודות הסכם קיבוצי בקשר עם מענק היפרדות, ראה סעיף ד' לעיל.

ט. חופשה

דוחותיה הכספיים של החברה כוללים הפרשה בגין חופשה על-פי החוק והסכמי עבודה. ההפרשה חושבה על בסיס השכר האחרון של העובדים וימי החופשה שצברו בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות. יתרת ההפרשה לתאריך המאזן הסתכמה בפחות מ-0.5 מיליון ש"ח בדומה לתקופה מקבילה אשתקד.

ליום 31 בדצמבר

2018	2018	2019	2019	
מונפק ונפרע	רשום	מונפק ונפרע	רשום	
139,326	500,000	139,326	500,000	מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת

ב. הלימות ההון ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

הלימות ההון

החל מיום 1 בינואר 2014 מיישמת החברה את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו על מנת להתאימן להנחיות באזל III (להלן: "באזל III").

יחסי הון מינימליים

ביום 30 במאי 2013 פרסם המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל III. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי נדרשים, בין היתר, לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. כמו כן, נקבע כי יחס ההון הכולל המינימלי יעמוד, החל מיום 1 בינואר 2015, על 12.5% לכלל המערכת הבנקאית ועל 13.5% לתאגידים בנקאיים משמעותיים במיוחד, וזאת החל מיום 1 בינואר 2017. בחודש מאי 2016 פרסם המפקח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472 בדבר "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב" ובו הקלה לסולק לעניין דרישת ההון העצמי, שתחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 (מדידת והלימות הון). אולם, על אף האמור בסעיף 40 להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201, יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ 8% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ 11.5%. הוראה זו נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016. בחודש פברואר 2019 אישר דירקטוריון החברה את היעדים ליחסי הון מינימליים. יעד הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון של החברה הינו 9%. יעד ההון הכולל לרכיבי סיכון של החברה הינו 12.5%.

ביאור 16 - הון, הלימות הון ומינוף (המשך)

במיליון ש"ח

ב. הלימות ההון ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

א. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון לפי באזל III⁽¹⁾

1. הון לצורך חישוב יחס הון

ליום 31 בדצמבר

2018	2019	
470	524	הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 לאחר ניכויים
23	25	הון רובד 2
493	549	סך הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
1,865	2,023	סיכון אשראי
16	17	סיכונים שוק
483	503	סיכון תפעולי
2,364	2,543	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
19.9%	20.6%	יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
20.9%	21.6%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.0%	8.0%	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
11.5%	11.5%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים

(1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, בדבר "מדידה והלימות הון".

ביאור 16 – הון, הלימות הון ומינוף (המשך)

ב. הלימות הון ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)
 יחס מינוף

להלן יחס המינוף המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218:

ליום 31 בדצמבר

2018	2019	
470	524	הון רובד 1 (במיליון ש"ח)
4,171	4,491	סך החשיפות (במיליון ש"ח)
11.3%	11.7%	יחס המינוף
5.0%	5.0%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

ביאור 17 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

במיליון ש"ח

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

ליום 31 בדצמבר

2018	2019	
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו:		
2,401	2,486	סיכון האשראי על החברה
5,419	5,608	סיכון האשראי על הבנקים
(3)	(3)	הפרשה להפסדי אשראי
7,817	8,091	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו, נטו
התחייבויות אחרות:		
16	-	חשיפה בגין מסגרות לבתי עסק
(* -)	-	הפרשה להפסדי אשראי
16	-	ערבויות והתחייבויות אחרות, נטו

* נמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 17 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הגבלים עסקיים והליכי רגולציה

1. הגבלים עסקיים

כחלק מהסדר שבין ישראלכרט וחברות כרטיסי האשראי מקס איט פיננסים בע"מ ("מקס") (לשעבר לאומי קארד) וכ.א.ל לסליקה הדדית של כרטיסי חיוב מהמותגים Visa ו-MasterCard, בחודש מרץ 2012 הוגשה בקשה לממונה על התחרות לקבלת פטור מאישור הסדר כובל ביחס להסכם תפעולי המסדיר את הפעלת המשק המשותף בין ישראלכרט, מקס וכ.א.ל בנוגע ליישום ההסדר ביניהן (הסכם המתעדכן מעת לעת על-ידי הצדדים). ביום 25 באפריל 2018 ניתנה החלטת הממונה על התחרות בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל עד ליום 31 בדצמבר 2023 ביחס להסכם התפעולי האמור. הפטור כולל, בין היתר, התייחסות לחובת חברות כרטיסי האשראי לצרף להסדר, באופן שוויוני וללא עלות, כל מנפיק, סולק או גוף מטעמם שפעילותו נוגעת להסדר ושיבקש להצטרף להסדר, להעמיד לרשותו את כל המידע הדרוש לו לצורך הצטרפותו ופעילותו על-פי ההסדר, ולבצע התאמות סבירות ככל הנדרש באופן שיאפשר לשחקן חדש להצטרף להסדר ולפעול על-פי הוראותיו, וכן איסור על ישראלכרט, מקס וכ.א.ל לנקוט בפעולות העלולות להקשות על כניסה של מתחרים חדשים לתחום ההנפקה או לתחום הסליקה או על חדירה של אמצעי תשלום חליפיים לכרטיסי אשראי, כגון כרטיסי חיוב מידי, הכל כמפורט בתנאי הפטור. בנוסף כולל הפטור הוראה, לפיה החל מיום 1 ביולי 2021, העברת כספים בין מנפיק וסולק בגין עסקאות המבוצעות בתשלום בודד, תבצע לא יאוחר מיום לאחר מועד שידור העסקה מבית העסק. ביום 10 בנובמבר 2019 התקבל בישראלכרט מכתב מרשות התחרות, לפיו הממונה על התחרות החליטה להפעיל את סמכותה על פי דין, ולקבוע כי על ההסדר הכובל האמור, וכן על כל הסדר כובל שעניינו סליקה צולבת של כרטיסי חיוב של המותגים Visa ו-MasterCard, לא יחולו פטורים המוענקים בכללי פטור סוג. עם זאת, החלטת הפטור, על תנאיה, תמשיך לחול על ההסדר הכובל עד לתום תוקפה ביום 31 בדצמבר 2023, היינו: שהצדדים להסדר הכובל רשאים להמשיך ולפעול על פי ההסדר מבלי לקבל את אישור בית הדין לתחרות עד לאותו מועד, בכפוף לקיום התנאים שנקבעו בהחלטת הפטור ובלבד שלא יחול שינוי בפרט מהותי בהסדר. מכתב דומה, בשינויים המחויבים, התקבל גם בנוגע לפטור בתנאים מאישור הסדר כובל ביחס להסדרים שעניינם מתן רישיון לכ.א.ל ומקס לסליקה צולבת של כרטיסי אשראי ממותג "ישראלכרט" מיום 16 במאי 2018, שאף הוא בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2023.

2. הליכי רגולציה

להלן התפתחויות רגולטוריות משמעותיות שחלו בשנים האחרונות, הרלוונטיות לתחומי פעילות החברה, ואשר להערכת החברה הינן בעלות השפעה (או עשויות להשפיע, לפי העניין) באופן מהותי על עסקי החברה: יובהר, כי התיאור להלן אינו מהווה רשימה ממצה של כלל ההוראות הרגולטוריות להן כפופה החברה או של כלל השינויים שחלו בהוראות כאמור במהלך התקופה האמורה.

הוראות ופרסומי בנק ישראל והמפקח על הבנקים:

1. הוראה להטמעת השימוש בתקן האבטחה - EMV

בחודש ינואר 2020 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 470 ו-472, לפיו: (1) החל מיום 31 במרץ 2020, מנפיק ינפיק כרטיס חיוב (ולמעט חריגים כגון: כרטיס נטען, כרטיס ייעודי לתשלומים בין בתי עסק וכרטיס המאפשר רכישה בבתי עסק ספציפיים) התומך בתקן EMV ("כרטיס חכם") ושניתן לבצע באמצעותו עסקאות ללא מגע (Contactless) ויישם פתרון תפעולי המאפשר קביעת קוד סודי אישי הנדרש לביצוע עסקה בכרטיס חכם על ידי הלקוח; (2) בהתאם למועדים שנקבעו בהוראה, אשר יחולו באופן מדורג בהתאם לגודל וסוג בית העסק -סולק לא יסלוק עסקאות בכרטיסי חיוב אלא אם בוצעו בטכנולוגיית EMV; נעשתה עסקה בהצגת כרטיס חכם, לא יסלוק הסולק את העסקה אלא אם בוצעה בתקן EMV והלקוח השתמש בקוד סודי או בפרט אימות מוגבר אחר (כהגדרתו בהוראה), למעט מקרים בהם המנפיק או הסולק קבעו שלא נדרש קוד סודי או פרט אימות מוגבר אחר כאמור;

ביאור 17 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הגבלים עסקיים והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

2. בחודש פברואר 2020 פרסם המפקח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא "יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל", המגדיר לבנקים ולחברות כרטיסי האשראי כיצד ליישם תקן של בנקאות פתוחה, בהתאם לרגולציה החלה עליהם כצרכני מידע או כיוזמי תשלומים, את החובות והכלים לניהול הסיכונים הן לצד מקורות המידע ומנהלי חשבון התשלום והן לצד ספקי צד ג' (הכל כמשמעותו ובהתאם לאמור בהוראה). על פי האמור בחוזר שפורסם בצמוד להוראה, לאחר השלמת חקיקה בנושא בנקאות פתוחה וקביעת רגולציה לענין ספקי צד ג' חוץ בנקאיים, תתוקן ההוראה כך שהבנקים וחברות כרטיסי אשראי יגישו את תשתיות הבנקאות הפתוחה גם לגופים אלו. ההוראה כוללת הוראות שונות, ביניהן תפקידי הדירקטוריון וההנהלה הבכירה, נושא הסכמת הלקוח, החובות החלות על בנקים וחברות כרטיסי אשראי כצרכן מידע וכיוזם תשלומים ועוד. בשלב ראשון, ההוראה תחול על הבנקים ועל חברות כרטיסי האשראי בפעילותם בישראל ביחס לחשבונות של יחידים, כאשר יש כוונה להרחיבה בהמשך גם לחשבונות של תאגידיים. ככלל, ההוראה עתידה להיכנס לתוקף ביום 31 בדצמבר 2020. יצוין, כי החובה להציע לצרכן מידע אודות כרטיסי חיוב, סך יתרות בכרטיסי חיוב ותנועות בכרטיסי חיוב, תיכנס לתוקף רק ביום 1 ביולי 2021.

3. בחודש אוגוסט 2019 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בנושא "דוחות לציבור של סולקים". על פי ההוראה, לאור התפתחות הפעילות של סולקים, עלה הצורך להגדיר את אופן הדיווח שלהם לציבור בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. על פי ההוראה, בין היתר, הוחלו על סולק כללים שחלו לגבי עריכת ופרסום דוחות כספיים של חברת כרטיסי אשראי, וכן ניתנו הקלות לסולק לא מהותי (כהגדרתו בהוראה). ראה גם ביאור 2.2.g. לעיל.

4. בחודש יולי 2019, פרסם בנק ישראל נייר עמדה בנושא "פעילות אפליקציות התשלומים של הבנקים", אשר עיקריו הינם: א. הבנקים יפעלו באופן מוגבל בלבד להחדרת תשלום באמצעות אפליקציות בבתי עסק במהלך השנים 2019 עד 2021 (כולל), כך שבתקופות האמורות תוגבל הפעילות של כל אחד מהבנקים בתחום אפליקציות התשלום בקרב עסקים עד לרף של 2.5 ו-3 מיליארד ש"ח (בהתאמה); ב. החל משנת 2021 מגבלת רף הפעילות האמורה לא תחול על עסקים שמתבצע בהם תשלום על בסיס תקן בינלאומי לביצוע עסקאות חכמות (תקן EMV); ג. חברות כרטיסי האשראי יוכלו לפעול באפליקציות תשלום לבתי העסק, ככל שיתחזו אפליקציות כאמור או תוך שיתוף פעולה עם גופים חוץ בנקאיים, על בסיס כרטיסי האשראי ללא מגבלות על היקף הפעילות. בנוסף, ציין בנק ישראל במסגרת נייר העמדה, בין היתר, כי: (א) בתקופה האמורה יקדמו בנק ישראל, משרד האוצר ורשות התחרות אפשרות של יזום פעולות תשלום על-ידי גופים חוץ בנקאיים, על מנת ששחקנים קיימים וחדשים יוכלו להציע שירותי תשלום חדשים (לצרכנים ולבתי העסק), ישירות מחשבון הבנק של הלקוח ובכך ירחיבו את מגוון אמצעי התשלום, יגבירו את התחרות בתחום ויוזילו עלויות, ובמקביל, פועל בנק ישראל על מנת שתתאפשר גישה למרכז סליקה בנקאי בע"מ ("מס"ב") לגופים חוץ בנקאיים כך שיוכלו להתחרות בגופים הבנקאיים במתן שירותי התשלום. (לענין זה יצוין, כי בחודש אוגוסט 2019 הודיע המפקח על הבנקים כי יתחיל בתהליך להקצאת קודי זיהוי לגופים שיצטרפו למערך התשלומים. החברה וישראלכרט הגישו בקשות לבנק ישראל לקבלת קודי זיהוי כאמור) לענין זה צוין בנייר העמדה, כי האפליקציות הבנקאיות לתשלום בבתי עסק לא יפעלו על בסיס שירות תשלום מידי, אם מס"ב תפתח שירות כזה, אלא אם תהיה אפשרות גישה לשירות כאמור גם לגופים חוץ בנקאיים; ו-ב) אם יחולו שינויים מהותיים בשוק במהלך התקופה, תבחן מחדש נחיצות המגבלות בפעילות האפליקציות הבנקאיות.

5. בחודש יוני 2019 פרסם המפקח על הבנקים מכתב בנושא "עידוד חדשנות בבנקים ובסולקים". בהתאם למכתב, ההתפתחות הטכנולוגית המהירה בשנים האחרונות מציבה אתגרים משמעותיים לצד הזדמנויות עבור תאגידיים בנקאיים. על פי המכתב, בין היתר: על התאגידיים הבנקאיים לגבש גישה אסטרטגית ברורה והוליסטית לגבי אימוץ חדשנות בפעילותם הבנקאית; עליהם להיות ערים לסיכונים השונים הנובעים מהטמעת מוצרים ושירותים חדשים וחדשניים; המפקח על הבנקים ער לכך שניסוי יוזמות לחדשנות מלווה לעיתים בהתממשות סיכונים ומבין כי זה חלק בלתי נמנע מתהליך של שינוי; והמפקח על הבנקים פועל ויפעל להסרת חסמים רגולטוריים לחדשנות ולבניית תשתיות שיאפשרו קידום חדשנות.

ביאור 17 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הגבלים עסקיים והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

6. בחודש יוני 2019, פרסם המפקח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא "מתן מענה טלפוני אנושי מקצועי", שמטרתה, בהתאם לאמור בדברי ההסבר לה, להסדיר את חובת התאגיד הבנקאי, שנקבעה בתיקון 29 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א – 1981 (בסעיף קטן זה – "החוק") לפיה משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי לא יעלה על שש (6) דקות מתחילת השיחה, בהתאמות הנדרשות למערכת הבנקאית, כך שתאגיד בנקאי יהיה רשאי לחרוג ממשך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי לכל היותר ב-15% מסך השיחות שהתקבלו במוקד הטלפוני, במהלך תקופה של חודש קלנדרי במוצע שנתי כמפורט להלן. כמו כן, ההוראה מעגנת חובה לתת קדימות בתור לאזרחים ותיקים, מגדירה דרישות לניטור ובקרה אחר דפוס המענה ללקוחות במוקד הטלפוני וכן קובעת כי תאגיד בנקאי יתן גילוי באתר האינטרנט שלו אודות מאפייני פעילות המוקד הטלפוני; והכל כמפורט בהוראה.

לעניין משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי במוקד הטלפוני, ההוראה קובעת, שתאגיד בנקאי יהיה רשאי לבחור אחת משתי האפשרויות הבאות: אפשרות ראשונה - (1) בשעות שנקבעו בהוראה ("שעות הגרעין"), שיעור השיחות שבהן משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בסוגי השירותים המפורטים בחוק עולה על שש (6) דקות מתחילת השיחה, לא יעלה על 15% מתוך כלל השיחות המתקבלות במוקד הטלפוני בשעות הגרעין, בחודש קלנדרי; בקבוצת השיחות שבהן משך ההמתנה עולה על שש (6) דקות מתחילת השיחה, כאמור ברישא, משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי לא יעלה על שמונה (8) דקות במוצע מתחילת השיחה, בחודש קלנדרי; (2) בשעות שבהן המוקד הטלפוני פועל מעבר לשעות הגרעין, שיעור השיחות שבהן משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בסוגי השירותים המפורטים בחוק עולה על שש (6) דקות מתחילת השיחה, לא יעלה על 30% מתוך כלל השיחות המתקבלות במוקד הטלפוני בשעות אלה, בחודש קלנדרי.

אפשרות שניה - שיעור השיחות שבהן משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בסוגי השירותים המפורטים בחוק עולה על שש (6) דקות מתחילת השיחה, לא יעלה על 15% מתוך כלל השיחות המתקבלות במוקד הטלפוני בחודש קלנדרי. בקבוצת השיחות שבהן משך ההמתנה עולה על שש (6) דקות מתחילת השיחה כאמור, משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי לא יעלה על שמונה (8) דקות במוצע מתחילת השיחה, בחודש קלנדרי, בכל שעות פעילות המוקד. ככלל, ההוראה נכנסה לתוקף ביום 25 ביולי 2019 במקביל לכניסתו של התיקון לחוק לתוקף, למעט סעיף אחד אשר נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2020, הכל כמפורט בהוראה. לפרטים אודות החוק ראה להלן בסעיף "תיקון 29 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח)".

7. בחודש מאי 2019 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 367 בנושא "בנקאות בתקשורת". על-פי התיקון, בין היתר, תאגיד בנקאי יקבע תקרת סכום ראשונה להעברות, תשלומים ופעולות אחרות למוטבים, אשר במסגרתה יידרשו אמצעי זיהוי ואימות אישיים שיקבעו על-ידי התאגיד הבנקאי בהתאם להערכת הסיכונים שלו ולמדיניות שאושרה על-ידי הדירקטוריון, תוך הסרת החובה לעשות שימוש בגורם אימות אחד לפחות במסגרת תקרת הסכום הראשונה כאמור. לפי דברי ההסבר לתיקון, הוא יאפשר לתאגידים הבנקאיים לפשט את תהליך הזיהוי והאימות של לקוחותיהם המבקשים לבצע פעולות מרחוק, ובכך יסייע בהרחבת סל השירותים האפשריים אשר יכולים להינתן באמצעים דיגיטליים.

8. בחודש מאי 2019 קיבלו משתמשי פרוטוקול אשראית EMV (ביניהם החברה) מכתב מבנק ישראל, לפיו, בין היתר, הם מתבקשים לפעול לאיפיון וליישום שינוי בפרוטוקול אשראית EMV שיתמוך ככל הניתן בכלל האפשרויות השונות לזיהוי כרטיס משולב (כרטיס המשלב כרטיס חיוב נדחה וכרטיס חיוב מיידי, באותו כרטיס: "כרטיס קומבו"). בהתאם למכתב האמור, על משתמשי הפרוטוקול היה לגבש איפיון טכנולוגי לעדכון הפרוטוקול עד ליום 31 באוגוסט 2019, וכן ליישם את ההתאמות הנדרשות במערכות הרלוונטיות ועדכון המסופים עד ליום 30 באפריל 2020.

ביאור 17 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הגבלים עסקיים והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

9. בחודש אפריל 2019 פרסם המפקח על הבנקים עדכון ל"קובץ שאלות ותשובות ליישום צו איסור הלבנת הון והוראת ניהול בנקאי תקין 411 בחברות כרטיסי אשראי". על-פי העדכון, בין היתר, חברת כרטיסי אשראי רשאית להגדיר בהסכם עם הלקוח סוגי חשבונות במסגרתם יינתנו שירותים שונים, ובלבד שהליך הזיהוי בעת פתיחת חשבון בו יינתנו שירותים שונים כאמור, יהיה לפי הסטנדרט המחמיר ביותר החל על סוגי הפעילות הצפויים בחשבון. כמו כן, לענין השגת מידע "הכר את הלקוח" בעת הנפקת כרטיס חיוב בנקאי, נקבע בעדכון, כי כאשר חברת כרטיסי אשראי היא צד להסכם הנפקת כרטיס עם לקוח רק לצורך שיתוף מידע על הלקוח בהתאם לאמור ב"חוק שטרומ", או שהיא צד להסכם האמור לצורך תפעול ההנפקה, הבנק המנפיק הוא האחראי הבלעדי לחובות איסור הלבנת הון, בהתאם למפורט בקובץ השאלות והתשובות; ואילו במקרים בהם לא מדובר בתפעול הנפקה אלא בהסדר הנפקה משותף, האחראיות היא ביחד ולחוד, כשהבנק וחברת כרטיסי האשראי יוכלו להסכים ביניהם מי אחראי לניטור ולדיווח בפועל על פעילות בלתי רגילה בכרטיס. כמו כן נקבע, כי על הצד להסדר שלא מנטר ולא מזווח, לוודא כי המידע שברשותו הרלוונטי לניטור ולדיווח קיים אצל השותף השני, הכל בהתאם למפורט בקובץ השאלות והתשובות. החברה בוחנת את השלכות העדכון.

10. אסדרת שירותי תשלום - (1) ביום 9 בינואר 2019 פורסם ברשומות חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019. החוק מסדיר, בין היתר, היבטים שונים במערכות היחסים שבין נותן שירותי תשלום (מנפיק כרטיס החיוב) למשלם (מחזיק כרטיס החיוב), ובין נותן שירותי תשלום (הסולק) למוטב (בית העסק) בעת שימוש באמצעי תשלום, ובכלל זה קביעה לפיה מועד העברת כספים מסולק לבית עסק יהיה מייד, או במועד סביר אחר שהוסכם בין סולק לבית עסק, וכן לקבוע הוראות כלליות לעניין ביצוע הוראות תשלום והסדרי האחראיות הנוגעים להן, בין היתר, כי אם נעשה שימוש לרעה באמצעי תשלום, הסולק והמנפיק לא יטילו את הנזק על בית העסק אם, בין היתר, הוראת התשלום הרלוונטית בוצעה תוך שימוש בפרט אימות מוגבר, או שלא ניתן לעשות שימוש בפרט אימות מוגבר לגבי אותו סוג של אמצעי תשלום (הכל – כמוגדר ולפי התנאים בחוק האמור); והוראות בדבר קביעת עונשים פליליים והטלת עיצום כספי בהפרת סעיפים מסוימים של החוק.

במסגרת החוק, נושאים הנזכרים בחוק כרטיסי חיוב יוסדרו בחוק שירותי תשלום וחוק כרטיסי חיוב יבוטל עם כניסתו לתוקף של החוק. ככלל, מועד התחילה של חוק שירותי תשלום הינו שנה מיום פרסומו, והוא יחול, ככלל, גם על אמצעי תשלום שהונפק לפני יום התחילה ועל הרשאה לחיוב שניתנה לפני יום התחילה, הכל כמפורט בחוק; בחודש פברואר 2020 אושרה במליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית הצעת חוק לדחייתו של מועד החלת החוק עד ליום 14 בפברואר 2020, בחודש אוגוסט 2018 פרסם משרד האוצר תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (תיקון מס'...) (מתן שירותי תשלום), התשע"ח-2018, שמבקש להסדיר מקטע נוסף במסגרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, והוא המקטע המסדיר את כלל פעילות מתן שירותי התשלום. כמצוין בדברי ההסבר לתזכיר החוק, שירותים אלה כוללים ניהול חשבון תשלום המאפשר העברת תשלומים בעד מוצרים ושירותים, הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של עסקאות תשלום וכן מתן שירותי כספומט. לפי דברי ההסבר, האסדרה צפויה לעודד את התחרות בכך שתאפשר לגורמים חוץ-בנקאיים להיכנס ולהתפתח לצד השחקנים הבנקאיים הקיימים בשוק. יצוין, כי התזכיר אינו כולל אסדרה של שירותי ייזום תשלומים, שעל-פי דברי ההסבר לתזכיר החוק תושלם בהמשך. על-פי התזכיר, בין היתר (ולרבות באמצעות תיקונים עקיפים לחוק הבנקאות רישוי):

(א) לא יעסוק אדם במתן שירותי תשלום (ובכלל זה הנפקת וסליקת אמצעי תשלום, והכל כהגדרתם בתזכיר) אלא אם בידו רישיון לכך, או שהוא גוף מהגופים הפטורים מחובת קבלת רישיון (ביניהם סולק כהגדרתו ובתנאים שבתזכיר); (ב) בעל רישיון למתן שירותי תשלום לא יעסוק בעיסוק שאינו שירות תשלום ולא ישלוט בתאגיד העוסק בעיסוק שירות תשלום, או יחזיק מעל 10% מאמצעי שליטה של תאגיד כאמור, אלא אם הודיע בכתב למפקח על כוונתו, והמפקח לא הודיע על התנגדותו תוך פרק הזמן ובתנאים כמפורט בתזכיר.

ביאור 17 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הגבלים עסקיים והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

בתקופה שמיום התחילה של החוק (שנה מיום פרסומו; בסעיף 10 זה – "יום התחילה") ועד תום שנתיים מיום התחילה (בסעיף 10 זה – "תקופת המעבר"), בעל רישיון למתן שירותי תשלום לא יעסוק בעיסוק שאינו שירות תשלום ולא ישלוח בתאגיד העוסק בעיסוק שאינו שירות תשלום, או יחזיק מעל 10% מאמצעי שליטה של תאגיד כאמור, אלא באישור המפקח ובהתאם לתנאי האישור (כל המונחים לעיל - כהגדרתם בתזכיר); (ג) סולק לא יעסוק בעיסוק שאינו סליקה של עסקאות תשלום או מתן שירותי תשלום ולא ישלוח בתאגיד העוסק בעיסוק שאינו סליקה או מתן שירותי תשלום כאמור, או יחזיק מעל 10% מאמצעי שליטה של תאגיד כאמור, אלא אם הודיע בכתב לנגיד על כוונתו, והנגיד לא הודיע על התנגדותו תוך פרק הזמן ובתנאים כמפורט בתזכיר. בתקופת המעבר, סולק לא יעסוק בעיסוק שאינו סליקה של עסקאות תשלום או מתן שירותי תשלום ולא ישלוח בתאגיד העוסק בעיסוק שאינו סליקה או מתן שירותי תשלום כאמור, או יחזיק מעל 10% מאמצעי שליטה של תאגיד כאמור, אלא באישור הנגיד ובהתאם לתנאי האישור. כמו-כן, בתקופת המעבר האמורה, סולק יהא רשאי לשלוח או להחזיק אמצעי שליטה בתאגיד שעוסק בעיסוקים שאינם מותרים לסולק כאמור לעיל, ובלבד שהמפקח קבע בהוראות כי עיסוק זה הינו מסוג העיסוקים אשר מותר לתאגיד אשר נשלט על-ידי סולק לעסוק בהם, ולעניין זה המפקח רשאי לקבוע הוראות שונות לסוגי סולקים שונים בתנאים המפורטים בתזכיר (כל המונחים לעיל - כהגדרתם בתזכיר). בנוסף, התזכיר כולל הוראות הכלולות בחוקים אחרים, כגון: בעניין סולק מתארח וחובת התקשרות של מנפיק בעל היקף פעילות רחב עם סולק לשם ביצוע סליקה צולבת של עסקאות בכרטיסי חיוב שהנפיק בתנאים המפורטים בתזכיר.

11. בחודש נובמבר 2018, פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 470 בנושא "כרטיסי חיוב". במסגרת התיקון נקבע, בין היתר, כי: (1) חברת כרטיסי אשראי רשאית לשלוח את חוזה ההנפקה ללקוח בכל אמצעי המשלוח הנהוגים בחברה ולא רק בדואר, בהתאם לכללים המפורטים בהוראה; (2) בהתאם לאמור בסעיף 7 ל"חוק שטרומ" - על בנק לאפשר ללקוח להגיש בקשה באמצעות מנפיק, להצגת המידע אודות עסקאותיו בכרטיס חיוב, אשר התשלום בעדן נעשה בדרך של חיוב חשבון עובר ושב של הלקוח בבנק. המידע יוצג באמצעות קישור מאובטח המפנה לאתר המנפיק או לאתר מתפעל ההנפקה, בלא צורך בהזדהות נוספת מצד הלקוח לצורך צפייה בפרטי העסקאות, והכל בהתאם למפורט בהוראה. בנק אינו רשאי לעשות כל שימוש במידע שהגיע לידיו לפי סעיף זה, אלא לצורך הצגתו כאמור בסעיף זה. לפי דברי ההסבר לתיקון ההוראה, כיום נוטים לקוחות להעדיף את השימוש בכרטיסי החיוב הבנקאיים, אשר מאפשרים להם ריכוז המידע בחשבון. מטרת המנגנון, לפי דברי ההסבר, היא להשוות את נוחות השימוש בכרטיסים הבנקאיים והחוץ בנקאיים ולהסיר את הקושי של הלקוחות לעקוב אחר המידע במספר אתרי אינטרנט של המנפיקים השונים, וצפוי כי יעודד את התחרות בשוק כרטיסי האשראי. בחודש ינואר 2019 פורסם ברשומות צו הדוחה את כניסתו לתוקף של האמור בסעיף זה בשניים עשר חודשים, ליום 31 בינואר 2020. בחודש פברואר 2019 פורסמו ברשומות תקנות הבנקאות (שירות ללקוח)(העברת מידע ממנפיק לתאגיד בנקאי), התשע"ט – 2019, הקובעות הוראות לעניין העברת מידע ממנפיק לתאגיד בנקאי לצורך הצגתו ללקוח כאמור בחוק שטרומ, לרבות פרטי המידע, מועדי העברתו ואופן ההעברה.

12. ביום 25 בנובמבר 2018 פורסם ברשומות צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות סליקה צולבת של עסקאות בכרטיס חיוב ושל עסקאות חיוב מיידיות), התשע"ט – 2018, ("צו הצולבת"), בהמשך לפרסום בנק ישראל מחודש פברואר 2018 בדבר המתווה הסופי להפחתת העמלה הצולבת. על פי הצו, המתווה להורדת העמלה הצולבת בעסקאות חיוב נדחה יהיה כדלקמן: מיום 1 בינואר 2019 ירדה העמלה הצולבת מ-0.7% ל-0.6%; מיום 1 בינואר 2020 תרד העמלה הצולבת מ-0.6% ל-0.575%. ביום 1 בינואר 2021 ירדה העמלה הצולבת מ-0.575% ל-0.525%; מיום 1 בינואר 2022 תרד העמלה הצולבת מ-0.525% ל-0.5%; המתווה להורדת העמלה הצולבת בעסקאות חיוב מיידיות יהיה כדלקמן: החל מיום 1 בינואר 2021 תרד העמלה הצולבת מ-0.3% ל-0.275%; ומיום 1 בינואר 2023 תרד העמלה הצולבת מ-0.275% ל-0.250%. כמו כן נקבע בצו, כי שיעור העמלה הצולבת לגבי בית עסק המהווה "מוסד ציבורי" כהגדרתו בצו האמורה, יהיה 0.55% עד ליום 1 בינואר 2022, ולאחר מכן יחול על בתי עסק אלה שיעור העמלה הצולבת החל על כלל בתי העסק.

ביאור 17 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הגבלים עסקיים והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

13. בחודש אוקטובר 2018, פרסם המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין 359A בנושא מיקור חוץ, הקובעת עקרונות על-פיהם נדרשים התאגידים הבנקאיים לפעול כאשר הם מעבירים פעילויות שונות למיקור חוץ (כמוגדר בהוראה), ופעולות האסורות להעברה למיקור חוץ. לפי דברי ההסבר להוראה, מתן אפשרות לתאגידים הבנקאיים לעשות שימוש במיקור חוץ מאפשרת להם ליישם מטרות אסטרטגיות, להגדיל את הנגישות והזמינות ללקוחות, ולהמשיך את תהליכי ההתייעלות התפעולית, וכי השימוש במיקור חוץ תורם להורדת חסמי כניסה לשחקנים חדשים ודיגיטליים. בדברי ההסבר להוראה נאמר, כי המפקח על הבנקים בוחן הרחבה של ההוראה בעתיד, שתכלול דגשים ייחודיים בעת ביצוע מיקור חוץ של מערכות טכנולוגיות. ככלל, ההוראה עתידה להיכנס לתוקף ביום 31 במרץ 2020, אך תאגיד שיסיים את היערכותו לכלל הדרישות בהוראה קודם לכן, יוכל ליישמה החל ממועד סיום ההיערכות, ובמועד זה תבוטל, בין השאר הוראת ניהול בנקאי תקין 359 – קשרי תאגיד בנקאי עם מתווכים. ניתנה תקופה נוספת של עוד שלוש וחצי שנים להתאים להוראה חוזים שנכרתו לפני מועד פרסומה. על-פי ההוראה, בין היתר, תאגיד בנקאי שהוא חברת כרטיסי אשראי (בניגוד לבנקים) יוכל להשתמש בנותני שירות לצורך פניה יזומה למשקי בית לצורך הפנייתם לתאגיד הבנקאי ללקיחת אשראי החל ממועד התחולה. בנקים יוכלו להשתמש בנותני שירות כאמור, בין היתר ובתנאים הנקובים בהוראה, רק לאחר תחילת פעילות מאגר נתוני אשראי. העברת פעילות מהותית למיקור חוץ טעונה, בין היתר, הודעה מראש למפקח על הבנקים, אשר רשאי להודיע לתאגיד הבנקאי על רצונו לבחון את הוצאת הפעילות למיקור חוץ והכל בהתאם למפורט בהוראה. בנוסף, בתקופה של שנתיים ממועד פרסום ההוראה, יש לדווח גם על התקשרות להפניית משקי בית לתאגיד בנקאי לצורך קבלת אשראי גם אם אינה מהותית.

14. הקלות על חברות כרטיסי אשראי - בחודשים יולי-אוגוסט 2018, פרסם המפקח על הבנקים תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 470 ("כרטיסי חיוב"), מספר 221 ("יחס כיסוי נזילות"), מספר 203 ("סיכון אשראי") ומספר 313 ("מגבלות על חובות של לווה ושל קבוצת לווים") (בסעיף זה יחד: "ההוראות"), שכפי שנאמר בדברי ההסבר להן, יקלו על פעולת חברות כרטיסי האשראי (כהגדרתן בהוראות) ביום שלאחר היפרדותן מהבנקים, וזאת במסגרת הצעדים שנוקט בנק ישראל בכדי לקדם את יישום הרפורמה להגברת התחרות. יצוין, כי ההקלות חלות על חברות כרטיסי האשראי (כהגדרתן בהוראות) בכלל, ולא רק על החברות שעתידות להיפרד מבנק-האם שלהן. במסגרת התיקונים להוראות 470, 221 ו-203, נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (1) החל מיום 1 בפברואר 2019, בנק יעביר למתפעל הנפקה את הכספים בגין עסקאות בכרטיסים שהונפקו על-ידי הבנק (לרבות בהנפקה משותפת) במועד שבו נדרש מתפעל ההנפקה להעביר כספים אלה לסולק בהתאם למועד או למועדים שנקבעו בהסכם הסליקה הצולבת, ללא תלות במועד החיוב של הלקוח וללא תלות בזהות הסולק שאליו מעביר מתפעל ההנפקה את התמורה; (2) הסכמי תפעול חדשים בין מנפיק בנקאי למתפעל הנפקה, שנחתמו עד ליום 31 בינואר 2022, יומצאו למפקח על הבנקים. לעניין זה, חידוש הסכם קיים שנעשה בו שינוי מהותי, לדעת הבנק או מתפעל ההנפקה, ייחשב כהסכם חדש. היה המנפיק הבנקאי בנק בעל היקף פעילות רחב, הסכם התפעול יהיה טעון אישורו של המפקח; (3) חברת כרטיסי אשראי תקבל שקלול לצרכי הלימות הון כאילו הייתה תאגיד בנקאי, גם לאחר הפרדתה מהתאגיד הבנקאי; (4) חוב חברת כרטיסי אשראי ישוקלל לצרכי הלימות הון כאילו הייתה תאגיד בנקאי, גם לעניין הנסיבות להחמרת שקלול הסיכון כמו במקרה של דירוג הנמוך מ-B-; (5) החל מיום פרסום הוראה 221, חברת כרטיסי אשראי העומדת בתנאים המפורטים בהוראה, לא תידרש לעמוד ביחס כיסוי הנזילות, אך תחויב להחזיק נכסים נזילים לפי מודל פנימי התואם את מאפייני פעילותה. במסגרת התיקונים להוראה 313, נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (1) חשיפת תאגיד בנקאי ל"קבוצת לווים חברת כרטיסי אשראי", בניכוי הסכומים המותרים על-פי ההוראה, לא תעלה על 15% מהון התאגיד הבנקאי, בדומה למגבלה החלה על חשיפה ל"קבוצת לווים בנקאית"; (2) חבות של קבוצת לווים בנקאית לחברת כרטיסי אשראי תהיה נתונה למגבלת "קבוצת לווים בנקאית" וכן התאמת המגבלה למעמדן החדש של חברות כרטיסי האשראי, כך שהן תיכללנה, על-פי העניין, במגבלה המצרפית של לווים גדולים (לוויים שחבותם מהווה מעל 10% מהון התאגיד הבנקאי). בנוסף, חבויות של קבוצת לווים בנקאית לחברת כרטיסי אשראי תכללנה במגבלה המצרפית של לווים גדולים; (3) במשך 5 שנים ממועד פרסום ההוראה כמחייבת, חבות של קבוצת לווים בנקאית לחברת כרטיסי אשראי לא תהיה כפופה למגבלת "קבוצת לווים בנקאית" ולא תיכלל במגבלה המצרפית של לווים גדולים; (4) נוכח החריגה הקיימת כיום מהוראה 313, תאגידים בנקאיים יידרשו להקטין את חשיפות האשראי ל"קבוצת לווים חברת כרטיסי אשראי" באופן מדורג, תוך 3 שנים ממועד ההפרדה של חברת כרטיסי האשראי מהתאגיד הבנקאי, כהגדרת מועד זה ב"חוק שטרומ".

ביאור 17 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הגבלים עסקיים והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

15. בחודש יולי 2018 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 449 בנושא "פישוט הסכמים ללקוח", לפיה, בין היתר, על התאגיד הבנקאי להציג באופן מרוכז בדף הראשון להסכם הלוואה ובהסכם למסגרת אשראי בכרטיס אשראי, את הפרטים והתנאים המשתנים והמהותיים להתקשרות הספציפית, הכל כמפורט בהוראה. לפי דברי ההסבר להוראה, הצורך בפישוט הסכם למתן אשראי אף עולה בקנה אחד עם חוק אשראי הוגן התשנ"ג - 1993 ("חוק אשראי הוגן"). בחודש מרץ 2019 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראה, לפיו מועד תחילתה של ההוראה יהיה מועד כניסתו לתוקף של התיקון לחוק אשראי הוגן. לפרטים אודות חוק אשראי הוגן ראה להלן בסעיף 17.

16. בחודש ינואר 2018 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 470, במסגרתו, בין היתר, התווספו הוראות בהמשך להוראות "חוק שטרומ", בנוגע ל"הגנות ינוקא" שניתנו לחברות כרטיסי האשראי שיופרדו מהבנקים ולמנפיקים חדשים אחרים שיקומו, וזאת בנושא של פניית בנק בעל היקף פעילות רחב ללקוח לפני הגיע 45 ימי העבודה שלפני מועד סיום חוזה הכרטיס, במקרים של שינוי מהותי במצבו הכלכלי של הלקוח או לשם הפחתה של מסגרת אשראי בכרטיס חיוב. התיקונים דלעיל נכנסו לתוקף ביום 21 באפריל 2018.

הצעות חוק וחקיקה

17. ביום 25 באוגוסט 2019 נכנס לתוקף תיקון לחוק אשראי הוגן (לשעבר חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ"ג - 1993). התיקון קובע, הוראות שונות על כלל הגופים הכפופים לו ובכללם הבנקים וחברות כרטיסי אשראי בקשר עם מתן אשראי ללווים (אנשים פרטיים ותאגידיים מהסוג שיקבע השר המשפטים). התיקון הנ"ל קובע, בין היתר, הוראות בקשר עם מתן אשראי ללווה כגון: עריכת חוזה בכתב ותייעוד הסכמת הלווה, חובת גילוי, הגבלת שיעור העלות הממשית של האשראי, הגבלת ריבית הפיגורים, הקדמת מועד הפרעון (פרעון מיידי), מסגרות אשראי (ובכלל זה הוראות בקשר לשינויים במסגרת האשראי או בתנאיה), שירותי ניכיון בעסקאות בכרטיסי חיוב, סדרי דין, עונשין ועיצום כספי על מלווה מוסדי. תיקון זה בא להוסיף על זכויות הלווה על פי כל דין ועל חובותיו של מלווה מוסדי על פי כל דין ואינו גורע מהן.

בנוסף, במועד האמור נכנסו, ככלל, לתוקף תקנות הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (החרגת סוגי עסקאות אשראי מתחולת החוק והחרגת הוצאות מגדר "תוספת"), התשע"ט-2019, לפיהן הוחרגו סוגי עסקאות אשראי מתחולת החוק וכן הוחרגו הוצאות מסוימות מהגדרת 'תוספת', הכל כמפורט בתקנות.

18. תיקון מספר 29 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981 - ביום 25 ביולי 2019 נכנס לתוקפו תיקון מספר 29 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981, לפיו תאגיד בנקאי המספק שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות, ייתן מענה מקצועי אנושי לפחות לסוגי השירותים של טיפול בתקלות, בירור חשבון וסיום התקשרות, לאחר האפשרות, אם קיימת, לבחור את השפה או את האזור הגיאוגרפי שבהם יינתן השירות הטלפוני. בשירות טלפוני הכולל מענה אנושי נפרד לשירותים שתאגיד בנקאי מספק, הוא רשאי לאפשר ללקוח לבחור את סוג השירות לפני מתן המענה האנושי המקצועי. על-פי התיקון לחוק, בין היתר, משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בסוגי השירותים הנזכרים לעיל לא יעלה על שש (6) דקות מתחילת השיחה, אך ניתנה סמכות למפקח על הבנקים להורות כי תאגיד בנקאי רשאי לחרוג ממשך ההמתנה האמור בתנאים המפורטים בתיקון לחוק. בנוסף, ניתנה למפקח על הבנקים סמכות להטיל על תאגיד בנקאי עיצום כספי בסך חמישים אלף שקלים חדשים, אם היה לו יסוד סביר להניח כי לא נתן מענה אנושי מקצועי בהתאם להוראות התיקון. לפרטים אודות הוראת המפקח על הבנקים, ראה לעיל בסעיף הוראת נב"ת בנושא "מתן מענה טלפוני אנושי מקצועי".

ביאור 17 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הגבלים עסקיים והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

19. ביום 12 באפריל 2019 נכנס לתוקף **חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016**, לפיו נקבע הסדר לשיתוף בנתוני אשראי הכולל איסוף נתוני אשראי ממקורות המידע הקבועים בחוק, שמירתם במאגר מידע מרכזי המופעל בידי בנק ישראל ומסירת נתוני אשראי ממנו ללשכות אשראי לשם עיבודם והעברתם, בין השאר לנתוני אשראי, וזאת לפי כוונת המחוקק לצורך שיפור השירות בנתוני אשראי במשק לשם הגברת התחרותיות בשוק האשראי הקמעונאי, הגדלת הנגישות לאשראי וצמצום האפליה בתחום זה. החוק קובע מנפיקי כרטיסי חיוב ותאגידיים בנקאיים כמקור מידע שידווח למאגר המידע המוקדם מכוח החוק. בנוסף, קובע החוק הסדרים הנוגעים לשימוש במידע המצוי במאגר המידע על-ידי נתוני אשראי וקבלת חיוויי אשראי מלשכת האשראי המחזיקה במידע.

20. בחודש מרץ 2018 פורסם ברשומות **חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018**, העוסק בהליכי שיקום חייבים, יחידים וחברות. לפי הצעת החוק, בין היתר, נקבעו מנגנונים למתן הפטר מחובות ליחידים (לרבות ניהול ההליך לחובות בגובה של עד 150 אלף ש"ח במסגרת ההוצאה לפועל), ותשתית לקיום הסדרי חוב בחברות. החוק נכנס לתוקף ביום 15 בספטמבר 2019, והוא חל על הליכים לפי החוק שהחלו ביום התחילה ואילך.

21. בחודש אוגוסט 2011 פורסם תיקון **לחוק הבנקאות רישוי**, לפיו, בין היתר נקבעו מגבלות שונות, כגון חובה על מי שהינו מנפיק בעל היקף פעילות רחב, מנפיק שהנפיק עשרה (10) אחוזים או יותר ממספר כרטיסי החיוב שהונפקו בישראל או מנפיק אשר באמצעות כרטיסי החיוב שהנפיק בוצעו עשרה (10) אחוזים לפחות מסכום העסקאות שבוצעו בישראל (כהגדרתו בחוק) להתקשר עם כל סולק בסליקה צולבת, אלא אם סירב להתקשרות מטעמים סבירים. בהקשר זה יצוין, כי חוק הבנקאות רישוי הסמיך את שר האוצר או את המפקח על הבנקים (לפי העניין) לראות גם בתאגידיים נוספים כחלק מהסולק/מנפיק בעל היקף פעילות רחב (תאגיד שהסולק/מנפיק הוא בעל עניין בו; תאגיד השולט בסולק/מנפיק; ו/או תאגיד שמי ששולט בסולק/מנפיק הוא בעל עניין בו) – כך לדוגמא עשויה להתקבל החלטה שפרימיום אקספרס הינה חלק מישראלכרט לעניין היותה סולק/מנפיק בעל היקף פעילות רחב, ובהתאם יחולו גם על פרימיום אקספרס המגבלות החלות על ישראלכרט בהקשר זה. לעניין זה, בחודש יולי 2017 הודיע משרד האוצר לפרימיום אקספרס כי ככל שהעמלות הנגבות על-ידיה מבתי העסק בעסקאות המקומיות במותג שבו יש סליקה והנפקה בלעדית יופחתו במתווה מדורג, כך שעד לסוף חודש דצמבר 2017 העמלה המקסימלית תעמוד על 2.95%; עד לסוף חודש דצמבר 2018 העמלה המקסימלית תעמוד על 2.45%; עד לסוף חודש דצמבר 2019 העמלה המקסימלית תעמוד על 2.10%; ובסוף חודש יוני 2020 תתייצב העמלה המקסימלית לבית עסק על 1.99%, הרי שלעת הזו, אין שר האוצר רואה צורך להפעיל את סמכותו לפי סעיף 36 יג(א) לחוק הבנקאות רישוי, או לתמוך בהצעות חוק שמשמעותם זהה להפעלת הסמכות כאמור, או שמתערבות באופן ישיר וספציפי בעמלת המותג מעבר למתווה האמור לעיל.

ריבוי הליכי הרגולציה, ככל שיישמו, לרבות ההוראות והשינויים בשוק התשלומים והאשראי, ובכלל זה מתווה הירידה בעמלה הצולבת, זיכוי מיידי, כניסת סולקים ומאגדים, ופעילות אפקליקיות התשלומים וכן המגמות בשוק זה, עלולים להשפיע מהותית לרעה על החברה, אך בשלב זה לא ניתן להעריך בוודאות את היקפה והשלכותיה.

ביאור 17 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הליכים משפטיים ותלויות

נכון למועד הדוח, כנגד החברה הוגשה תביעות משפטיות הנובעות ממהלך עסקיה הרגיל. בנוסף, הוגשו תביעות לרבות בקשות להכיר בהן כתובענות ייצוגיות. להערכת החברה, בהתבסס על יועציה המשפטית, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

1. בחודש יולי 2014 התקבלה בחברה ובישראל כרטיס תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית, כנגד החברות וחברת כרטיסי אשראי נוספת. סכום התביעה האישית הינו כ-17 ש"ח, וסכום התביעה הייצוגית הוערך על-ידי התובעים כאומדן בלבד על סך של 200 מיליון ש"ח. לטענת המבקשים, האופן על-פיו מבצעות החברות את ההמרה לש"ח של עסקאות המבוצעות במטבע חוץ מהווה עמלה נוספת שלא ניתן בגינה גילוי כראוי ללקוחות וכי בכך מפרה החברה הוראות חוק שונות. הדיון בבקשה אוחד עם בקשות דומות שהוגשו נגד מספר בנקים. בחודש מרץ 2018 ניתן פסק דין בו נדחתה בקשת האישור. המבקשים הגישו ערעור על פסק דין זה לבית המשפט העליון. בחודש אפריל 2019 נדחה הערעור ובכך נותר על כנו פסק הדין הדוחה את בקשת האישור.
2. בחודש ספטמבר 2015, התקבלה בישראל כרטיס תביעה ובצידה בקשה לאשרה כייצוגית. לטענת מבקש האישור, האופן בו נהגה החברה בעת גביית עמלת קבלת מידע בתקשורת מפר את הוראות הדין. הנזק האישי מוערך על-ידו ב-361.08 ש"ח וסכום התביעה הייצוגית כ-8.5 מיליון ש"ח. מדובר בבקשת אישור בעניין בו כבר סולקה בקשת אישור כנגד החברה לאור עמדת בנק ישראל. ביום 9 ביולי 2018 הגישו הצדדים בקשה לאישור הסדר פשרה בתיק אליו צורפה גם החברה, אליה התנגד היועץ המשפטי לממשלה. לאחר דיון בהערות היועץ המשפטי לממשלה שהתקיים בחודש יולי 2019, החברה ממתנה להחלטת בית המשפט.
3. בחודש דצמבר 2017 הוגשה כנגד החברה, ישראל כרטיס ובנק הפועלים, בקשה לאישור תביעה כייצוגית. לטענת המבקשים, גובה עמלת דמי הכרטיס ללקוחות בנק הפועלים הועלה שלא כדין תוך הפרת הסכם ההתקשרות, חוסר תום לב ועשיית עושר שלא במשפט. המבקשים מעריכים את גודל קבוצת התובעים ב-1.5 מיליון לקוחות, כאשר הנזק האישי הנטען הוא 29.4 ש"ח, והנזק המצטבר הוא כ-180 מיליון ש"ח. במסגרת הבקשה מתבקש החזר הסכום האמור, וכן קביעה כי שינוי מדרג ההנחות בטל. מדובר בבקשת המשך לבקשת אישור שהוגשה נגד בנק הפועלים בעבר.
4. בחודש ינואר 2019 הוגשה כנגד ישראל כרטיס תביעה ובצידה בקשה לאשרה כייצוגית. לטענת המבקש, ישראל כרטיס גובה עמלת דמי כרטיס מבלי להודיע על כך עובר לתחילת גביית העמלה, ולמצער, מבלי שניתנת הודעה ברורה על כך כנדרש על-פי דין. בנוסף, נטען כי כאשר מבצעת ישראל כרטיס השבה ללקוחותיה כשהיא גובה מהם כספים שלא כדין, הם אינם משוערכים כנדרש על-פי חוק פסיקת ריבית והצמדה. המבקש עצמו הוא לקוח של חברת פרימיום אקספרס ולכן הוגשה בקשה לתיקון בקשת האישור כך שפרימיום אקספרס תצורף כמשיבה ותתווסף מבקשת חדשה כנגד חברת ישראל כרטיס. בחודש יולי אושרה בקשת התיקון כך שפרימיום אקספרס צורפה כמשיבה וטענות המבקש המצוינות לעיל הופנו כלפיה. עוד טוען המבקש שפרימיום אקספרס התנהלה בחוסר תום לב בקיום החוזה, התעשרה שלא כדין והתרשלה. כמו-כן, המבקשת חוזרת על טענות המבקש לעיל ביחס להתנהלות ישראל כרטיס. לטענת המבקשים אין ביכולתם להעריך את נזקיהם של כלל חברי קבוצת התובעים.

ד. שומות מע"מ

בחודש אוקטובר 2019 התקבלו בחברה שומות מע"מ אשר עיקר עניינן חיוב במס ערך מוסף בשיעור מלא בגין עמלת עסקת מט"ח המתקבלת בידי החברה ממחזיק הכרטיס ובגין עמלת מנפיק המתקבלת מהארגון הבינלאומי, וזאת בקשר לעסקאות שביצעו מחזיקי כרטיס של החברה אל מול בתי עסק בחו"ל וכן בגין הכנסות נוספות שנתקבלו בידי החברה מהארגון הבינלאומי ומפעילותה באילת. השומות הינן בגין התקופה שבין חודש ספטמבר 2014 ועד חודש יוני 2019. סכום החיוב על-פי שומות המע"מ בגין כלל רכיביה מסתכם לכ-42 מיליון ש"ח, לא כולל ריבית והצמדה. החברה, בהתבסס גם על חוות דעתם של יועציה המשפטית, הגישה השגה על השומות לשלטונות מע"מ בחודש דצמבר 2019. החברה כוללת הפרשה בדוחותיה במקום בו נדרשת הפרשה בגין חלק מהרכיבים בהם להערכת יועציה המשפטית קיים סיכון "אפשרי" להתממשות בעתיד של חלק מסעיפי השומה והכל בהתאם להוראות המפקח על הבנקים. נכון ליום 31 בדצמבר 2019, כללה החברה בדוחות הכספיים לשנת 2019 הפרשה, בין היתר בגין התקופה הנוספת, וזאת בהתבסס על חוות הדעת של יועציה המשפטית. בגין הפרשה זו יצרה החברה מיסים נדחים בהתאם.

ה. שומות מס הכנסה

בחודש מאי 2018 נחתם הסדר שומות עם מס הכנסה בקשר עם שומות מס הכנסה שהוצאו לחברה לשנים 2013 עד 2015. אין להסכם השומות השפעה מהותית על דוחותיה של החברה.

ו. פטור, שיפוי לדירקטורים ולנושאי משרה

בחודשים אפריל ומאי 2018 אישרו האורגנים המוסמכים של החברה הענקת כתבי שיפוי מתוקנים (בהמשך לכתבי שיפוי שהחלטה בדבר הענקתם לנושאי המשרה התקבלה בשנת 2012) וכתבי פטור מאחריות לדירקטורים ולנושאי משרה בחברה כאמור, והכל - כפי שיהיו מעת לעת, בהתאם לתנאי חוק החברות, התשנ"ט-1999. סכום השיפוי המירבי שתעמיד החברה מכוח ההתחייבות כאמור לכלל הדירקטורים ונושאי המשרה האחרים בחברה במצטבר, בגין חבויות שהוגדרו בכתבי השיפוי, לא יעלה על 50% מההון המיוחס לבעלי המניות של החברה על-פי דוחותיה הכספיים האחרונים (שנתיים או רבעוניים) הידועים לפני תשלום השיפוי בפועל.

ז. הסכם עם ישראלכרט (חברה אמ)

לחברה הסכם עם ישראלכרט לצורך תפעול פעילות ההנפקה של כרטיסי האשראי של החברה והסליקה בישראל של עסקות הנעשות אצל בתי עסק באמצעות כרטיסי אמריקן אקספרס. החברה משתתפת בכל העלויות המשותפות לישראלכרט ולחברה, על-פי חלקה היחסי בפעילות. תמורת ביצוע פעילות ישראלכרט בתפעול ההסדר, משלמת החברה לישראלכרט עמלה ותשלומים אחרים כמוסכם ביניהן.

ח. התקשרויות עם ארגון בינלאומי

רישיון מותג "American Express" הינו בלעדי בישראל והינו בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2026. בחודש יוני 2019 נחתם הסכם בין פרימיום אקספרס לבין Amex, אשר עידכן את ההסכם וההסכמות שהיו קיימים בין הצדדים עד אותו מועד (בסעיף זה: "הסכם הבסיס"), ובמסגרת זו הוסכם, בדומה להסכם הבסיס, כי בתמורה לזכויות המוענקות לפרימיום אקספרס במסגרת הרישיון ולשירותים הנוספים המוענקים על-ידי Amex לצורך תפעולו, תהיה זכאית לתשלומים ממחזור העסקאות של פרימיום אקספרס, שהיקפם בפועל יושפע, בין היתר, מסך מחזורי הפעילות, סוגי העסקאות וסוגי הכרטיסים. עוד הוסדרו במסגרת ההסכם היבטים הנוגעים לאופן ומועדי התשלומים על-ידי פרימיום אקספרס; יעדים עסקיים בשיעורים ובמועדים שפורטו בהסכם; שיתופי פעולה בין פרימיום אקספרס לבין Amex על מנת לקדם את המותג וכן חובות דיווח שונות. כמו כן, כחלק מההסכם הוסדר נושא הבטחת התחייבויות פרימיום אקספרס כלפי Amex, לרבות ערבות ישראלכרט להתחייבויותיה של פרימיום אקספרס כאמור.

למיטב ידיעת החברה, על-פי ההוראות והכללים שנקבעו על-ידי הארגון הבינלאומי (כללים המשתנים מעת לעת לפי שיקול דעתו הבלעדי של הארגון) ("כללי Amex"), הנפקה, סליקה ו/או תפעול (לפי העניין) של כרטיסי חיוב ממותג הארגון הבינלאומי מותרים (על-פי רוב) רק לגופים עסקיים אשר הינם חברים באותו ארגון או לגופים עסקיים אשר קיבלו רישיון לכך (כגון הרישיון שנ ניתן לפרימיום אקספרס מ-Amex כאמור).

במסגרת ההתחשבנות של החברה עם Amex נדרשת החברה לתשלום עמלות שונות (כפי שנקבעים בכללי Amex ובהסכמות עסקיות נוספות עם הארגון), חלקן קבועות וחלקן בשיעורים/סכומים משתנים, הנגזרות בין היתר ממחזורי סליקה, מחזורי הנפקה וכמות כרטיסים, ואף נקבעות בהתאם למהלכים עסקיים שונים המבוצעים על-ידי החברה להרחבת היקף הפעילות במותג (לעיתים כזיכויים/החזרים) במסגרת רישיון אמקס ובכללי Amex נקבעו בנוסף עילות שונות אשר בהתקיימן תהא Amex רשאית (בכפוף להסדרים ותנאים שנקבעו, לרבות בקשר עם מתן הודעה מראש, זכות ריפוי וכיוצ"ב, לפי העניין) לשלול את רישיונה של החברה ו/או להשעותו ו/או לשלול את בלעדיותו וכן להטיל קנסות (אשר עלולים בנסיבות מסוימות להסתכם בסכומים מהותיים), לפי העניין, וביניהן: (1) אי עמידה בתשלום עמלות ל-Amex; (2) אם נתקיים ביחס לחברה הליך כגון פירוק, פשיטת רגל, חדלות פירעון, או התקבלה החלטת רשות מרשויות המדינה על הפסקת פעילותה, וכדומה; (3) אם החברה אינה עומדת בהיקפי תוכנית פעילות עסקית ו/או יעדים שנקבעו; (4) אם אירע שינוי בעלות/שליטה בחברה (בהיקף של עשרים וחמישה אחוזים (25%) או יותר), אשר התרחש כתוצאה ממכירת מניות ו/או מיזוג ו/או כל אירוע בעל משמעות דומה; (5) במידה ויתרחש שינוי מהותי בתנאים הפיננסיים או בתוצאות הפעילות של החברה שביאו את Amex למסקנה כי החברה עשויה שלא לעמוד בהתחייבויותיה כלפיה; (6)

ביאור 17 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ת. התקשרויות עם ארגון בינלאומי (המשך)

אם פעילות החברה מסכנת את ערך המותג; (7) אם החברה פועלת בניגוד לכללי Amex או אם בוצעה הפרה מהותית של תנאי רישיון אמקס; וכדומה. במסגרת פעילותה השוטפת של החברה מכוח הרישיון, מעורבת Amex באופן פעיל בהליכי קבלת ההחלטות ביחס לנושאי תפעול שונים (לרבות שיווק, פרסום במדיה חיצונית, מתן הטבות ללקוחות, יחסי ציבור, גיוס כרטיסים, גיוס בתי עסק וכדומה). למיטב ידיעת החברה, למועד חתימת הדוח, פרימיום אקספרס עומדת בתנאים המהותיים של רישיון Amex. למועד חתימת הדוח קיבלה פרימיום אקספרס את אישור Amex כי העברת מניות פועלים אקספרס לישראל לא תהווה עילה לשלול את בלעדיות הרישיון של פרימיום אקספרס, וכן כי הפצת מניות החברה בבורסה או חלוקתן כדיבידנד בעין לבעלי מניות בנק הפועלים מאושרת על-ידם.

במסגרת כפיפותה של הקבוצה להוראות הארגונים הבינלאומיים, נדרשת הקבוצה גם לעמידה בתקני אבטחה טכנולוגיים שונים. בהקשר זה יצוין, כי למועד חתימת הדוח מתקיימים מגעים ו/או הסכמות עקרוניות (לפי העניין) בין הקבוצה לבין הארגונים הבינלאומיים לגבי יישומו של תקן PCI, העוסק באבטחת מידע הקשור בכרטיסי אשראי בנוגע למתווה קידום ויישומו של התקן בקבוצה. במהלך שנת 2019 גיבשו החברה והארגונים הבינלאומיים תכנית מוסכמת לקידום ויישום הוראות התקן כאמור וליישומה של תכנית כאמור.

ט. הערוץ הבנקאי

1. התקשרויות עם בנקים שונים בהסדר הנפקת כרטיסי חיוב בנקאיים

למועד חתימת הדוח, קיימות התקשרויות והסכמות שונות (בין מכוח הסכמות בכתב ובין מכוח הסכמות מכוחן פועלים הצדדים בפועל) בין החברה לבין בנק הפועלים, בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "בנק מזרחי טפחות"), בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן: "בנק יהב"), הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבנק הבינלאומי"), בנק מסד בע"מ (להלן: "בנק מסד"), בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "בנק אוצר החייל") ובנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "בנק אגוד") (יחד: להלן: "הבנקים בהסדר" ו-"ההסדרים עם הבנקים בהסדר", בהתאמה), אשר מהותן הסדרת מערכות היחסים בין הצדדים בקשר עם הנפקת ותפעול הנפקת כרטיסי חיוב ללקוחות הבנקים בהסדר, ובכלל זאת בקשר להתחשבות הכספית בין הצדדים בקשר עם ההנפקה, התפעול, ההפצה והשימוש בכרטיסי החיוב ואחריות הצדדים לכיבוד חיובים ושימושים בכרטיסי החיוב כאמור.

להלן, בתמצית, תיאור כללי של העקרונות שבבסיס ההסכמות עם הבנקים בהסדר כפי שהינם למועד חתימת הדוח (יצוין כי ההסדרים האמורים יכולים להשתנות מעת לעת בהסכמת הצדדים ו/או בהתאם לדרישות הדין):

(א) לכל אחד מהבנקים בהסדר הוקנתה הסמכות לקבוע מי מבין לקוחותיו יימצא ראוי להצטרף להסדר הכרטיסים של החברה ולהמליץ לחברה על צירופו. כמו-כן ככלל, לבנק הוקנתה סמכות לקבוע את מסגרת האשראי בכרטיסי האשראי ואת תנאיה.

(ב) כל בנק בהסדר אחראי לכיבוד מלוא החיובים ולתשלום הסכומים בהם יחויבו לקוחותיו בקשר לפעילותם בכרטיסי החיוב הבנקאיים שהונפקו להם על-ידי החברה (בקשר עם אותו בנק), למעט ביחס לסיטואציות ונסיבות מסוימות שנקבעו בהסדר עם כל בנק;⁵

(ג) במסגרת ההסכמות הספציפיות בין החברה לבין כל אחד מהבנקים האמורים בהסדר, הוסדרו התחשבויות כספיות שונות בקשר עם ההנפקה, התפעול, ההפצה והשימוש בכרטיסי החיוב הבנקאיים ביחס לכל בנק, באופן שכל אחד מהצדדים זכאי לתשלומים מסוימים או להשתתפות בהוצאותיו/הכנסותיו של האחר בקשר עם ההסדר, הנבדלים ביניהם הן בסוג התשלומים המשולמים לכל בנק והן בסכומים/שיעורים המשולמים בגין כל סוג תשלום כאמור ו/או סוג/מותג הכרטיס ו/או השיוך המועדוני של הכרטיס וכדומה.

⁵ ככלל, סיטואציות ונסיבות בקשר עם השימוש בכרטיסי החיוב האמורים (לרבות שימוש לרעה), כגון אחריות לשימוש בכרטיס לאחר ביטולו (בתלות בתקופת הזמן שהלפה בין מועד הביטול לשימוש); אחריות למשיכת מזומנים (בתלות האם בוצעה בישראל או בחו"ל); אחריות לשימוש בכרטיס לאחר שנעשה פג תוקף; אחריות לשימושים שנעשו לאחר אבדן או גניבה של הכרטיס; וכדומה.

ביאור 17 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ט. הערוץ הבנקאי (המשך)

א. התקשרויות עם בנקים שונים בהסדר הנפקת כרטיסי חיוב בנקאיים (המשך)

(ד) במקרים מסוימים, ההסכמות עם הבנקים בהסדר אינן כוללות הוראות לעניין משך תקופת ההתקשרות בין הצדדים (בכפוף לאפשרות ביטול ההתקשרות לאלתר או בהודעה מראש על-ידי כל אחד מהצדדים, במקרים שנקבעו בין הצדדים), ובמקרים אחרים נקבעת תקופת הסכם קצובה, לרבות הוראות בדבר הארכתה לתקופות נוספות, למעט אם הודיע צד למשנהו מראש כי אינו מעוניין להאריך את תוקף ההתקשרות.

(ה) יצוין, כי החברה מנהלת מעת לעת משאים ומתנים עם בנקים בהסדר לשינויים והתאמות בהסכמים הנוהגים עימם בקשר להנפקה ו/או תפעול הנפקה של כרטיסים.

2. הסדרים והסכמים עם בנק הפועלים

בחודש מרץ 2019 התקשרה החברה עם בנק הפועלים בהסכם (אשר קיבל את אישור המפקח על הבנקים) בקשר להנפקתם ותפעולם של כרטיסי חיוב מותג American Express ובכך הוסדרה מערכת היחסים בין הצדדים במסגרת הסכם מחודש פברואר 1996. ככלל תוקפו של ההסכם הינו החל מיום 1 בפברואר 2019.

3. הסדרים והסכמים עם בנק לאומי

בחודש אוגוסט 2019 התקשרה החברה בהסכם עם בנק לאומי, להפצת כרטיסים חוץ בנקאיים של מותג "American Express" מסוגים ובתנאים שסוכמו בין הצדדים.

י. התקשרויות עם מועדוני לקוחות

במסגרת פעילות מועדוני הלקוחות של החברה, על-פי רוב מתקשרת החברה מעת לעת עם גופים שונים המייצגים קבוצות שונות של לקוחות, להנפקה ותפעול כרטיסים לאלו הנמנים על אותן קבוצות לקוחות (להלן: "עמיתי המועדון"). התקשרויות מועדוני הלקוחות הינן לרוב לתקופה של כחמש עד עשר (5-10) שנים ועל-פי רוב הן מתחדשות (או ניתנות לחידוש) לתקופות נוספות אשר במהלכן מוקנות לצדדים, ככלל, זכויות לסיום ההסכם בהודעה מראש כפי שנקבע בכל הסכם.

יצוין, כי בתקופה האחרונה ניכרת מגמה של תחרות גוברת בתחום המועדונים המתבטאת בין היתר בפניות מתחרים למועדונים קיימים ולעיתים בתיחור הצעות על-ידי מועדונים המוצאת ביטויה בין היתר ולפי העניין בהתייכרות עלויות (שוטפות, חד פעמיות, ו/או אחרות) בגין חידוש/שימור מועדונים קיימים ו/או הרכשתם של מועדונים חדשים. יכולתה של הקבוצה להתמודד עם הצעות כאמור, בין במהלך התקופה ההסכמית של המועדון ובין לקראת מועד פקיעתה של התקופה כאמור, מותנית, בין היתר, בזמינות משאבים העומדים לרשותה במועד הרלוונטי, ובהערכתה את פוטנציאל הרווחיות העתידי של המועדון, ואין וודאות בדבר יכולתה לשמר את מלוא התקשרויותיה הקיימות עם מועדונים.

הכרטיסים המונפקים לעמיתי המועדון יכול שיקנו להם, בדרך כלל ולפי העניין, הנחות (לרבות הנחות/פטור מדמי כרטיס לתקופות מסוימות), אשראי בתנאים מיטבים, מתנות הצטרפות, הטבות ושירותים מיוחדים במגוון בתי עסק המכבדים את כרטיסי המועדון, והכל בהתאם לתנאי כל אחד מהמועדונים. ניתן לסווג את מועדוני הלקוחות של החברה לשני (2) סוגים עיקריים: (1) מועדוני ארגונים ומקצועות חופשיים כגון מועדון "חבר" (למשרתי הקבע והגמלאים, כוחות הביטחון, חברי ארגון נכי צה"ל ובני/ות זוגם), מועדון "הוט" (להנדסאים, טכנאים, אקדמאים במדעי החברה והרוח, עובדים סוציאליים ובני/ות זוגם), וכן מועדוני ארגוני עובדים כגון "תעשייה אווירית"; ו-(2) מועדוני לקוחות לקמעונאים ורשתות כגון "לייף סטייל". בנוסף, מועדוני הלקוחות של פרימיום אקספרס כוללים גם קטגוריית פרימיום כגון "FLY CARD".

ביאור 17 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

י. התקשרויות עם מועדוני לקוחות (המשך)

יצוין, כי ההתקשרות להקמתו של מועדון, כמו גם הקמתו בפועל ופעולות השיווק להחזרתו (ובהתאם לנסיבות העניין, אף חידוש התקשרות עם מועדון קיים), כרוכות בהשקעות כספיות מצידה של החברה, חד פעמיות ו/או על פני תקופות משתנות, אשר עלולות להסתכם לעיתים בסכומים מהותיים (לרוב במהלך השנים הראשונות לתקופת ההתקשרות). עלויות כאמור כאשר נזקפות לדוח רווח והפסד, מיוחסות בדוחות הכספיים לסעיף הוצאות מכירה ושיווק.

במסגרת התקשרויות החברה עם מועדונים כאמור, נוהגת החברה, מעת לעת ולפי מהותו של המועדון ונסיבות העניין, להתקשר עם הבנקים בהסדר (כולם או חלקם, לפי שיקול דעת החברה) בהסכמים להנפקת כרטיסים גם ללקוחותיהם כחלק מהסדר המועדון הרלוונטי, תוך קביעת הסדרים שונים בין החברה לכל בנק מהבנקים בהסדר בקשר עם חלוקת ההכנסות שינבעו מכרטיסי המועדון הבנקאיים שיונפקו על-ידי הבנק בהסדר ללקוחותיו (בנוסף לעמלות המשולמות על-ידי החברה למועדון) וכן בקשר להשתתפות הבנק בהוצאות המועדון בהן מחויבת החברה. יצוין, כי תמהיל כרטיסי המועדונים (בחלוקה לכרטיסי מועדון בנקאיים וחוף-בנקאיים) משתנה בין המועדונים השונים. כך למשל ישנם מועדונים שמרבית הכרטיסים בהם הינם בנקאיים וישנם מועדונים שמרבית הכרטיסים בהם הינם חוף-בנקאיים.

השפעתו של כל מועדון על פעילותה של החברה ותוצאותיה עשויה להיות שונה. שיקולי ההתקשרות של החברה עם כל מועדון (או חידוש ההתקשרות) מושפעים בין היתר ממצב התחרות בשוק ומהתנהגות והצעות מצד שחקנים אחרים, וההתקשרות נעשית בין היתר, תוך שקלול הערכותיה של החברה בקשר עם פוטנציאל הפעילות הצפויה מכל מועדון על פני זמן, היקפי ההשקעה הנדרשים על פני זמן לחידוש ו/או הרכשת המועדון, נפחי המחזורים, כמות הכרטיסים, התרומה למוניטין וכדומה, אשר אין וודאות שיתממשו. יצוין, כי התקשרויות החברה בערוץ המועדונים מאופיינות בשונות (ולעיתים אף גבוהה) של תנאי ההתקשרות הפרטניים כפי שסוכמו בקשר עם כל מועדון, וזאת בין היתר לאור מועד ההתקשרות ותנאי התחרות בשוק באותו מועד וכן שיקולים נוספים שנלקחו בחשבון על-ידי החברה אגב כל התקשרות כגון נתח שוק אסטרטגי, מספר לקוחות, תרומה למוניטין וכיוצ"ב.

נכון למועד חתימת הדוח, החברה רואה בהתקשרויותיה עם המועדונים "חבר", "לייף סטייל", הוט, "FLY CARD" כהתקשרויות בעלות חשיבות במסגרת פעילות המועדונים של החברה, וזאת ביחס לאחד או יותר מההיבטים הבאים: היקף הוצאות/הכנסות הנגזר מההתקשרות, נתח שוק אסטרטגי, מספר לקוחות, תרומה למוניטין וכיוצ"ב. הפסקת התקשרות עם מי מהמועדונים העיקריים או אי חידושה עלולים להוביל לפגיעה, ואף מהותית בנסיבות מסוימות, בחברה בקשר עם מי מאותם היבטים רלוונטיים.

בהקשר, יצוין כי בחודש ינואר 2019, חודש הסכם מועדון FLY CARD למשך שבע (7) שנים שסיומו בסוף חודש אוגוסט 2026 תוך שבין הצדדים נקבעו בין היתר יעדי גיוס כרטיסים לתקופות שנקבעו בהסכם וכן, עודכן והוארך הסכם מועדון "חבר" באופן שבין היתר הוארך תוקפו עד ליום 15 במרץ 2027, בתוספת חידוש אוטומטי לחמש (5) שנים נוספות, אלא אם מי מהצדדים הודיע אחרת בהתאם לתקופות המצוינות בהסכם. לתנאי חידוש ההתקשרויות האמורות השפעה על התייקרות ההוצאות השוטפות לאותם מועדונים, מעבר לשינוי בגין גידול בהיקפי הפעילות, וזאת בעיקר לאור הסביבה התחרותית המתגברת בתחום המועדונים, וכפועל יוצא ממנה, גידול בהיקף ההוצאות למועדונים בעת חידוש/הארכת ההסכמים.

א. כללי

מגזר ההנפקה

החברה מנפיקה כרטיסי אשראי מסוג אמריקן אקספרס וזאת על-פי רישיון חברת American Express Ltd. למגזר ההנפקה יוחסו ההכנסות מעמלות התעריפון בגין מחזיקי הכרטיס, לרבות, החלק המיוחס מעמלת בית העסק בגין מותג American Express אשר משקף את חלקו היחסי מעמלת בית העסק בשוק הצולב; צד ההוצאות כולל, בין היתר, את ההוצאות הכרוכות בגיוס הלקוח והטיפול השוטף בו כולל ניהול מועדוני לקוחות.

מגזר הסליקה

החברה קשורה בהסכמי סליקה עם בתי עסק במגוון ענפים ומציעה לבתי העסק השונים, בנוסף לשירותי הסליקה, גם מגוון שירותים, פיננסיים כגון: שירותים שיווקיים ותפעוליים, ביניהם אפשרות לפריסת תשלומים, תאריכי זיכוי גמישים, מידע יעודי ומבצעי קידום מכירות.

מידע על הרווח והפסד

במיליון ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

סך הכל	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	
הכנסות			
474	350	124	עמלות מחיצונים
-	(273)	273	עמלות בינמגזריות**
474	77	397	סך הכל
3	2	1	הכנסות ריבית, נטו
(7)	2	(9)	(הוצאות) הכנסות אחרות
470	81	389	סך כל ההכנסות
הוצאות			
17	*-	17	בגין הפסדי אשראי
124	29	95	תפעול
123	10	113	מכירה ושיווק
43	11	32	הנהלה וכלליות
95	-	95	תשלומים לבנקים**
402	50	352	סך כל ההוצאות
רווח לפני מיסים			
68	31	37	הפרשה למיסים על הרווח
16	7	9	רווח לאחר מיסים בנטרול מענק היפרדות חד-פעמי
52	24	28	הוצאות לא מוקצות בגין מענק היפרדות נטו ממס⁽¹⁾
5			רווח נקי
47			
9.5%	-	-	תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)
10.5%	55.8%	6.2%	תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע) בנטרול מענק היפרדות חד פעמי
3,353	164	3,189	יתרה ממוצעת של נכסים (2)
2,859	2,709	150	יתרה ממוצעת של התחייבויות
2,462	212	2,250	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (3)

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) תוצאות פעילות השנה הושפעו מהותית מאירוע בעל אופי חד פעמי, תשלום מענק היפרדות לעובדי החברה, במסגרת השלמת הצעת המכר על ידי בנק הפועלים של מניות ישראל, בסך של כ-7 מיליון ש"ח אשר כלול בהוצאות השכר במסגרת הוצאות תפעול, מכירה ושיווק והנהלה וכלליות בדוחות רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019. לפרטים נוספים ראה ביאור 1.15.

(2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

(3) כפי שחושבה לצורך הלימת הון.

ביאור 18 - מגזרי פעילות (המשך)

מידע על הרווח והפסד

במיליון ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

סך הכל	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	
הכנסות			
456	342	114	עמלות מחיצונים
-	(282)	282	עמלות בינמגזריות
456	60	396	סך הכל
2	2	*-	הכנסות ריבית, נטו
(4)	(3)	(1)	הוצאות אחרות
454	59	395	סך כל ההכנסות
הוצאות			
15	1	14	בגין הפסדי אשראי
122	30	92	תפעול
109	9	100	מכירה ושיווק
41	8	33	הנהלה וכלליות
96	-	96	תשלומים לבנקים
383	48	335	סך כל ההוצאות
רווח לפני מיסים			
71	11	60	רווח לפני מיסים
17	3	14	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי			
54	8	46	רווח נקי
12.2%	11.9%	12.3%	תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)
3,225	142	3,083	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
2,784	2,646	138	יתרה ממוצעת של התחייבויות
2,362	361	2,001	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (2)

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.
 (2) כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

ביאור 18 - מגזרי פעילות (המשך)

מידע על הרווח והפסד
במיליון ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

סך הכל	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	
הכנסות			
428	330	98	עמלות מחיצונים
-	(263)	263	עמלות בינמגזוריות
428	67	361	סך הכל
2	2	*-	הכנסות ריבית, נטו
(5)	6	(11)	הכנסות (הוצאות) אחרות
425	75	350	סך כל ההכנסות
הוצאות			
12	*-	12	בגין הפסדי אשראי
119	31	88	תפעול
104	11	93	מכירה ושיווק
38	8	30	הנהלה וכלליות
90	-	90	תשלומים לבנקים
363	50	313	סך כל ההוצאות
רווח לפני מיסים			
62	25	37	רווח לפני מיסים
15	6	9	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי			
47	19	28	רווח נקי
תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)			
11.9%	29.2%	8.5%	תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)
3,088	149	2,939	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
2,694	2,553	141	יתרה ממוצעת של התחייבויות
2,263	373	1,890	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (2)

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.
(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.
(2) כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

ליום 31 בדצמבר 2019

סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ (1)		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
נכסים						
63	-	4	56	-	3	מזומנים
2,980	-	1	32	11	2,936	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
8	8	-	-	-	-	מחשוב וציוד
447	32	-	1	-	414	נכסים אחרים
3,498	40	5	89	11	3,353	סך כל הנכסים
התחייבויות						
*-	-	-	-	-	*-	אשראי מתאגידים בנקאיים
2,947	23	*-	76	11	2,837	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
27	-	-	-	-	27	התחייבויות אחרות
2,974	23	*-	76	11	2,864	סך כל ההתחייבויות
524	17	5	13	*-	489	הפרש

ליום 31 בדצמבר 2018

סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ (1)		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
נכסים						
17	-	*-	13	-	4	מזומנים
2,626	-	8	73	10	2,535	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
5	5	-	-	-	-	מחשוב וציוד
572	5	-	*-	-	567	נכסים אחרים
3,220	10	8	86	10	3,106	סך כל הנכסים
התחייבויות						
*-	-	*-	-	-	*-	אשראי מתאגידים בנקאיים
2,737	2	1	77	10	2,647	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
13	-	-	-	-	13	התחייבויות אחרות
2,750	2	1	77	10	2,660	סך כל ההתחייבויות
470	8	7	9	*-	446	הפרש

* כסום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.
(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

דוח שנתי ליום 31 בדצמבר 2019

ביאור 20 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפירעון

במיליון ש"ח

תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים ליום 31 בדצמבר 2019

שיעור תשואה חוזי (5)	יתרה מאזנית (2) סך הכל	ללא תקופת פרעון (4)	סך הכל תזרימי מזומנים (1)	מעל 20 שנה	מעל 10 שנים עד 20 שנה	מעל 5 שנים עד 10 שנים	מעל 4 שנים עד 5 שנים	מעל 3 שנים ועד 4 שנים	מעל 2 ועד 3 שנים	מעל שנה ועד שנתיים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד 3 חודשים	עם דרישה ועד חודש	
מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)														
-	3,406	56	3,350	-	-	-	*-	*-	13	61	423	498	2,355	נכסים
-	2,900	33	2,846	-	-	1	*-	9	27	74	445	541	1,749	התחייבויות
-	506	23	504	-	-	(1)	*-	(9)	(14)	(13)	(22)	(43)	606	הפרש
במטבע חוץ (3)														
-	92	*-	92	-	-	-	-	-	-	-	*-	1	91	נכסים
-	74	*-	74	-	-	2	-	-	-	-	*-	1	71	התחייבויות
-	18	*-	18	-	-	(2)	-	-	-	-	*-	*-	20	הפרש
-	13	*-	13	-	-	(2)	-	-	-	-	*-	1	14	מזה הפרש בדולר
סך הכל														
-	3,498	56	3,442	-	-	-	*-	*-	13	61	423	499	2,446	נכסים **
-	2,974	33	2,920	-	-	3	*-	9	27	74	445	542	1,820	התחייבויות
-	524	23	522	-	-	(3)	*-	(9)	(14)	(13)	(22)	(43)	626	הפרש
-	2,980	*-	2,980	-	-	-	*-	*-	13	61	423	489	1,994	** מזה: חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

- (1) תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים בגין סעיפי הנכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה, בהתאם לתקופות הנתורות לפירעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי הפרשות להפסדי אשראי.
- (2) כפי שנכללה בביאור 19 "נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה".
- (3) לא כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- (4) כולל נכסים במטבע ישראלי שזמן פירעונם עבר בסך 11 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2018 – 9 מיליון ש"ח).
- (5) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים המוצגים בביאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.

דוח שנתי ליום 31 בדצמבר 2019

ביאור 20 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפרעון (המשך)

במיליון ש"ח

תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים 31 בדצמבר 2018

שיעור תשואה חוזי (5)	יתרה מאזנית (2) סך הכל	ללא תקופת פרעון (4)	סך הכל תזרימי מזומנים (1)	מעל 20 שנה	מעל 10 שנים עד 20 שנה	מעל 5 שנים עד 10 שנים	מעל 4 שנים עד 5 שנים	מעל 3 שנים ועד 4 שנים	מעל 2 ועד 3 שנים	מעל שנה ועד שנתיים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד 3 חודשים	עם דרישה ועד חודש	
מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)														
-	3,129	23	3,106	-	-	-	*-	*-	14	60	402	457	2,173	נכסים
-	2,675	12	2,641	-	-	-	*-	14	34	78	430	507	1,578	התחייבויות
-	454	11	465	-	-	-	*-	(14)	(20)	(18)	(28)	(50)	595	הפרש
במטבע חוץ (3)														
-	91	-	91	-	-	-	-	-	-	-	-	4	87	נכסים
-	75	-	75	-	-	2	-	-	-	-	1	4	68	התחייבויות
-	16	-	16	-	-	(2)	-	-	-	-	(1)	*-	19	הפרש
-	10	-	10	-	-	(2)	-	-	-	-	(1)	-*	13	מזה הפרש בדולר
סך הכל														
-	3,220	23	3,197	-	-	-	*-	*-	14	60	402	461	2,260	נכסים **
-	2,750	12	2,716	-	-	2	*-	14	34	78	431	511	1,646	התחייבויות
-	470	11	481	-	-	(2)	*-	(14)	(20)	(18)	(29)	(50)	614	הפרש
-	2,626	-	2,626	-	-	-	*-	*-	14	60	401	457	1,694	** מזה: חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים בגין סעיפי הנכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה, בהתאם לתקופות הנתורות לפרעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

(2) כפי שנכללה בביאור 19 "נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה".

(3) לא כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

(4) כולל נכסים במטבע ישראלי שזמן פירעונם עבר בסך 9 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2017 - 10 מיליון ש"ח).

(5) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים המוצגים בביאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.

ביאור 21 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. כללי

1. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:
 הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים של החברה לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. השווי ההוגן למרבית המכשירים הפיננסיים נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים המזומנים עתידי המהוון בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון על-פי השיעורים בסמוך לתאריך המאזן היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן שלהלן אינה בהכרח אינדיקציה לשווי המימוש של המכשיר הפיננסי לתאריך המאזן. הערכת השווי ההוגן נערכה, כאמור, לפי שיעורי הריבית בסמוך לתאריך המאזן ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יתרה מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים ייתכן שהמכשיר הפיננסי יוחזק עד לפירעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי החברה כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות ההערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין חברות שונות.

2. השיטות וההנחות העיקריות ששימשו לחישוב אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים:
 חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - השווי ההוגן של יתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת החייבים פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה הווננו התקבולים בשיעורי ריבית המשקפים עסקאות דומות לתאריך המאזן. תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות. זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - בשיטת היוון תזרימי מזומנים לפי שיעור ריבית בו גייסה החברה אשראי סמוך לתאריך המאזן.

ב. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:

ליום 31 בדצמבר 2019

שווי הוגן (א)				יתרה במאזן	
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים:					
63	-	-	63	63	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,968	2,968	-	-	2,980	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
396	396	-	-	396	נכסים פיננסיים אחרים
3,427	3,364	-	63	*3,439	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות:					
*-	-	-	*-	*-	אשראי מתאגידים בנקאיים
2,917	2,917	-	-	2,924	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
17	17	-	-	17	התחייבויות פיננסיות אחרות
2,934	2,934	-	*-	*2,941	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

* מזה: נכסים והתחייבויות בסך 63 מיליון ש"ח ובסכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).
 (א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 21 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018

שווי הוגן (א)				יתרה במאזן	
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים:					
17	-	-	17	17	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,621	2,621	-	-	2,626	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
551	551	-	-	551	נכסים פיננסיים אחרים
3,189	3,172	-	17	*3,194	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות:					
*-	-	-	*-	*-	אשראי מתאגידים בנקאיים
2,725	2,725	-	-	2,734	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
10	10	-	-	10	התחייבויות פיננסיות אחרות
2,735	2,735	-	*-	*2,744	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

* מזה: נכסים והתחייבויות בסך 17 מיליון ש"ח ובסכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).
 (א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 22 - בעלי עניין וצדדים קשורים של החברה

במיליון ש"ח

א. יתרות

ליום 31 בדצמבר 2019

צדדים קשורים אחרים		בעלי עניין						מחזיקי מניות בעלי שליטה***	
		אחרים		נושאי משרה		שליטה***			
היתרה הגבוהה במשך השנה (2)	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה (2)	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה (2)	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה (2)	יתרה לסוף שנה		
נכסים									
-	-	-	-	-	-	81	62	מזומנים	
1	1	-	-	2	1	*-	*-	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו (1)	
-	-	-	-	-	-	580	396	נכסים אחרים	
התחייבויות									
-	-	-	-	-	-	3	*-	אשראי מתאגידים בנקאיים	
**452	**452	-	-	-	-	337	329	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי	
1	1	-	-	*-	*-	*-	*-	התחייבויות אחרות	
-	-	-	-	-	-	*-	*-	מניות (כלול בהון)	
-	-	-	-	4	3	3,223	3,165	סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים	
-	-	-	-	-	-	1,369	1,365	ערבויות שניתנו על-ידי בעל עניין	

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

** השינוי נובע מעדכון צדדים קשורים של בעל השליטה בתקופה האחרונה

*** החל מרכישתה של החברה ע"י ישראלכרט, בעלי השליטה בחברה הינם החברה האם ישראלכרט, ובנק הפועלים.

(1) עסקאות עם צדדים קשורים נעשו כולן במהלך העסקים הרגיל ובתנאים דומים לתנאי עסקאות עם גופים שאינם קשורים בחברה.

(2) על בסיס היתרות לסופי החודשים.

ביאור 22 - בעלי עניין וצדדים קשורים של החברה (המשך)

במיליון ש"ח

א. יתרות (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018

צדדים קשורים אחרים		בעלי עניין						מחזיקי מניות בעלי שליטה
		אחרים		נושאי משרה		מחזיקי מניות בעלי שליטה		
היתרה הגבוהה במשך השנה (2)	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה (2)	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה (2)	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה (2)	יתרה לסוף שנה	
נכסים								
-	-	-	-	-	-	41	17	מזומנים
*-	*-	-	-	2	2	*-	*-	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו (1)
-	-	599	551	-	-	-	-	נכסים אחרים
התחייבויות								
-	-	-	-	-	-	4	*-	אשראי מתאגידים בנקאיים
10	10	288	271	-	-	32	28	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
1	*-	-	-	*-	*-	-	-	התחייבויות אחרות
-	-	-	-	-	-	*-	*-	מניות (כולל בהון) סיכון אשראי
-	-	-	-	4	4	3,096	3,096	במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
-	-	-	-	-	-	1,235	1,174	ערבויות שניתנו על-ידי הבנקים

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.
 (1) עסקאות עם צדדים קשורים נעשו כולן במהלך העסקים הרגיל ובתנאים דומים לתנאי עסקאות עם גופים שאינם קשורים בחברה.
 (2) על בסיס היתרות לסופי החודשים.

ביאור 22 - בעלי עניין וצדדים קשורים של החברה (המשך)

במיליון ש"ח

ב. תמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

צדדים קשורים אחרים	בעלי עניין			מחזיקי מניות בעלי שליטה***	
	אחרים	נושאי משרה (1)			
17**	27	-	5	הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי	
-	-	-	1	הוצאות ריבית, נטו	
(3)	-	-	(1)	הוצאות תפעול	
(4)	-	-	-	הוצאות מכירה ושיווק	
-	-	*-	(34)	הוצאות הנהלה וכלליות	
-	-	-	(54)	תשלומים לבנקים	
10	27	(*)	(83)	סך הכל	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

צדדים קשורים אחרים	בעלי עניין			מחזיקי מניות בעלי שליטה	
	אחרים	נושאי משרה (1)			
1	27	-	3	הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי	
-	*-	-	*-	הוצאות ריבית, נטו	
(3)	*-	-	(1)	הוצאות תפעול	
(4)	-	-	-	הוצאות מכירה ושיווק	
-	(32)	(1)	-	הוצאות הנהלה וכלליות	
-	-	-	(55)	תשלומים לבנקים	
(6)	(5)	(1)	(53)	סך הכל	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

צדדים קשורים אחרים	בעלי עניין			מחזיקי מניות בעלי שליטה	
	אחרים	נושאי משרה (1)			
4	25	-	3	הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי	
-	*-	-	(1)	הוצאות ריבית, נטו	
(3)	*-	-	(1)	הוצאות תפעול	
(2)	-	-	-	הוצאות מכירה ושיווק	
-	(29)	(1)	-	הוצאות הנהלה וכלליות	
-	-	-	(51)	תשלומים לבנקים	
(1)	(4)	(1)	(50)	סך הכל	

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) לרבות בני משפחתם הקרובים.

** השינוי נובע מעדכון צדדים קשורים של בעל השליטה בתקופה האחרונה.

*** החל מרכישתה של החברה ע"י ישראלכרט, בעלי השליטה בחברה הינם החברה האם ישראלכרט, ובנק הפועלים.

ביאור 22 - בעלי עניין וצדדים קשורים של החברה (המשך)

במיליון ש"ח

ג. הטבות לבעלי עניין נושאי משרה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2017		2018		2019		
מספר מקבלי הטבה	סך הטבות	מספר מקבלי הטבה	סך הטבות	מספר מקבלי הטבה	סך הטבות	
4	1	5	1	5	*-	דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו

ד. פרטים נוספים

- ראה ביאור 15 לעיל - הטבות לעובדים.
- ראה ביאור 17 לעיל - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות.
- כחלק מהערכות לקראת הפרדה, החברה סילקה את ההתחייבות בגין פרישה מוקדמת הקשורה לעובדים אלה בתוכנית של עובדי הבנק המושאלים. ראה ביאור 15.ז. לעיל.